XIVOT GOSPODINA NASCEGA ISUKARSTA. VITA DEL SIGNOR...

Bartol Kasic

NAZIONALE
BIBLIOTECA
VITT. EMANUELE
8
39 G
2
ROMA

XIVOT GOSPODINA NASCEGA ISVKARSTA.

VITA DEL SIGNOR NOSTRO GIESV CHRISTO

Vpÿsaga Bartolomeo Kasicch Paxanin
Pop Bogoslovaç od Reda Druxbe
Yesussovæ.
Peniteņçir Illirik ù S. Petru.

IN ROMA,
Nella Stamparia della S. Congreg. de Propag. Fide.
M. DC. XXXVIII.

Con licenza de' Superiori.

MVTIVS VITELLESCVS
Societatis IESV *Præpositus Gen.*

CVm *Vitas Domini nostri Iesu Christi, ac Beatissimæ semper Virginis Mariæ* Illiricè scriptas à P. Bartholomæo Cassio nostræ Societatis, is, cui commissum fuit, recognouerit, atque in lucem edi posse probauerit, facultatem concedimus, vt typis mandetur, si ita Illustriss. & Reuerendiss. D. Vicesgerenti, & Reuerendiss. P. Mag. Sac. Pal. Apost. videbitur. In cuius rei fidem has literas manu nostra subscriptas, & sigillo nostro munitas dedimus. Romæ. 10. Decembr. 1635.

Mutius Vitellescus.

Locus † Sigilli.

MNOGO SFITLOY, I PRIPLEMENITOY GOSPOYI YAKKI KABOGHI

Pozdravg : i Poklon.

RAzmiſcgliaoſam vechiekrat, Gos: Mno: Sfit: komùbih ya poklonio ovij moy malahni trud, koyimſam upijſao, i pripijſao Xivòt Goſpodina Naſſcega Iſukarsta, i Priciſtæ Diviççæ Maykæ gnegovvæ (iz pijſma Talianskoga Posct. *Oçà Petra Ribadsnera od Reda naſſcega) ù vaſſcemu Dubrovniku, zà ukazatiſe baran ù cemùgod dobrocinçeem Reda naſſcega, dohodyaſcemi nayvechie nàpamet dobrota, gliubav, i ſçinna prema nama Prisfitloga Goſpodina Sigiſmunda Giorgitvoga vincanika, i Prisfitloga Oçà tvoga Goſpodina Yera Kaboghe, ſlavnæ uſpomenæ obadva, koyiſu, ù sfaççih zgoddah branili, pomagali, i posctovali Oçe od Druxbæ Yeſuſſovæ ù gradu vaſſcemu sfoyom kripoſtyu, vlaſtyu, i mogucchstvom, buduccki gnih mudroſt od sfih dobrib*

† 2 *gradya-*

gradyana ù vladanyu grada sfoga, vridnost ù Opchienskih postih, i amiteòstvo ù sfittih Vicchnickih bilo vazda velè sçigneno, i pohvaglieno od dobrih. Samaseye gnima suprotivila nepriateglska zavidost, i nenavidost, grignæ casnih diella. Ayurya, i vàs gràd Prisfitli Dubrovnik moxemo bitti sfidoçi od izvarsnih kripostij Karstyanskih tvoga Sigismunda, buducchi s'gnim opcchio priatelski duggo vrime dò gnegovvæ smarti. Onse ho ù Virri Sfetoy Opchienskoy takò stanovitto bijsce ukripio, i utvardio, dà nika ko nemogasce tarpitti ni poluvirçe, ni naymagnu rijc, koyabi imalla koyugod siennu gnoy suprotivnu: radi gliubavi Boxyæ vecchkrat nà misseç onse Ispovidasce, i Pricestivasce priklonito, smerno, i bogogliubno, ne propuscťayucchi nikadar Pristavnu Missu Prisfetoga Sakramenta. Takòse nemoggasce ù gnemu skritti gliubav prema Gospodinu Boggu, i prema Iskargnemu, pomagayucchi on sfakoga, i ricmi dobrà sfitta, i diellimi obilna podiglienya od almustva, i lemozinæ: zà tose dogòdi, dà mnozi od puka, i od Vlastela prolivasce suzæ zà gnim nà dan od Vkoppa gnegovva, ostavsci od gnega slavna uspomena.

Odlucih dakle, Tebi, Gospoyo, naslidniçi od gnih kripostij, pomaganya, i gliubavi prema Oçem Druxbæ Yesussovæ, (nahodecchise, i ya nayvecchie darxan) prikazati, i poklonitti ù vrime tvoyæ staræ starosti, barnom sçienom ovo privisçgne, nebesko, i boxye blago sfaççih kripostij, Pijsmo

od,

od Xivotà Gospodina nasscega Isukarsta, i gnegovvæ B. Maykæ MARIAE, Gospoyæ nasscæ, nekà, i tij sčtecchi pouxivasc dò stòotoga godisčta, i druzim bogomillim Iskargnim pridasc, daruyese, i razdilisc nà slavvu, i cast Gospodinovu, i nà utiscenye, i spasenye od onih Karstyana, koyi ih bogogliubno buddu pročtitti. Primi ih millim sarçem, i zagarli ih dobrimi diellij, nekàse ucinisc dostoyna, bitti, i tij zagarogliena, i uvednà od istoga Gospodina, i B. Gospæ ù vicno blaxenstvo.
V Rijmu nà 25. Marca. 1638.

Bartolomeo Kassicch Sluga
ù Isukarstu.

Impri-

Imprimatur, si videbitur Reuerendiss. P. Mag. Sac. Pal. Apost.

A. Torniellus Vicesg.

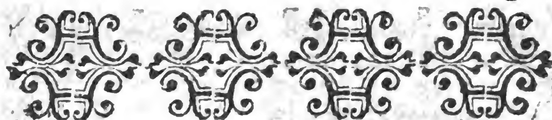
EX commissione Reuerendiss. P. Fr. Nicolai Riccardij Sac. Palat. Apost. Mag. vidi, & diligenter perlegi præsentem *Vitam D. N. Iesu Christi, & B. Virginis Mariæ* Illyricè conscriptas ab Adm. R. P. Bartholomæo Cassio Soc. Iesu in Basilica S. Petri Pœnitentiario, nihilq. in eis contra fidem, neque contra bonos mores inueni: immò perutiles fidelibus Illyricis futuras existimo.

In quorum fidem, &c. Die 6. Aprilis. 1636.

Petrus Gaudentius Episc. Arben. manu propria.

Imprimatur,

Fr. Nicolaus Riccardius Sac. Pal. Apost. Mag. Ord. Præd.

XIVOT GOSPODINA NASCEGA. ISVKARSTA. BOGA, I CLOVIKA.

GOſpodin naſc Iſukarſt Boog, i Clovik iſtini, i pravi, kakonoye vrello, kladenaç, i pocètak sſakkæ sſetoſti, i sſetignæ; i onò prisſitlo Sunçe pravednoſti, koye zrakovimi sſitloſti sſoyæ uzròk yeſt od sſakkæ biſtroſti, i yasnosti, koyàſe sſitlij ù gnegovvoy çærqvi, takòſu Xivot gnegov, Mukka, i Prisſèta Smart, put po kòmuſe nàm podigliuye, i dariva ova iſta sſetoſt, i sſetigna. Takò dà vzmoxemo, rijti da Xivot Isukarstov yeſt yednà prilikka, i kijp xivota yednoga Karstyanina: à Mukka Goſpodinova, i prisſeta Smart yest blago naſscih dostoyanstva, nassca sſitlost, naſc lijk, nassce spasènye, naſc xivot, nassca slavva, i blaxenstvo. Zà to niyednu stvar ne imamo tolikko prid ocima i obdan, i obnocch darxatti, ni vecch razmiscgliati, ni pametyu razgledati s'vechiom pomgnom, neggo xivot Goſpodinov, i smart gnegovvu, zà slijditi gnegovvæ kriposti, izà iſpraviti naſc put opaki, i izkrivglieni

Sſetoye nà Xivot Isukarstov.

A upra-

upravnom prauednostyu guegovvom. Yere veli S. Gargur Papa. *Omnis Christi actio nostra est instructio* : Sfakko Isukarstovo dillo nassce yest uvicbanye, i nauk. Iohisu nayvecchi, Sfeçi koyi nayboglie umiyu slijditi, i dillom slijde Kripostna dilla, i naukke Gospodinove. Zà to nas nagovara S. Pavao Apostol, dàga slijdimo, kakono on slijdi Isukarsta.

Setòsu SS. Oçirazmisceglіali.

Radi toga su mnozi Sfeçi vzeli, zà razmiscgliati u sfoyih molitvah od pameti, Xivot, i Mukku Gospodinovu, yere ondi nahodde hranu duscam sfoyim, lijk, i pomast rannam sfoyim, snagu slabosti sfoyoy, proſctenye od grijha sfoyih, uxexenya od glubbavi u mlakosti sfoyoy, i pomocch ù sfih sfoyih potrebah. Zà tosam ovij nayparvo Xivòt Gospodinov upijsao, nekà gnega i mij sarcano slijdimo ù sfakoy kriposti, i poznamo posli, kakosuga hrabreno, i izvarsno slijdili Sfeti, i Sfetiççæ, od koyih mislim, i xudim Xivotè upijsati.

Buducchi dakle doslo ono dobrosrecchno vrime, i prispio oni blaxeni càs, i hijp, ù koyise odlucio bijsce od vijka boxyi Sijn Boog ucinitr i Clovik ù vrimenu: i takò dà budde Boog Clovik, i Clovik Boog (syediniyſcise s'drugghim Sobstvom Prisfetoga Troystva, to yest, Sijnom, narav clovicanska bez ſobstva clovicyega) izabrao yest Boog zà to cudnovato, i priviscgne Otaystvo iz meyu sfih xena yednu prisfetu i pricistu Divoyciçu immenom MARIV Kchier Sfetoga Yoakimma, i S. Annæ od Narodda Xidovskoga, i od Rodda Yudina.

Hotioye yoscter, da budde od Rodbinæ, i Kuchiæ Davidovæ, koyi David bij Kragl Izraelski, i od Rodda Abramma Velikoga Patriarke, yere ovoy dvoiççi obechiao bijsce Boog, dà chie

le

se od gnih Rodda, i kolinna roditti Messia, i Spasitegl od sfega narodda Clovicanskoga. Takò naredio yest, dà se ova Blaxena Diviçça rodij od prisfitlæ karvi Patriaraka, i Proroka, Kragleva, i Gospodæ, Sudaça, i vladallaça puka Israelskoga, i Xidovskoga.

Yosc hotio yest, dà ù vrime od zacetya, i Navistenya Angelskoga budde zarucena i vencana zà yednoga clovikka od istoga Rodda immenom Yoseffa; nekabi inalla, tkòbi gnoy sluxio, i tkò bi bio ù gnæ druxbi; i dase nebi moglo sumgniti (videcchi gnu daye stekla, i zacela, nebuducchi vencana) od gnæ poscenya, i cistochiæ, sçinnu vechiu cinecchi Sijn Boxyi od gnæ casti, neggo od istæ sfoyæ: yere buducchi on zaccet pò Kriposti Duhasfetoga, hotioye bitti darxan, i sçijgnen, dàye sijn Yoseffov.

A yere nàs doscao yest naucitti ponixenost, i pogardyenye sfitovnih raskosca, i ukazatinam, kolikoye nà nebesih vechie sçijgneno Vbogarstvo, i Siromasctvo zemaglskih dobara, neggo blago, i obilnost od pratexij sfitovnih, hotioye Gospodin, dà gnegovva B. Mayka MARIA, i gnegov Sçijgneni Otàç Yosef buddu Vbozi, nekà nitko ne pogardij Vbosctvo, illi buducchi Vbog, dàse nexalostivi, ni pecalli.

Hotecchi dakle Boog stvoritti ovo cudnouato dillo, i Otaystvo boxanstvenno, poslà k'pricistoy Diviççi MARII ù Nazareth grad Arkangela Gabriella, dà gnoy navisti, i istomacci ovo Priviscgne Otaystvo; i dà gnu urazumi, i stanovitto obechià gnoy, dàchiese ovo dillo stvoritti, i vcinitti pò kriposti Duha sfetoga bez niyednoga Oçqvargnenya, illi omercenya Divicanskoga gnæ çvita: i zà uzeti yosc, i primiti od gnæ hotinye dobrohocchno, kakono

pijsce S. Luka ù pocetku sfoga Vangelya ; kadà B. Doviçça recce : Evvo Sluxbeniça Gospodinova, ucinillose menni pò rijci tvoyoy.

Buducchi primilla, i htilla Boxye navistenye B. Diviçça, i zacela ù pricistoy utrobi sfoyoy Boxyega Sijna Bogga pò sfe moguchioy kriposti Duhasfetoga Bogga, koyi gnoy zastupi, i obsinni bitye sinnom Priviscgnega (kakono bijsce Angeo rekao) nekà bi mogla, pritarpitti zrakove sunça od pravednosti, ogagn Boxanstvenni, koyi bijsce doscao uxecchi vàs sfijt : i bivsci pohodilla S. Elisabettu gnæ rodiçu, i sfoyim pozdravglienyem sijna gnæ Sfetoga Ivanna namignena Kartiteglia, yosc ù utrobi zatvorena posfetila. Tèr, nahodecchise ù devetomu misseçu B. Mayka, zgodise, dà Ottavian August C,esàr Rimski poslà yednù zapovid, kòm naredyevasce sfim gliudem od C,esartva gnegovva, dà bi upijsali imme sfoyè, sctò, nekabise lascgne ucinillo, naredi, dàse sfak poyde ù gradu sfomu upijsati.

Bijsce Yosef roddom iz Betlemma grada ; bijmu od potrębæ, dijlitise iz Nazaretta, gdi tadà on pribivasce, i uputitise s' B. Diviççom k'Betlemmu, zà poslufcati naredbu C,esarrovu. Takò dà YESYS dobri Kragl od sfiijta, koyi bijsce dofcao, zà osloboditti clovikka izgubgliena radi neposluha, yoscter nahodecchise ù utrobi materinoy, pocce, posluscati ; i hotti, dà gnegovvi Rodittegli poslufcayu zapovid C,esarra Zemaglskoga.

Betlem bijfce grad malahan (blijzu sceft miglia kod Yerusalemma grada velikka) prem dà plemenita, bivscise ù gnemu rodio David

Kragl

kragl ſ, koyi bij prilikka Iſukasſtova ; à yoſc sàd plemenitiyi, buducchi prosſitglien Porodyenyem iſtoga Isukarſta ; koyi Gospodin nà ispugnenye Prorocanſtva Mikee Profokka : i zà datti nama ù sfakoy stvari nauk od podnixenſtva, i pogardyenſtva od tasčtijna sfitovnih, i od oholaſti sinova Adamovih ; hotioſeye roditti ù Betlemmu miſtu uboggu, i siromaſckomu ; à umrijti pogardyenom mukkom, i smartyu nà krijxu ù Yeruzalemu gradu kraglievskomu, sfit lomu, i punnomu pukka.

Obrao yeſt yosčter vrime prigodno, kakono Goſpodàr od vrimena, za doycchi nà ovij sfijt posli tolikko ſtotina, i tisſuchia godisčta, koya bijhu prosela od sagriscenya Adamova, Parvoga Oçà nasscega, tò yeſt, kakonusu yedni vridni Dokturi, dovarſciyscise oko ceter tisſuchiæ godisčta od ſtvorenya sfijta ; nekàbise ù tolikko duggo vrime boglie poznalla nemocch, i potreba, koyu imahu gliudi od griſcnoga ozdravglienya ; i dà imga kripoſt od naravi ne mogaſsce datti : i radi toga, dàbi proſilli, xudili, i molilli od Gospodinna Bogga ovoga lijcnika nebeskoga : i nekàbiga draxe, i miliye primili, i zagarlili sfikoliçççi, bivſci bio tolikko vrimena od priy obechian, Patriarkom, i navisten pò Proroççih, i prikazan ù slikkah, i prilikah od starih Otaça, i xud yen oda sfijh naroda.

A yere dohoyàsce yà ucinitai mir meyu Boggom, i clovikkom, kakono Kragl umiritegl, naredio yeſt stvari od sfijta tim nacinnom, dà budde ù vrime gnegovva porodyenya mir pò sfemu Sfijtu, darxecchi od Gospodſtva Rimskoga vladanye sfè yedan

sam Gospodar Ottavian Angust C,esàr Samodarxaç, koyi, bivsci pridobio sfê nepriateglie sfoyè, uxijvasce pritihhi mir, i pokoy, i bijsce zatvorio tempao Yanov, sctò ù Rijmu bijsce zlamen, dà ne bijsce ni voyskæ ni rattenya, ni rumona od oruxya pò sfemu Gofpodstvu.

Baron : ù 1.Tom.An: Cedren: Svida

V vrime od Porodyenya Gofpodinova, i mallo priy dogôdissceseſtvari cudnovatæ, koyæ Poganni ni razumniyahu, ni ih umiyahu, neggo nà opak tomacciti. Tadà Orakuo laxivvoga bogga Apollina ù Delfu gradu, proglaseni pò sfemu Sfijtu (pò komu imasce obicay necista hudôbà varrati gliudstvo) bijsce umuknuo, i ne odgovarasce vecch onezima, koyiga dohodyahu ispitovatti, kakono od priy cignasce: yednôm samo odgovori C,esarru Augustu, koyimu bijsce vcinio yedan tempao velik, i ù gnemu posfetilliscte: Nemoggûti, recce, vecch odgovarati: yere yedan ditichiak Xidôvski, koyi yest Boog, silluye mene, dà mucim, i gonnime ù pakaô.

Nij ostao sami Apollo nijm nà doscàstye Gospodinovo, pacek umuknusce sfi ostali vragovi, koyi govorahu iz kijpoya, i Idola sçijgnenih, dà su bogovi: K'koyimse Poganni utiççàhu, i prosfahu od gnih sfitta, darxecchi zà istinæ gnih befiddæ, i odgôvore.

Augusto tàd C,esar nij htio bitti imenovan Gospodin, ne tolikko zà podnixenstvo, kolikko, yere takò bijsce nadahnut od Gna Bogga: nekàbise poznallo, dàse imma podloxitti sfakko moguschstvo i Gospodstvo od gliudij zemaglskih, i pridatti velicanstvu viscgnemu Gospodinna Bogga samoga Cospodara, i Samodarxça varh sfega Sfijta, tèr dàse ne morre nitko imeno-

vatti

vatti ni Kragl, ni Gospodin, ni Gospodar prid onim kovi nossi upijsano nà bedru sfomu: Kragl od Kraglieva, i Gospodar od Gospodæ. Zà to vrativscise August ù Rijm, kakono pijsce Nicefor, i Suida, Sazijda nà Kampidogliu Ottar yedàn s'ovimi slovij, i ricmi.

Ara primogeniti Dei.

Ottar parvorodyenoga Boxyega

GDi posli Veliki Konstantin C,esàr sazijda velikku C,ærqvu Mayki Boxyoy, koyase i danascgni dan zove, *Ara Cæli*.

V vrime tolikka mira, i toliççih cudnovatih stvarij doyde Gospodin od sfijta: iere bijsce doscao s'nebba Naucitegl, dà nàs naucij bijxatti razbluddæ, slasti, i raskofscæ zemaglskæ, i zagarliti osctrinæ, i pokorenya od putti nasscæ, obraoye, zà rodittise vrime studenò, i velè zijmno, to yest, pò sred zijmæ; prem dà Gospodin mogasce, obratti sfakko inno vrime, buducchi Gospodar od vrimena; i kakono onij, koyi od parvoga cassa sfoga zacetya imasce istu mudrost, i isto mogucchstvo, koye sadà slavan imma nà nebu.

Decembra misseça bivsci doscla ù Betlem B. Diviçça s'pridraghim sfoyim zarucnikom pò zlijh godinah, pò duggomu putu, i s'velikim trudom ù velikku uboscctvu, ne nayde ni tkobi gnu primio ù kuchiu, ni gdibi ù pokrivenu prinocchilla. Grad bijsce mallahan; à mnoscтvose bijsce od puka radi zàpovidi C,esar

Gdise rod- du Isukarst

rove privelikko nakuppilo, sfæ kuchiæ bijhu punnæ. Takò bij potrebno, dà poyde ù yednù spillu, i kognusçniçu izvan grada blijzu mijra, koyi bijsce sagradyen nà yednoy glavìççi uz brijgh, koyiye od stranæ Sunça istokka, gdi bijsce ovà spilla, illi pecchinna, ù koyuse, pastijri i xivinæ skrivahu od zlæ godinæ.

V ovu polàccu ulixe Kraglìçça od Angela, spravnu gnoy od pocetka sfijta; ovo misto podnixeno, priprosto, i xivinsko, obrao yest, dàse ù gnemu rodij onij koyi vas ovij sfijt darxij naslògnen nà trij pàrstij: i koga obuhittiti neuzmoggu, ni sfà zemglià, ni ista nebesà, pàcek ni niyedna stvar stvorena: nekàse clovik (poznavsci priprosto bitye sfoyè) podnijxi, i poznade yednom, dà ye putnik, i pròghnàn ù ovu dolinu od Suza, gdi naylipsca, nayšfitglia, naysçijgneniya Stvar nij druggo, neggo yednà kognusçniça xivinska, akò gnu hochiemo prilikovati s'dvorij nebeskimi, i s'onimi vicnimi pribivallisctij, zà koya yest bio stvorren clovik od Boga.

Bijsce vecch ponochia, i pocivahu sfæ stvari ù mirnu mucanyu; à nebesa rosecchi meddom, i slatkostyu, i vàs sfijt cekayucchi xudyenoga sfijh naroda, poznà Pricista Diviçça, dàse priblixasce càs, i hijp od sfoga sfetoga Porodyenya: terse uzdvighnuvsci ù yednò priyiscgne razmiscglianye od onoga Otaystva Prisfetoga, i uxexena gliubvennim, i slatkim poxudyenyem, dà viddi Priblagosloviglienoga Sijna sfoga, pocce pòxudom i pridubokim podnixenyem prositti od Privìscgnega Oçà, dà, buducchi gnu ucinio dostoyna Matter sfoga pridragoga Sijna, dà yoy yoscter dade millost, poroditiga, i ocittovatiga

tiga

tiga sfemu sfijtu. I nahodecchise uzviscena sfà ù tomu razmisċglianyu, i ù takovoy Pox udi bez potrebæ od primagliæ, bez bollesti- bez tughæ bez, ôçqvarnosti, illi ùvridyen, Divicanskæ sfoyæ Cistochiæ, viddi nà zèmgli prid sobbom lipscega, i sfitgliega od istoga sunça, yedinoga Sijna sfoga, koyi bijsce iz- iscao iz gnæ utrobæ, dobro istino sfega sfij- ta, ditichiak mallahan, i Boog vicni; dærh- tasce on od zijmæ, i pocignasce vecch suziça- mi, cinitti dillo od Odkupiteglia, i plachiati krivinæ nasscæ mukkami sfoyimi.

Boogse rod di Clovik od Diviçæ.

Nemoxese ni ricmi izrècchi, ni clovicans- kim poznanstvom dohittiti ne izrecenno ve- seglie, koye ochiutila yest ù oni càs Prisfe- ta Bogorodiça, i zacudyenye, i zabuscenye, i snebivanye, koye ù guoy nzrokova, pogledati to likko potisċtena, i snijxena onoga, koga onà poz- nasce, dàve Boog istini od sfijta satvoritegl.

Pokonise gnemu, kakono Boggu, i pocij- taga, kakono sfoga Gospodinna: pakga poc- ce, kakono Sijna sfoga çelijvati, garliti, i priblixati k parsima Divicanskim sfoyim. Po- vviga onimi Siromasckimi zà isto, alli cisti- mi, i mehkimi peleniççami, koyæ zà to bijsce dopijla sobom, A yere ù onu dug- gu, i studennu nocch srid zijmæ koya bijsce varla, i xestokka, poloxi Prisfetoga diticch- ka, takò povita nà Yasliçæ; yere ne nayde ù onoy kognuscniçi misto druggo ni boglie, ni dostoyniye; nekabise slamiçom, illi sinom, i dihanyem volà, i oslichia, koyise ondi na- hodyahu utaxila sċtogodi silla onæ zijmæ, i varlæ studeni: tereſe zayedno ispunni o- nò, sċtò bjisce odavna prorokovao boxyi prorok Isaya, dà pozna vol Gospodara sfo-

ga, i Oslicch yasliçæ Gospodinna sfoga. A siromah clovik ne stijdise, ni zasramgliuye, dà nepòzna, i ne sluxi onoga, koga poznayu, i sluxe xiviniççæ.

V koyese Vrime od sfijta roddi.

Roddise Gospodin pò broyu Martirologia Rimskoga, pet tisſuchia, sto, devedeſet, i devet godiscta posli stvorenya od sfijta: à dvij tisſuchiæ, devetstotina, pedeset, i Sedam posli strascnoga potoppa: à dvij tisſucchiæ, i petnadeſte posli porodyenya Abrahamova: à tisſucch, i pet stotina, i desſet posli Izhodda od puka Izraelskoga iz ſuxagnstva Yeyubackoga: à tissucch tridesſet, i dvà posli pomazanya Kraglia Davidda: à ù sedam desetu, i petu Sedminnu, kakono prorokova Daniel: à sedam stotina, pedeset, i dvà godiscta posli sagradyenya od Rijma grada: à ù ceterdeseto, i druggo godiscte Cesarstva Ottaviana Augusta.

Vovi isti hijp, ù koyise roddi Gospodin uccinise privelicko veseglie nà nebesih, i sfi kolíçci Angeli, nebeski dvoranni doydosce, zà poklonittimuse, i poznattiga zà kraglia sfoga, i Gospodinna; i zà napuniteglia od gnih praznih sidiscta, s'koyih byhu palli Angeli oholli, neposluscniçi, i odmetniçi Boxyi, prokleti Luçifier s'ostalimi hudobammi.

Angeose Pastirom prikaza.

Yedanse od onih nebeskih prikaza Ovcarom, koyi bdecchi pazahu ovçæ sfoyæ blyzu Turna immenom Edera, gdi bysce Yacob Patriarka pasao ovçæ, od stranæ Istocnæ, mirru zemgliæ, dalekò od Betlemma: Ocittova gnima srecchne glase od Doscastya nassce-ga Spasiteglia nà zemgliu, Recce gnima misto od gnegovva Porodyenya, gdigachie naycchi s'obigliezimi, zà poznattiga: poydosce oni s'harlostyu velikkom, i s'yesegliem nà poznano

misto

misto od Yasliça: naydofsce diteçe, poklonisce muse: posli ocittovasce druxinni sfoyoy, sctò bijhu nascli, i razgledali.

Kragli vide zvizdu ù Istoku.

Prikazase yosc ù ovo isto dobba Zvizda yedna ù Istokku nikadàr od priy ne vidyena, koya zlamenovasce, dàseye rodilla zvizda Yakobova, prorokovana od Balaama, nekabise Kragli Zvizdoznanç i uzrivsci gnu ocittu krenuli, zà iziskovatti druggu, koyà bijsce sakrivenà ù spilli nà Yasliçàh pod mijrimi grada Betlemma: i nekàse takò ocittuye Xidovom, i pogannom: Pastirom, i Kragliem; Vbozim, i bogattim blixgnim, i daleçim onij, koyise radyasce zà sfijh: tere, nekase zayedno syedine ù istomu kamenu glavnomu dvà mijra, koyà bijhu tolikko odmaknuta, i razdijgliena meyu sobom.

Angeo ù Limbu navisti.

Yesu koyigod, koyi ovdi razmiscgliayu kakono Angeo drugghi poyde do Limba, dàbi navistio Sfetim Oçem, koyi ondi pribijvahu, Porodyenye Gospodinovo, zà sfe dase tò nenahoddi upijsano ù sfetomu Vangelyu; neggose pijsce, dàse s'onim Angelom, koyiye navistio Pastirom, sdruxisce druzi Angeli ne izbroyni, pivvayuchi pò nebu pijsmi, i pohvalæ od Kraglia porodyena: à navlastitto onæ rijci: Slavva ù viscgnih Boggu, i mir nà zemgli gliudem dobrà hotinya: nekàbi nàs urazumili od slavvæ, koyu imasce primiti Boog Otàç, i Sijn, i Duhsfeti, radi podnixenstva, i potisctenya tolickoga Sijna Bogga, i Clovikka: i od mira, koga imahu, dobitti gliudi, koyibise istino, i sarcano zagarlili s'-Pomiritegliem od sfijta, i pod gnegovvim Cesarskim stijgom, i bandirom voyevalli suprocch grijhu, putti, i necistim vragovom.

Ta-

Takovvim veseglïem posčtovàfsce Nebbo, i zemglia Prisfeto Porodyenye Isukarstovo: nekà sfè stvorenye poznade sfoga Stvoriteglia: à clovikfe urazumi, dà onij malahni, i tolikko priprosti ditichiak, koyise tolikko neyaki prikazuye ocimma putennim, bijsce Boog iftini, i sfemogucchi; i Kragl vikuvicni: ter takò ifti clovik ù ovomu Rayu nebeskomu s'yednæ stranæ uberre çvitya od podnixenofti, i gliubavi Boxye; i buddemu haran, i slijdiga: à s'drugghæ stranæ Privisegne Velicanstvo Boxye, i Sfemogucchftvo: i dà gase boyij, cudecchise, kakonofeye ukazao mogucch, bivfci Syedinio stvari tolikko razuccenæ, kakono yeft Boog, i clovik; Diviçça, i Matti; vikuvicnoft, i vrime; nebbo, i zemglia; smart, i xivot; i virra ù sarçu clovicanskomu, ù Otayftvih tolikko neprigarglivvih.

Baron ù Ap par: tom. 1 Salmer: t. 1. Frã. Svar. to. 2. disp. 12. Sinod. 6 Pog. 6. Nicef. l. 1. Ifto c. 12.

V koyiseye dan rodio Gospodin nafc, nij upijfano ù sfetomu Vangelyu. A meyu Dokturij, i Nauciteglij fumgnæsu razlikkæ. Alli menni iftinu kaxu oni, koyifu upijfali, dase ye rodio ù dan Nediglni, illi Gospodinov: takò velij Sabòr Scefti veliki ù pog: 8. A hijp, i càs bij posli ponocchi, pocignucchi vecch dan naravni dvadefeti, i peti Decembra, koyise dan mirri od ponochia dò ponochia: od priy neggo pocignasce dan uredyeni od Iftoka dò Iftoka suncanoga. I ovo yeft pò naredbi Cærqvenoy; i takòye obicay ù onu nocch govoritti Mifsu, i to zlamenuyu rijci sfetoga Vangelya.

Posčtovani Pop Beda pijsce, dà ù onomu dvorisčtu Betlemskomu onu nocch sfetu uzavrio yeft yedan kladenaç, i vrello vo-

dæ,

dæ, koya yosc ù gnegovvo dobba, nebijsce prisahnulla, ni pristalla, tecchi nà kon tolikko stotina godiscta. Onà spilla od priy niyednæ sçinnæ, à sadà od vechie vridnosti, neggo prilijpæ, i prikrasnæ polaccæ nayvecchih Kraglieva, velè bij sçijgnena od sfijh Karstyana; i vazda bij posctovana. Bij ondi sagradyena yednà prilijpa C,ærqva, i sfà onà spilla vresena krasnim kamenom od mramora: à Yasliçæ, koyæ bijhu dærvenæ, odnesenæ, ù Rijmuse nahodde ù prilijpoy kapelli, koyuye cinio Sisto Papa Peti sograditi ù C,ærqvi immenom sfetæ Mariæ Vechiæ, gdise sadà castij pod sredgnim Ottarom s' velikom castyu, i bogogliubnostyu od sfega puka Rimskoga, i Karstyanskoga.

Ne bi dosta Gospodinnu, datti nam ù Porodyenyu sfomu naùk ne izrecenoga podnixenstva, i ubosctva: pacek videcchi, dà oholast, i nassca tasctina, koyæ on bijsce doscao oboritti, i saterti, bijhu tolickæ, hotionamye, datti yoic vecchi naùk ù sfomu boleznomu Obrezanyu osmi dan posli sfoga Rodyenya: yere ù ovomu uze prilikku od clovikka siromaha, i od nisctar; à ù Obrezanyu uze slikku od grescnika, buducchi Obrezanye naredyeno zà lijk od grijha: tkogod owj lijk uzimasce, kazovasce, dàye grescnik. A Gospodin, koyi bijsce doscao pricistom karvyu sfoyom ocistiti vas narod clovicanski od grijhova, nij mogao cekati onò Prolitye od sfæ karvi sfoyæ nà xestokomu Krijxu; neggo hotti tutako, datti nama zaklad karvyu sfoyom ù Obrezanyu, od

Obrezanye Gospodino vo.

od sfoyæ gliubavi; i yedàn zlamen od çilovittæ plachiæ, koyu imasce pridatti nà sfarsi xivotà sfoga

Htij yoscter bitti obrezan, zà ukazati dà on bijsce pravi clovik, i od Rodda Abrahamova: tèr, dà Obrezanye od putti bijsce, dò onoga vrimena bijlo dobrò, i naredyeno od Gospodinna Bogga: i zà oslobođitti nàs od ovoga duga, i naucitti nàs vridniye, i duhovno druggo Obrezanye. Bij ovo Obrezanye ucigneno (takòse sumgni) ù istomu dvorisctu Betlemskomu, gdise bijsce rodio Gospodin: i ondise kaxe misto: yere zà to ne bijsce naredyeno nivedno misto posòbito zakòmito.

Alli nekà moxemo poznatti tkò yest ovij ditichiak obrezani, i ù priliççi od gresciika, Sfeto Vangelye pijsce, dà mu nadissce imme YESVS, to yest, Spasitegl: Imme nè od gliudij izmiscglieno, neggo od Oça nebeskoga, à od Angela prinesenò s'nebba: tèr yoscter od priy navisteno, neggo bij zaccet ù utrobi Materinoy. A to bij onada, kadà Angeo, pozdravisci B. Divivççu, recce gnoy, dàchie zaceti ù utrobi, i poroditti Sijna; i dàga immenuye, YESVS I to isto bij recenò S. Yoseffu, priloxivsci razlog od takovva immena: Yere on imasce, spasti i od grijha puk sfoy: nekàse pò tomu urazumimo, dà on bijsce bez grijha Spasitegl od gresciika; ter da od sebe imasce, bitti YESVS: à zà bitti obrezani zà uzeti haglinnu od grescnika, bijsce stekao od nasscæ krivinæ, i grihotæ, koy on bijsce doscao, donesti lijk.

Imme bil YESVS

Peti dan zà Obrezanyem, à trinadesti zà Porodyenyem, doydosce trij Kragli zvizdoznançi ù Betlem, koyise bijhu dijlili od strana Istocnih,

Kragli od Istoka.

nih, dàbi iskalli Gospodinna, krenuti od zvizdæ novvæ, i ne vidyenæ od priy. Zacudiscese oni od gnæ velicinæ, i od bistrosti, prosfitglieni ù dusci druggom sfitlostyu viscgnom, i boxanstvenom, razumissce, dà seye rodio ù strænah Xidovskih novvi Kragl, i Spasitegl od Sfijta, i ganutyem Duha sfetoga ostavivsci sfoyà Gospostva, i Domachiæ raskosscæ, uputiscese, zà iskattiga, vodyeni od istæ Zvizdæ, koya, skrivscise, ulizosce ù Grad Yeruzalem, pripovidàyu cchi onò, sctò bijhu vidili. Iziskovahu, gdise nahodyasce onij, koyiseye rodio kragl od Xidova. Radi ovih glasa, smutise vàs grad Yerusalem, i kragl Irud, koyi pokuppi sfè Skribe i Farizee mudarçe od sfetoga Pijsma, koyimu rekossce, dà misto zlamenovano od Prorokka, gdise imasce roditti ovij Veliki kragl, bijsce malahni grad Betlem. A on yosc pò tanko iskussivsci ove kraglie, naredi gnima sceghglivvo, i vuhvivvo, dàse k'gnemu vrate, nascadsci diticchka, nekabi muse i on poscao poklonitti.

Dvighnuscese kragli iz Yeruzalema: i opetse nà putu prikaza gnim zvizda ista, i kàzasce im put, hodecchi prid gnimi, dokle doydosce blijzu onæ spillæ, gdise bijsce Boog clovik porodio: ulizosce, ne smetoscese, i neponarzissce nà vbosctvo, i siromasctvo, ù komu naydosce kraglia nebeskoga, ni od kognuscinçæ, ni od Yasliça, poznavsci sfitlostyu od virræ, dà ono Diteçe bijsce Boog: prostriscese, padsci prid nogammi Gospodinovimi, ter muse poklonissce; darovasscemu bogatte dàrove od zlata, od tamianna, i od Mirræ, od koyih stvarij dosta bijsce ù gnih zemgli. Dilivscise mallo posli od Gospodinna, i od B. Bogorodiçæ, obratisce drugghim putem, kakonoim bijsce naredyeno

ù

ù snù od Angela, ostavivsci ù onomu posseçhienomu mist u sarça sfoyà.

V jstoy spilli pribijva Gospodin od sfega sfijta (takòse moxe millo virrovati) ceterdesset dana pò Porodyenyu. Yere bijsce pò zakonnu Boxyemu darxana xenà, koyabi rodilla, ne iziti iz kuchiæ sfoyæ dò dnevvi od Ocistenya, i ne poycchi ù C,ærqvu Boxyu. I onà, koyabi rodilla muscko, ceterdesset dana, à onà, koyabi rodilla xensko, osamdeset cekalabi prisseta Bogorodiça zà sfè dà nebijsce darxana, pri izvarsno òbsluxi naredbu od zàkonna. Dakle ceterdeseti dan ponese sfoga Priblagoslovgliena sijna; i prikazaga ù C,ærqvi Boxyoy, kakono Parvoyodyenoga, zà obsluxiti druggu zapovid, koya naredyuye dàse sfi parvorodyenni prikaxu, i posfete Gospodinnu: i dàse oni, koyi nebijhu od Rodda Levitickoga, odkupe pet siklimi, i dvimi garliçami, illi golubicchimi; à sikli bijhu pinezi onoga vrimena: nekàbise pò tomu spomenuli Xidovi od onoga privelikoga dobrà, koga bijhu od Boga primili ù Ishoddu iz suxangnstva Yerubackoga: kadà Gospodin Angelskom sillom priyakom, i primoguchiom pobbi sfè sinove parvorodyenne ù Egiptu, tolikko od gliudij, kolikko od xivijna pò sfemu onomu kraglieistvu.

Luk. 2. Ishod, 13.

I prem, dà Isukarst, buducchi zakonitegl i Gospodin od zakonna, ne bijsce podloxan pod ovu zapovid, nisćta ne magne zà datti nauk nama ù sfemu od Posluha, hotise podloxitti gnoy: i hotti, dà poyde s'gnim i Pricista Diviçça Bogorodiça zayedno, i dà obsluxi zapovid od Ocistenya, zà izlijciti nasc neposluh posluhom sfoyim.

Ta-

Tadàse pocce vecch ocittovati ; i tàdà utissci Sfetoga starça Simuna , i onù bogogliubnu udòviçça Annu , koya pribijvasce obdan , i obnocch nà molitvah , i posctih ù çærqvi Boxyov : nekàbise takò pò mallo pocela ocittovati Sfijtu onà nebeska sfijtlost , i sunçe od pravednosti nassceæ, spasitegl nasc Isukarst .

Pò Ocistenyu Sfeti Luka Vangelista pijsce ù pog. 2. dà se vràtisce ù Galileu , i ù gnih grad Nazarèth , gdi ù onoy Sfètoy Kucchiçi , (koya Angelskom sillom parvo odnesena ù nasscu Dalmaçiu kod Tærsatta, pak ù Italiu kod Rakanatta castena yest od sfijh Narodà Karstyanskih ù srecchnomu gradu Loretu :) pribijvasce zà sfè , dàse neznà kolikko vrimena .

Irud pobbi Mladiççe. Irud tad kragl cuvsci nikoliko od goruregcennih stvarij , zà ne izgubitti kragliestvo , odluci ne milli , ubitti Diticchka novvoga Kraglia : alli nezmasce , gdise nahodyasce ; i moggasceli pobighnuti : uccini onu pogannu , i nemillu odlukku , pobitti sfù malahnu diciççu, koyase bijsce ù ono vrime rodilla : takò i ucinio yest , pobivsci tolikkæ tissuchiæ sfetih Mladinaça, koyisu zà tò zvani Mucceniçi , i martiri.

A Gospodin (koyi nehtiasce tàd umriti , neggo ù vrime odluceno nà Krijxu raspet , i pribiyen : ni ù ditinstvu cudesa cinitti , ni ocittovati mogucchstvo sfoyè boxanstvenno , neggo slabost , i nacin clovicanski) ocittova,i obyavi S. Yoseffu pò Angelu sfomu Gabriellu poghibiu ; temu zapqviddi , dà iz Nazaretta pobighne ù Egippat i dà ondi dò tolikko pribijva , doklemu opet

Bixii s. Yosef ù Egip- pat. 2.

budde navifteno druggo. Posluffca tutako sfeti Patriarka, i nochiom vstâvìci bez smetenya çicch toga bixanya, tolikko barza, dyighnuse s'matterom, i sijnom gnæ, i otijde ù zemgliu Yeyubacku: i bijxecchi Boog od zlà clovikka, i Kragl, i Gospodin segay Sfijta od karvnika Vfilnika, i od ugrabnika tuyega kraglieftva, dayucchi slùgam sfoyim naukka, zà bijxatti nà vrime kada nijfu darxàni, spovijdati S. Virru i fakrittife, i nepripadatife, akòsu od zlijh gliudij progogneni, Yofc S. Vangelifta pijsce, dà Gospodin ovo bijxanye naredi, nekabise ispunilo prorocanftvo Osee Prorokka: Iz Egipta dozvàh Sijna moga.

Osee 11.

Po ovomu putu govorre Pijsaoçi Sozomen, i Nicefor, dà kod grada Ermopola ù Tebaidi prid vratmi bijsce yedan dub privifok immenom Perfis, nà komufe poganni hudobi klagnahu: Oyij dub, prighnuvsci granæ, i kittæ sfoyæ, kakono dà se klagnasce Gospodinnu, dobbi tolikku kripoft, dà sfoyim liftyem, vochièm, i korrom ozdràvglialce posli od sfaççih nemocchij. I Burkardo Pijsallaç prilàga, dà kod grada Eliòpola yeft vartal od bàlsama, pò komu teçiafce vodda iz màlahna kladènça, ù komu (gouorrife) dà bijsce B. Bogorodiça vechiekrat umijvala finka sfoga, i gnegovvæ odìchiæ prala: i yedan kammi, nà kòmu ih bijsce proftirala, i fuscila: i dà ne fàmo ona vodda, neggo i sfæ innæ voddæ, koyæbise s'gnòm izmifcalæ, kripoft cudnovatu imahu; zà ozdrarvgliati. Tertakò ifti Saracìni, velè pocitahu ono mifto. A zà uzdàrxati uspomenu, dà yeft ondi bio Yesus nasc Ipafittegl obisfiçe yednù kandillu, koyà se sfèyer darxafce uxèxena.

Cudesà pò Pù tù do Egipta.

Ka-

Kàdà YESVS ulize ù Egippat, sfi oni vràgovi, koyı po onomu kràglieſtvu gospodovahu xeſtokom ſillom, ſtrèsoſſceſe ſtrahom veliççim, poznavſci, daye doſcao onij, koyı gnim imaſce, razoritti, i uzeti gospoſtvo, i gospodovànye, koyım bijhu oni posillıli, i podloxilli ſebi ſarça pùka Yeyubackòga, koyı xivgliàſce ù vecchioy slipo cihi, i poganiyi bıjſce od sfijh oſtalih Pogana: erese klàgaſce hudobàm, i ymiyàm, ı ù innih ſtuarijh pogardnih; takò upiſſa Eusebiy ù lib. 6. Pag. 20. S. Atanaſiy, i Origen. Inni Pijsàoçi govorre, da mnozi kijpi, idoli, i baluanni padoſce na tlè prid obràzom naſcega ſpaſiteglia. Paladıy pijſce, da ù yednoy çærquinni grada Ermòpola pradoſce sfi kijpi vràxyi na zcmgliu, i sfis elkærsciſſce. S. Epiſaniy pravi ù xivotu Yeremie Porokka, da ye ovij bio rekao sluxbenikom idolſkim od egipta, da chiè bitti oborreni sfi oni gnih bogòvi, i gnih kijpi, da chie bitti. skærsceni ù naymagnæ marviçæ, kada budde uliſti ù Egippat yedna Diviçça prilicna Boggu s' Sijnom od gnæ porodyenım. Tò iſto pijſce Dorotey Biskup od Tıra grada: ter daſe radi ovoga prorocanſtva gliudi od Egipta klàgnahu yednomu Diticchku lexèchiemu na yasliçah, i yednoy Diviççi nà odru lexechioy: iſtinomſe promini ona zemglia od tada; i od ggnizda vràxyih, i pogannih uccinise periuoy, i Ray od raskosca, i mirisnih çvitya, i sfakovòcchnih ſtabara, to yeſt, sfetih karſtyana, kaluyera, i izvarsnih Remeta po naukku, i pripovıdanyu S. Marka Vaugeliſte, i S. Antùna Opatta, i mnozih innih vridnih, i sfetih Puſtjgnaka,

koyi ondi xivgliahu, i pribivahu. A sfe to bij kripoſtyu, i miloſtyu Isukárſtóvom, i prisſetæ Maykæ gnegovvæ, koyiga sfoyim ſtanyem prosſitliſce, blagosloviſce, i posſetisce.

iz egipta vrachlienye.

Pribiva Gospodin ù Egiptu dò ſmarti Irùdovæ oko ſedam godisćtà Prikazase po gnegovvoy ſmarti Angeo gospodinov S. Yosefſu, i zapovidimu, dàse vrati s' Sijnom i s' Matterom ù xidòvsku zemgliu: ſe tò on i ucçini. Alli uzaznavsci, dà bijsce Kragl pò occinov ſmarti Arkelao, obyavglienyem ù ſnù, uputise ù Galilèu, i vratise ù Nazarèt, gdi pribiva. S. çærqva sfetkùye na ſedam Genara misſeça ovo vrachienye Gospodinovo iz Egipta: takose ſctij ù Martirologiu Rimskomù, Bedinomu, i Vsvardovomu.

od dvanadeſtè godiſćtà oſtà ù çærqvi.

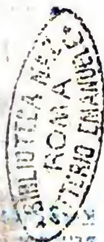
Sfakko godisćte grediaſce iz Nazaretta Gosſpodin s' Roditteglij sfoyimi ù Yeruzalem, zà pohodìtti çarqvu Boxyu, ne oſtayucchi on nikad ù gnemu, neggo ù dvanadèſto godisćte, kada hotti ocittòvatti vmſtvo sfoyè, i sfiloſt mudroſti sfoyæ. Pohodivſci dakle pò obicayi çærqvu Boxyu Roditegli, i vràchiayuchiſe dòma, oſtà ù çærqvi Yesus, neſtavivſcise oni od toga. Posli ne bnducchiga ù druxbi, vràtiſcese, dàga isćtu s' veliçjmi uzdasſij, i ſuzami, i plàccem meyu priategli, i znànçij sfoyjmi tolikko izvan grada, kolikko ù gradu zà trij dnij: nayposliga nàydoſce ù iſtoy çærqvi meyu Vcitteglij, i Razumnijçij, gdi on gnih beſidenya ſliscaſce, i gnih iſpitòvasce, i gnim on odgovaraſce nà gnih ſumgnæ, cudecchise sfi koliççi, ne poznayucchi, kakonose ù toliçnomu, ditettu tolikko Vmſtvo, razborſtvo ipametnoſt, i mudroſt ocittovaſce, i sfitgliasce.

Mil-

Millose pocce B. Mayka tuxiti onimi slâtçi-mi, i blaghimi rijcmi. Sijnko, sctosi nam vcinio takò ? Yà, i Otàç tvoy xàlosni iskahomo tebe ? Odgouori Gospodin: cemùiskahote menè ? neznadiahote, dà ù onih poslih, koisu Oça moga, potrebuye, dasam yà ? koyæ besiddæ, ako ih ne razumisse druzi, razumisse druzi, razumillaih dobro yest, B. Mayka i sahrànila ih yest ù sarçu sfomu, razmiscgliayucchi pomgnivo, i spametno Otaynosti, koye ù gnih bijhu sakrivenæ. Pò tom toga vràtise Gospodin s' gnimi ù Nazaret, i bijsce podloxan Roditteglièm sfoyim: tako velij S. Luka.

Pribivào yest on ù kucchi B. Maykæ sfoyæ, gdi bij zaççet, koyàse sada nahòddi ù slavnomu Loretu prinesenà od Angela iz Nazaretta. Radi toga pribivanya, bij prezimenovan Nazaranin: ter yosc vecch radi zlamenovànya koye ovo imme xidovski imma, tò yest, çvitni, sfeti i Odijglieni: yère bijsce on çvijt, koyi se roddi iz pruta Yeseova; i koyi nikad ne sahne, ni vuenne, ni saggniye. On yest Sfetaç od Sfetih, uzdaleceni, i odijglieni od grijha Sfakòga. A onò, sctoye cudnovato ù rijcih Sfet. Yangeliste, yest ovò, Dà Yesus bijsce podloxan Roditegliem Sfoyim; ter ne samo B. Diviççi, koyamu bijsce prava Matti; neggo i radi gnæ gliubavvi, yosccter Yoseffu, koyi za Sfe, dàmu ne bijsce Otaç bijsce nijscta nemagne sçygnen za Oçà: dayucchi tako nama Sfim koliçim nauk od podnixenstva, i od poslula koyim imamo mij bitti podloxni starijm nasscim. Hotioye vosc nàs naucitti, dà se starisçinnæ radi starisçinstva neimayu bogli sçijniti od sfoyjh podloxnika, yere Isukarst bij Mar-

zvan bij Nazaranin

sam Gospodar Ottavian Angust C,esàr Samodarxaç, koyi, bivsci pridobio sfê nepriateglie sfoyè, uxijvasce pritihhi mir, i pokoy, i bijsce zatvorio tempao Yanov, sctò ù Rijmu bijsce zlamen, dà ne bijsce ni voyskæ ni rattenya, ni rumona od oruxya pò sfemu Gofpodstvu.

V vrime od Porodyenya Gofpodinova, i mallo priy dogódissceseſtvari cudnóvatæ, koyæ Poganni ni razumiyahu, ni ih umiyahu, neggo nà opak tomacciti. Tadà Orakuo laxivvoga bogga Apollina ù Delfu gradu, proglaseni pò sfemu Sfijtu (pò komu imasce obicay necista hudôbà varrati gliudstvo) bijsce umuknuo, i ne odgovarasce vecch onezima, koyiga dohodyahu ispitovatti, kakono od priy cignasce: yednôm samo odgovori C,esarru Augustu, koyimu bijsce vcinio yedan tempao velik, i ù gnemu posfetilliscte: Nemoggúti, recce, vecch odgovarati: yere yedan ditichiak Xidôvski, koyi yest Boog, silluye mene, dà mucim, i gonnime ù pakaò.

Baron: ù 1.Tom.An: Cedren: Svida

Nij ostao sami Apollo nijm nà doscàstye Gospodinovo, pacek umuknusce sfi ostali vragovi, koyi govorahu iz kijpoya, i Idola sçijgnenih, dà su bogovi: K'koyimse Poganni utiççàhu, i prosfahu od gnih sfitta, darxecchi zà istinæ gnih befiddæ, i odgôvore.

Augusto tàd C,esar nij htio bitti imenovan Gospodin, ne tolikko zà podnixenstvo, kolikko, yere takò bijfce nadahnut od Gna Bogga: nekàbife poznallo, dàse imma podloxitti sfakko moguschstvo i Gospodstvo od gliudij zemaglskih, i pridatti velicanstvu viscgnemu Gospodinna Bogga samoga Cospodara, i Samodarxça varh sfega Sfijta, tèr dàse ne morre nitko imeno-

vatti

vatti ni Kragl, ni Gospodin, ni Gospodar prid onim kovi nossi upijsano nà bedru sfomu: Kragl od Kraglieva, i Gospodar od Gospodæ. Zà to vrativscise August ù Rijm, kakono pijsce Nicefor, i Suida, Sazijda nà Kampidogliu Ottar yedàn s'ovimi slovij, i ricmi.

Ara primogeniti Dei.

Ottar parvorodyenoga Boxyega

GDi posli Veliki Konstantin C,esàr sazijda velikku C,ærqvu Mayki Boxyoy, koyase i danascgni dan zove, *Ara Cæli*.

V vrime tolikka mira, i toliççih cudnovatih stvarij doyde Gospodin od sfijta: i erè bijsce doscao s'nebba Naucitegl, dà nàs naucij bijxatti razbluddæ, slasti, i raskofscæ zemaglskæ, i zagarliti osctrinæ, i pokorenya od putti nasscæ, obraoye, zà rodittise vrime studenò, i velè zijmno, to yest, pò sred zijmæ; prem dà Gospodin mogasce, obratti sfakko inno vrime, buducchi Gospodar od vrimena; i kakono onij, koyi od parvoga cassa sfoga zacêtya imasce istu mudrost, i isto mogucchstvo, koye sadà slavan imma nà nebu.

Decembra misseça bivsci doscla ù Betlem B. Diviçça s'pridraghim sfoyim zarucnikom pò zlijh godinah, pò duggomu putu, i s'velikim trudom ù velikku uboscctvu, ne nayde ni tkobi gnu primio ù kuchiu, ni gdibi ù pokrivenu prinocchilla. Grad bijsce mallahan; à mnoscctvose bijsce od puka radi zàpovidi C,esar.

rove privelikko nakuppilo , sfæ kuchiæ bijhu punnæ. Takò bij potrebno , dà poyde ù yednù spillu , i kognuscniçu izvan grada blijzu mijra, koyi bijsce sagradyen nà yednoy glaviççi uz brijgh , koyiye od stranæ Sunça istokka, gdi bijsce ovà spilla , illi pecchinna , ù koyuse , pastijri i xivinæ skrivahu od zlæ godinæ .

Gdise rodi du Isukarst

V ovu polaccu ulize Kragliçça od Angela, spravnu gnoy od pocetka sfijta ; ovo misto podnixeno, priprosto , i xivinsko , obrao yest, dàse ù gnemu rodij onij koyi vas ovij sfijt darxij naslognen nà trij pàrstij : i koga obuhittiti neuzmoggu , ni sfà zemglià , ni ista nebesà , pacek ni niyedna stvar stvorena : nekàse clovik (poznavsci priprosto bitye sfoyè) podnijxi , i poznade yednom , dà ye putnik , i proghnan ù ovu dolinu od Suza , gdi naylipsca , nayŝfitglia, naysçijgneniya Stvar nij druggo , neggo yednà kognusçniça xivinska , akò gnu hochiemo prilikovati s'dvorij nebeskimi , i s'onimi vicnimi pribivallisctij , zà koya yest bio stvorren clovik od Boga.

Bijsce vecch ponochia , i pocivahu sfæ stvari ù mirnu mucanyu ; à nebesa rosecchi meddom , i slatkostyu , i vàs sfijt cekayucchi xudyenoga sfijh naroda , poznà Pricista Diviçça , dàse priblixasce càs , i hijp od sfoga sfetoga Porodyenya : terse uzdvighnuvsci ù yednò priyiscgne razmiscglianye od onoga Otaystva Prisfetoga , i uxexena gliubvennim , i slatkim poxudyenyem , dà viddi Priblagoslovglienoga Sijna sfoga , pocce pòxudom i pridubokim podnixenyem prositti od Priviscgnega Oçà, dà , buducchi gnu ucinio dostoyna Matter sfoga pridragoga Sijna, dà yoy yoscter dade millost, porodittiga , i ocittova-

tiga

tiga sfemu sfijtu. I nahodecchise uzviscena sfà ù tomu razmiscglianyu, i ù takovoy Pox udi bez potrebæ od primagliæ, bez bollefti- bez tughæ bez, òçqvarnosti , illi uvridyen, Divicanskæ sfoyæ Cistochiæ, viddi nà zemgli prid fobom lipscega, i sfitgliega od iftoga funça, yedinoga Sijna sfoga, koyi bijfce iz- ifcao iz gnæ utrobæ, dobro iftino sfega sfij- ta, ditichiak mallahan, i Boog vicni; dærh- tasce on od zijmæ, i pocignafce vecch suziçà- mi, cinitti dillo od Odkupiteglia, i plachiati krivinæ nasscæ mukkami sfoyimi.

Boogse rod di Clovik od Diviç- çe.

Nemoxese ni ricmi izrecchi, ni clovicans- kim poznanftvom dohittiti ne izrecenno ve- seglie, koye ochiutila yeft ù oni càs Prisfe- ta Bogorodiça, i zacudyenye, i zabuscenye, i snebivanye, koye ù guoy nzrokova, pogledati to likko potisctena, i suijxena onoga, koga onà poz- nasce, dàye Boog iftini od sfijta satvoritegl.

Poklonise gnemu, kakono Boggu, i pocij- taga, kakono sfoga Gospodinna: pakga poc- ce, kakono Sijna sfoga çelijvati, garliti, i priblixati k parfima Divicanskim sfoyim. Po- vviga onimi Siromafckimi zà ifto, alli cifti- mi, i mehkimi peleniççàmi, koyæ zà to bijsce donijla sobom. A yere ù onu dug- gu, i studennu nocch srid zijmæ koya bijsce varla, i xeftokka, poloxi Prisfetoga diticch- ka, takò povita nà Yasliçæ; yere ne nayde ù onoy kognuscniçi mifto druggo ni boglie, ni doftoyniye; nekabise slamiçom, illi finom, i dihanyem volà, i oslichia, koyise ondi na- hodyahu utaxila sctogodi filla onæ zijmæ, i varlæ ftudeni: terefe zayedno ifpunni o- nò, fctò bjisce odavna prorokovao boxyi prorok Isaya, dà pozna vol Gofpodara sfo-

ga, i Oslicch yasliçæ Gospodinna sfoga. A siromah clovik ne stijdise, ni zasramgliuye, dà nepòzna, i ne sluxi onoga, koga poznayu, i sluxe xiviniççæ.

V koyese Vrime od sfijta roddi.

Roddise Gospodin pò broyu Martirologia Rimskoga, pet tisfuchia, sto, devedeset, i devet godiscta posli stvorenya od sfijta: à dvij tisfuchiæ, devetstotina, pedeset, i Sedam posli strascnoga potoppa: à dvij tisfucchiæ, i petnadeste posli porodyenya Abrahamova: à tisfucch, i pet stotina, i desset posli Izhodda od puka Izraelskoga iz fuxagnstva Yeyubackoga: à tissucch tridesset, i dvà posli pomazanya Kraglia Davidda: à ù sedam desetu, i petu Sedminnu, kakono prorokova Daniel: à sedam stotina, pedeset, i dvà godiscta posli sagradyenya od Rijma grada: à ù ceterdeseto, i druggo godiscte Cesarstva Ottaviana Augusta.

Vovi isti hijp, ù koyise roddi Gospodin ucinise privelicko veseglie nà nebesih; i sfi koliççi Angeli, nebeski dvoranni doydosce, zà poklonittimuse, i poznattiga zà kraglia sfoga, i Gospodinna; i zà napuniteglia od gnih praznih sidiscta, s'koyih byhu palli Angeli ohollí, neposluscniçi, i odmetniçi Boxyi, prokleti Luçifier s'ostalimi hudobammi.

Angeose Pastirom prikaza.

Yedanse od onih nebeskih prikaza Ovcarom, koyi bdecchi pazahu ovçæ sfoyæ blyzu Turna immenom Edera, gdi bysce Yacob Patriarka pasao ovçæ, od stranæ Istocnæ, mirru zemgliæ, dalekò od Betlemma: Ocittova gnima srecchne glase od Doscastya nasscega Spasiteglia nà zemgliu, Recce gnima misto od gnegovva Porodyenya, gdigachie nayccki s'obigliezimi, zà poznattiga: poydosce oni s'harlostyu velikkom, i s'yesegliem nà poznano

misto

misto od Yasliça: naydosce diteçe, poklonisce muse: posli ocittovasce druxinni sfoyoy, scto bijhu nascli, i razgledali.

Kragli vide zvizdu ù Istoku.

Prikazase yosc ù ovo isto dobba Zvizda yedna ù Istokku nikadàr od priy ne vidyena, koya zlamenovàsce, dàseye rodilla zvizda Yakobova, prorokovana od Balaama, nekabise Kragli Zvizdoznanç i uzrivsci gnu ocittu krenuli, zà iziskovatti druggu, koyà bijsce sakrivenà ù spilli nà Yasliçàh pod mijrimi grada Betlemma: i nekàse takò ocittuye Xidovom, i pogannom: Pastirom, i Kragliem; Vbozim, i bogattim blixgnim, i daleçim onij, koyise radyasce zà sfijh: tere, nekase zayedno syedine ù istomu kamenu glavnomu dvà mijra, koyà bijhu tolikko odmaknuta, i razdijgliena meyu sobom.

Angeo ù Limbu navisti.

Yesu koyigod, koyi ovdi razmiscgliayu kakono Angeo drugghi poyde do Limba, dàbi navistio Sfetim Oçem, koyi ondi pribijvahu, Porodyenye Gospodinovo, zà sfe dase tò nenahoddi upijsano ù sfetomu Vangelyu; neggose pijsce, dàse s'onim Angelom, koyiye navistio Pastirom, sdruxisce druzi Angeli ne izbroyni, pivvayuchi pò nebu pijsmi, i pohvalæ od Kraglia porodyena: à navlastitto onæ rijci: Slavva ù viscgnih Boggu, i mir nà zemgli gliudem dobrà hotinya: nekàbi nàs urazumili od slavvæ, koyu imasce primiti Boog Otàç, i Sijn, i Duhsfeti, radi podnixenstva, i potisctenya tolickoga Sijna Bogga, i Clovikka: i od mira, koga imahu, dobitti gliudi, koyibise istino, i sarcano zagarlili s'Pomiritegliem od sfijta, i pod gnegovvim Cesarskim stijgom, i bandirom voyevalli suprocch grijhu, putti, i necistim vragovom.

Ta-

Takovvim vesegliem posctovàfsce Nebbo, i zemglia Prisfeto Porodyenye Isukarstovo: nekà sfè stvorenye poznade sfoga Stvoriteglia: à clovikfe urazumi, dà onij malahni, i tolikko priprosti ditichiak, koyise tolikko neyaki prikazuye ocimma purennim, bijsce Boog iftini, i sfemogucchi; i Kragl vikuvicni: ter takò ifti clovik ù ovomu Rayu nebeskomu s'yednæ stranæ uberre çvitya od podnixenofti, i gliubavi Boxye; i buddemu haran, i slijdiga: à s'drugghæ stranæ Privisegne Velicanstvo Boxye, i Sfemogucchftvo: i dà gase boyij, cudecchise, kakonofeye ukazao mogucch, bivfci Syedinio stvari tolikko razucenæ, kakono yeft Boog, i clovik; Diviçça, i Matti; vikuvicnoft, i vrime; nebbo, i zemglia; smart, i xivot; i virra ù sarçu clovicanskomu, ù Otayftvih tolikko neprigarglivvih.

Baron ù Ap par: tom. 1 Salmer: t. 1. Frã. Svarto. 2. difp. 12. Sinod. 6 Pog. 6. Nicef. l. 1. Ifto c. 12.

V koyiseye dan rodio Gospodin nafc, nij upijfano ù sfetomu Vangelyu. A meyu Dokturij, i Nauciteglij fumgnæsu razlikkæ. Alli menni iftinu kaxu oni, koyifu upijfali, dase ye rodio ù dan Nediglni, illi Gospodinov: takò velij Sabòr Scefti veliki ù pog: 8. A hijp, i càs bij posli ponocchi, pocignucchi vecch dan naravni dvadeſçti, i peti Decembra, koyise dan mirri od ponochia dò ponochia: od priy neggo pocignasce dan uredyeni; od Iftoka dò Iftoka suncanoga. I ovo yeft pò naredbi Cærqvenoy; i takoye obicay ù onu nocch govoritti Misfu, i to zlamenuyu rijci sfetoga Vangelya.

Poſctovani Pop Beda pijsce, dà ù onomu dvoriſctu Betlemskomu onu nocch sfetu uzavrio yeft yedan kladenaç, i vrello vodæ,

dæ, koya yosc ù gnegovvo dobba, nebijsce prisahnulla, ni pristalla, tecchi nà kon tolikko stotina godisćta. Onà spilla od priy niyednæ sçinnæ, à sadà od vechie vridnosti, neggo prilijpæ, i prikrasnæ polaccæ nayvecchih Kraglieva, velè bij sçijgnena od sfijh Karstyana; i vazda bij posćtovana. Bij ondi sagradyena yednà prilijpa Cærqva, i sfà onà spilla vresena krasnim kamenom od mramora: à Yasliçæ, koyæ bijhu dærvenæ, odnesenæ, ù Rijmuse nahodde ù prilijpoy kapelli, koyuye cinio Sisto Papa Peti sograditi ù Cærqvi immenom sfetæ Mariæ Vechiæ, gdise sadà castij pod sredgnim Ottarom s' velikom caslyu, i bogogliubnostyu od sfega puka Rimskoga, i Karstyanskoga.

Ne bi dosta Gospodinnu, datti nam ù Porodyenyu sfomu naùk ne izrecenoga podnixenstva, i uboscćtva: pacek videcchi, dà oholast, i nassca tascćtina, koyæ on bijsce doscao oboritti, i saterti, bijhu tolickæ, hotionamye, datti yosc vecchi naùk ù sfomu boleznomu Obrezanyu osmi dan posli sfoga Rodyenya: yere ù ovomu uze prilikku od clovikka siromaha, i od niscćtar; à ù Obrezanyu uze slikku od grescnika, buducchi Obrezanye naredyeno zà lijk od grijha: tkogod ovij lijk uzimasce, kazovasce, daye grescnik. A Gospodin, koyi bijsce doscao pricistom karvyu sfoyom ocistiti vas narod clovicanski od grijhova, nij mogao cekati onò Prolitye od sfæ karvi sfoyæ nà xestokomu Krijxu; neggo hotti tutako, datti nama zaklad karvyu sfoyom ù Obrezanyu, od

Obrezanye Gospodinovo.

od sfoyæ gliubavi; i yedàn zlamen od çilovittæ plachiæ, koyu imasce pridatti nà sfarsi xivòtà sfoga

Htij yosćter bitti obrezan, zà ukazati dà on bijsce pravi clovik, i od Rodda Abràhamova: tèr, dà Obrezanye od putti bijsce, dò onoga vrimena bijlo dobrò, i naredyeno od Gospodinna Bogga: i zà oslobodditti nàs od ovoga duga, i naucitti nàs vridniye, i duhovno druggo Obrezanye. Bij ovo Obrezanye ucigneno (takòse sumgni) ù istomu dvorisćtu Betlemskomu, gdise bijsce rodio Gospodin: i ondise kaxe misto: yere zà to ne bijsce naredyeno nivedno misto posòbito zakòmito.

Alli nekà moxemo poznatti tkò yeſt ovij ditichiak obrezani, i ù priliççi od grescnika, Sfeto Vangelye pijſce, dà mu nadissce imme YESVS, to yest, Spasitegl: Imme nè od gliudij izmiscglieno, neggo od Oça nebeskoga, à od Angela prinesenò s'nebba: tèr yoscter od priy navisteno, neggo bij zaccet ù utrobi Matterinoy. A to bij onada, kadà Angeo, pozdravisci B. Divivççu, recce gnoy, dàchie zaceti ù utrobi, i porodditti Sijna; i dàga immenuye, YESVS. I to isto bij recenò S. Yoseffu, priloxivsci razlog od takovva immena: Yere on imasce, ſpasti i od grijha puk sfoy: nekàse pò tomu urazumimo, dà on bijsce bez grijha Spasitegl od grescnika; ter da od sebe imasce, bitti YESVS: à zà bitti obrezani zà uzeti haglinnu od grescnika, bijsce stekao od nasscæ krivinæ, i grihotæ, koy on bijsce doscao, doncſti lijk.

Imme bil YESVS

Peti dan zà Obrezanyem, à trinadesti zà Porodyenyem, doydosce trij Kragli zvizdoznançi ù Betlem, koyiſe bijhu dijlili od strana Istocnih,

Kragli od Istoka.

nih, dàbi iskalli Gospodinna, krenuti od zvizdæ novvæ, i ne vidyenæ od priy. Zacudiscese oni od gnæ velicinæ, i od bistrosti, prosfitglieni ù dusci druggom sfitlostyu viscgnom, i boxanstvenom, razumissce, dà seye rodio ù strænah Xidovskih novvi Kragl, i Spasitegl od Sfijta, i ganùtyem Duha sfetoga ostavivsci sfoyà Gospostva, i Domachiæ raskosscæ, uputiscese, zà iskattiga, vodyeni od istæ Zvizdæ, koya, skrivscise, ulizosce ù Grad Yeruzalem, pripovidàyu cchi onò, sctò bijhu vidili. Iziskovahu, gdise nahodyasce onij, koyiseye rodio kragl od Xidova. Radi ovih glasa, smutise vàs grad Yerusalem, i kragl Irud, koyi pokuppi sfè Skribe i Farizee mudarçe od sfetoga Pijsma, koyimu rekossce, dà misto zlamenovano od Prorokka, gdise imasce roditti ovij Veliki kragl, bijsce màlahni grad Betlem. A on yosc pò tanko iskussivsci ove kraglie, naredi gnima sceghglivvo, i vuhvivvo, dàse k'gnemu vrate, nascadsci diticchka, nekabi muse i on poscao poklonitti.

Dvighnùscese kragli iz Yeruzalema: i opetse nà putu prikaza gnim zvizda ista, i kàzasce im put, hodecchi prid gnimi, dokle doydosce blijzu onæ spillæ, gdise bijsce Boog clovik porodio: ulizosce, ne smetoscese, i nepomarzissce nà vbosctvo, i siromasctvo, ù komu naydosce kraglia nebeskoga, ni od kognuscinçæ, ni od Yasliça, poznavsci sfitlostyu od virræ, dà ono Diteçe bijsce Boog: prostriscese, padsci prid nogàmmi Gospodinovimi, ter muse poklonissce; darovasscemu bogatte dàrove od zlata, od tamianna, i od Mirræ, od koyih stvarij dosta bijsce ù gnih zemgli Dilivscise mallo posli od Gospodinna, i od B. Bogorodiçæ, obratisce drugghim putem, kakonoim bijsce naredyeno

ù

ù snù od Angela, ostavivsci ù onomu posfechienomu mist u sarça sfoyà.

V jstoy spilli pribijva Gospodin od sfega sfijta (takòse moxe millo virrovati) ceterdefset dana pò Porodyenyu. Yere bijsce pò zakonnu Boxyemu darxana xenà, koyabi rodilla, ne iziti iz kuchiæ sfoyæ dò dnevvi od Ocistenya, i ne poycchi ù C,ærqvu Boxyu. I onà, koyabi rodilla muscko, ceterdefset dana, à onà, koyabi rodilla xensko, osamdeset cekalabi prisfeta Bogorodiça zà sfè dà nebijsce darxana, pri izvarsno obsluxi naredbu od zakonna. Dakle ceterdeseti dan ponese sfoga Priblagoslovgliena sijna; i prikazaga ù C,ærqvi Boxyoy, kakono Parvoyodyenoga, zà obsluxiti druggu zapovid, koya naredyuye dàse sfi parvorodyenni prikaxu, i posfete Gospodinnu: i dàse oni, koyi nebijhu od Rodda Leviticckoga, odkupe pet fiklimi, i dvimi garliçami, illi golubicchimi; à sikli bijhu pinezi onoga vrimena: nekàbise pò tomu spomenuli Xidovi od onoga privelikoga dobrà, koga bijhu od Boga primili ù Ishoddu iz suxa gnstva Yerubackoga: kadà Gospodin Angelskom sillom priyakom, i primoguchiom pobbi sfè sinove parvorodyenne ù Egiptu, tolikko od gliudij, kolikko od xivijna pò sfemu onomu kraglieftvu.

Luk. 2. Ishod. 13.

I prem, dà Isukarst, buducchi zakonitegl i Gospodin od zakonna, ne bijsce podloxan pod ovu zapovid, nisćta ne magne zà datti nauk nama ù sfemu od Posluha, hotise podloxitti gnoy: i hotti, dà poyde s'gnim i Pricista Diviçça Bogorodiça zayedno, i dà obsluxi zapovid od Ocistenya, zà izlijciti nasc neposluh posluhom sfoyim.

Ta-

Tadàse pocce vecch ocittovati ; i tàdà ut issci Sfetoga starça Simuna , i onù bogogliubnu udòviçça Annu , koya pribijvasce obdan , i obnocch nà molitvah , i postih ù çærqvi Boxyov : nekàbise takò pò mallo pocela ocittovati Sfijtu onà nebeska sfijtlost , i sunçe od pravednosti nassçæ, spasitegl nasc Isukarst

Pò Ocistehyù Sfeti Luka Vangelista pijsce ù pog. 2. dà se vràtisce ù Galileu , i ù gnih grad Nazarèth , gdi ù onoy Sfètoy Kucchiçi , (koyà Angelskom sillom parvo odnesena ù nasscu Dalmaçiu kod Tærsatta, pak ù Italiu kod Rakanatta castena yest od sfijh Narodà Karstyanskih ù srecchnomu gradu Loretu :) pribijvasce zà sfè , dàse neznà kolikko vrimena .

Irud pobbi Mladiçen.

Irud tad kragl cuvsci nikoliko od goruree. cennih stvarij , zà ne izgubitti kragliestvo , odluci ne milli , ubitti Diticchka novvoga Kraglia : alli nezmasce , gdise nahodyasce ; i moggasceli pobighnuti : uccini onu pogannu , i nemillu odlukku ; pobitti sfù malàhnu diciççu, koyase bijsce ù ono vrime rodilla : takò i ucinio yest , pobivsci tolikkæ tissuchiæ sfetih Mladinaça, koyisu zà tò zvani Mucceniçi , i martiri.

A Gospodin (koyi nehtiasce tàd umriti , neggo ù vrime odluceno nà Krijxu raspet , i pribiyen : ni ù ditinstvu cudesa cinitti , ni ocittovati mogucchstvo sfoyè boxanstvenno , neggo slabost , i nacin clovicanski) ocittova, i obyavi S. Yoseffu pò Angelu sfomu Gabriellu poghibiu ; termu zapoviddi , dà iz Nazaretta pobighne ù Egippat i dà ondi dò tolikko pribijva , doklemu opet

Bixii s. Yosef ù Egip. pat. 2.

budde navifteno druggo. Poslufsca tutako sfeti Patriarka, i nochiom vstàvlci bez smetenya çicch toga bixanya tolikko barza, dvighnuse s'matterom, i sijnom gnæ, i otijde ù zemgliu Yeyubacku : bijxecchi Boog od zlà clovikka, i Kragl, i Gospodin ségay Sfijta od karvnika Vfilnika, i od ugrabnika tuyega kraglieftva, dayucchi slugam sfoyim naukka, zà bijxatti na vrime kada nijfu darxàni, spovijdati S. Virru i fakrittife, i nepripadatife, akòsu od zlijh gliudij progogneni. Yofc S. Vangelifta pijsce, dà Gospodin ovo bijxanye naredi, nekabise ispunilo prorocanftvo Osee Prorokka : Iz Egipta dozvàh Sijna moga.

Osee : ii.

Po ovomu putu govorre Pijsaoçi Sozomen, i Nicefor, dà kod grada Ermopola ù Tebaidi prid vratmi bijsce yedan dub privifok imenom Perfis, nà komufe poganni hudobi klagnahu : Ovij dub, prighnuvsci granæ, i kittæ sfoyæ, kakono dà se klagnasce Gospodinnu, dobbi tolikku kripoft, dà sfoyim liftyem, vochièm, i korrom ozdràvglialce posli od sfaççih nemocchij. I Burkardo Pijsallaç prilàga, dà kod grada Eliòpola yeft vartal od bàlsama, pò komu teçiafce vodda iz màlahna kladènça, ù komu (gouorrife) dà bijsce B. Bogorodiça vechiekrat umijvala finka sfoga, i gnegovvæ odìchiæ prala : i yedan kammi, nà kòmu ih bijsce proftirala, i fuscila : i dà ne fàmo ona vodda, neggo i sfæ innæ voddæ, koyæbise s' gnòm izmifcalæ, kripoft cudnovatu imahu ; zà ozdrarvgliati. Tertakò ifti Saracini, velè pocitahu ono mifto. A zà uzdàrxati uspomenu, dà yeft ondi bio Yesus nasc Ipafittegl obisfiçe yedniù kandillu, koyà se sfèyer darxafce uxèxena.

Cudesà pò Pùtù do Egipta.

Ka-

Kàdà YESVS ulize ù Egippat, sfi oni vràgovi, koyı po onomu kràgliestvu gospodovahu xestokom fillom, ſtrèsoſſceſe ſtrahom veliççim, poznavſci, daye doſcao onij, koyı gnim imaſce, razoritti, i uzeti gospoſtvo, i gospodovànye, koyım bijhu oni posillili, i podloxilli ſebi ſarça pùka Yeyubackòga, koyı xivgliàſce ù vecchioy slipo cihi, i poganiyi bijſce od sfijh oſtalih Pogana: erese klàgàſce hudobàm, i ymiyàm, i ù innih ſtuarijh pogardnih; takò upiſſa Eusebiy ù lib. 6. Pag. 20. S. Atanaſiy, i Origen. Inni Pijsàoçi govorre, da mnozi kijpi, idoli, i baluanni padoſce na tlè prid obrazom naſcega ſpaſiteglia. Paladıy pijſce, da ù yednoy çærquinni grada Ermòpola pradoſce sfi kijpi vràxyi na zemgliu, i sfis elkærsciſlce. S. Epiſaniy pravi ù xivotu Yeremie Porokka, da ye ovij bio rekao sluxbenikom idolſkim od egipta, da chiè bitti oborreni sfi oni gnih bogovi, i gnih kijpi, da chie bitti skærsceni ù naymagnæ marviçæ, kada budde uliſti ù Egippat yedna Diviçça prilicna Boggu s' Sijnom od gnæ porodyenım. Tò iſto pijſce Dorotey Biskup od Tıra grada: ter dase radi ovoga prorocanſtva gliudi od Egipta klàgnahu yednomu Diticchku lexèchiemu na yasliçah, i yednoy Diviççi nà odru lexechioy: iſtinomle promini ona zemglia od tada; i od ggnizda vràxyih, i pogannih uccinise periuoy, i Ray od raskosca, i mirisnih çvitya, i sfakovòcchnih ſtabara, to yeſt, sfetih karſtyana, kaluyera, i izvarsnih Remeta po naukku, i pripovıdanyu S. Marka Vaugeliſte, i S. Antùna Opatta, i mnozih innih vridnih, i sfetih Puſtjgnaka,

Millose pocce B. Mayka tuxiti onimi slàtçimi, i blaghimi rijcmi. Sijnko, sctosi nam vcinio takò? Yà, i Otàç tvoy xàlosni iskahomo tebe? Odgouori Gospodin: cemùiskahote menè? neznadiahote, dà ù onih poslih; koi-isu Oça moga, potrebuye, dasam yà? koyæ besiddæ, ako ih ne razumisce druzi, razumissce druzi, razumillaih dobro yest, B. Mayka i sahrànila ih yest ù sarçu sfomu, razmiscgliayucchi pomgnivo, i spametno Otaynosti, koye ù gnih bijhu sakrivènæ. Pò tom toga vràtise Gospodin s' gnimi ù Nazaret, i bijsce podloxan Roditteglíem sfoyim: tako velij S. Luka.

Pribivào yest on ù kucchi B. Maykæ sfoyæ, gdi bij zaççet, koyàse sada nahoddi ù slavnomu Loretu prinesenà od Angela iz Nazaretta. Radi toga pribivar ya, bij prezimenovan Nazaranin: ter yosc vecch radi zlamenovànya koye ovo imme xidovski imma, tò yest, çvitni, sfeti i Odijglieni: yère bijsce on çvijt, koyi se roddi iz pruta Yeseova; i koyi nikad ne sahne, ni vuenne, ni saggniye. On yest Sfetaç od Sfetih, uzdaleceni, i odijglieni od grijha Sfakòga. A onò, sctoye çudnovato ù rijcih Sfet. Yangeliste, yest ovò, Dà Yesus bijsce podloxan Roditegliem Sfoyim; ter ne samo B. Diviççi, koyamu bijsce pra va Matti; neggo i radi gnæ gliubavvi, yosctet Yoseffu, koyi za Sfe, dàmu ne bijsce Otaç bijsce nisćta nemagne sçygnen za Oçà: dayucchi tako nama Sfim koliçim nauk od podnixenstya, i od poslula koyim imaino mij bitti podloxni starijm nasscim. Hotioye yosc nàs naucitti, dà se starisçinnæ radi starisçinstva neimayu, bogli sçijniti i od sfoyjh podloxnika, yere Isukarst bij

zvan bil Nazaranin

Matteri, i Yoseffu podloxàn.

Posluh Gõr dò tridesſet godisćtà. Bijſce Yosef dærvodiglia ſiromah clovik. ſfeti razmiſcgliayu; i velee, dà Gospodin Isukarſt sfeyer ù trudu od dillovanya pomagaſce Yoseffa. dà sſuxaſce pò kucchi ù poslih domacchih sfaççih koyebimu Mayka, ilii Yosef zapovidao, dà cinij. Vxivayu sfeti, razmisliviſci posćtovanye, i zaſtidenye onih, koyimu zapovidahu. à hitnoſt, i veſeglie koyimi on poslùſcaſce.

Prilàgayu yoſc yedni, dà pò ſmarti S. Yoſeffa, (koyasę dogodi na kon osamnadeſte godisćta od Mucanya Gnõva, negovorecchi od gnæ nisćta S S. Vangeliſti) Goſpodin bij dærvodiglia ſam pò ſebi. yère bij ne ſamo imenovan ſijn dærvodiglie; neggo yosćter i dærvodiglia, takò pijſce S. Marko: nekase izvan nacinna velè cùdimo od xivota ſijna Boxyega upntchiena Bogga ù naſſcoy putti, ter dàga slijdimo, i zagarlimo podnixenſtvo, i mucanye od tolikko godisćta, koyèye radi nàs obslùxio Yerebuducchi on Mudroſt ne izmirna, vijcnaRijc Oçà vijcnoga; nij hotio, govoritti, ni ocittovati pripòvidanyem ocitnim Sfijtu; tko bijſce on doKle ne ulize ù godisćte trideſeto xivota sfoga, xivecchi ù ubòſctvu, potaynoſti, i mucanyu meyu gliudij.

Karſtènye prima v rijci Yordani od S. Ivanna. Pocanſci dakle on trideſeto godisćte, buducchi dosclo vecch ono vrime odluceno od Boga, ù koye pamet, i sfijst ù clovikku budde izværſna, i razborita, poyde Goſpodin iz Galileæ sfoye rodyennæ zemglie k' rijçi Yordani, zà Primiti od S. Ivanna karſtiteglia ono vodenno karſtènye, namiſtivſcise meyu broyem od greſcnika Sfeyer dà yucchi nama nauk od podni-

podnixenstva: i kakono on sam recce S. Ivannu, (za bussciivscise on uzrivsciga) zà ispuniti çilovitto sfu pràvdu Vangelsku, koyase sfitgliasce ù ovomu snixenstvu: i zâ posfetitiyosc, i obogatiti novvimi darovij S. Ivanna: i zà pohvallti ono karstenye sàm sobom, koye sluxaice, zà pripravvu od gnegovva: i za posfetiti teghnutyem sfoyæ pricistæ putti sfæ kolike voddæ, koyæ imahu, sluxiti zà porodyènye duhovno sfih virnih karstyana, neka bise ucinilli sinovi Bòxyi: i zâ naucitti Pripovidavçe Vangelske, da parvo neggo uzijdu na pirgulu, i uzmù possao od pripovidanya, nastoye, oprattise, i bitti cisti od sfakkæ griscnæ necistochiæ: tèr nayposli, nekase s' prigodom od karstenya otvorre nebesa, kakonose istinom otvorissce; ter dà pride Dùhsfeti ù priliççi od golubiççæ nad Gospodinna. A Otaç Vijcni uzvelicenom onom rijcyu proglasi. (Ovij yest moy siju pridraghi, kòyi yest menni vele ugodan, i radi koga cinim mir, i prasctam clovikku), i posfidocij, da ye Isukarst gnegov Sijn naravski, istini, i yedinolucni: i velicanstvom, i vlastyù Prisfetoga Troystva Oça, i Sijna, i Duhasfetoga, da budde odlucen, i potvardyen Mesctar, i Nancittegl sfega Sfijta.

Ostà posfechiena vodda, rijkæ Yordanæ ovim Gospod novim karstenyem, i stecce kripost cudnovato ozdravgliati nemocchnike, koyi bise ù gnoy posli umivali. I sfer isu nikoliçi htilli, karstittise ù Yovdani. Amnozi gubavçi okupayscise nà onomù mistu, gdi bij Gospodijn karsten, ozdràvisce, i ocistiscese.

Pò tomu dvighnuvscise s' Yordanæ, poy-

de

I sukarst idde V pustignu.

de u pustignu, ganut od sfoga istoga Duha, zà arvattise s'çarrom od hudòba, i pridobit-tiga; neka bi sfak poznao, dase bijsce u kar-stenyu oruxao nà boy: ter kolikoye tko ve-chiæ milosti, i daroye primio od Gospodi-na Bogga, tolikoseye nà vecchiu aruagnu, i rattenye spravio; yere nikko, prem, dabi bio nayvecchi sfètaç, nemoxe bitti bez napasti: i nekasenitko nepripadda, illi gubij sarçe, buducchi napastovan; vereye bio i Gospodin napastovan, i pridobio yest napastni ka. ucinio gaye suxgna tijm nacinnom, da ako mij ne budemo htitti, ne chienas mocchi, pri-dobitti, imayucchi mij nà pomocci, i branu nassçega istoga Gospodinna, i gnegov na-uk, kakonose imamo arvatti, i s' pomocchi Duha sfetoga pridobitti sfe neciste duhe, i hudobe pakglienne.

Ova Pustigna, gdiye Gospodin postio, na hodise meyu Yeruzalemó gradó, i Yerikom: to misto karstyanni zovu Quarátena, illi nas-cki ceterdesetniça: dvij mirræ zemgliæ od onle daleko yest ona gora, i planinna, s' koye hudoba pokaza Gospodinnu sfà kragli-estva od sfijta, i obechiamuih darovatti, akobimuse istom padsci poklonio: i zovese gora Vraxya.

Postenye, naPostovanye Iv pustigni.

Postioye dakle Gospodin ceterdeset dana, i ceterdeset nocchij, neokusfivsci nicesa, kakono bijsce ucinio Moizes, i Isaiya: i po-sfetioye Postom sfoyim korizmu sfetu, koyu mij karstyanni imahomo posli bogomillo pos-titti sfakko godisćte. Ceterdeseti dan ochi-utio yest glad, zà ukazati, daye on pravi clo-vik, i za datti prigoddu napastniku, daga na-pastvye, kakonoye i ucinio, NayParvo recce

gnemu

gnemu : Cijni , dase ovo kamenye ucinij kruh, dase varx pak dolu s' verha od çærquæ , nekega puk , videcchi , da letij pò ayeru , poznadu sfi, dàye sijn Boxyi . Nayposli kaxucchimu, i darivayucchi sfa kragliestva, od Sfijta , akobimuse padsci nà tle, poklonio. Alli tasctæ ostasſce sfæ ovæ trij napasti . I odàghnana pobixe necista hudoba : à Gospodin , osta pridobitnik , i slavan . Angeli tada nebeski pristupisce , i pocescemu, sluxiti donosfecchi yezbinæ, i yestoyskæ potrebnæ.

Slavodobirnik Gospodina izijde iz òvæ pustignæ , ostavsci sfezan verigami nasc nepriategl u oggnù pakglienomu , nekase i mij ne strascimo , arvattise protiva gnemu , i pridobirtiga .

Pocce tàd Gospodin tutàko cinitti po sao , i dillo Oçà sfoga nebeskoga priporucenomu; skuppi Vcenike, dàga ù tomu pomoggu , i naucivsci od gnega nauk nebeski, prospuga, i pripovidu pò sfoy scirini od zemaglia ,koyæ bijsce on doscao prosfitliti , i oslobodìtti od tesckih , i strascnih tmina od grijha, ù koyihse narod clovicanski nahoyasce potopglien : i sfezati onòga yakoga , i moguchiega oruxanikao koyise bijsce utvardio na sfijtu, i posilnoga vladasce ù miru tako , dase od gnega cignasce gospodar , i çar , i takkise imenovasce .

Vccini Gospodin izabranye od dvanadeste ucenika , kovih imenova Apostole . i ovisu, Pettar i Andria bratya ; Yakob , i Ivan sinovi Zebedeovi ; Filip , i Bartolomeo ; Matteo , i Toma ; Yacob Alfeov , i Yuda Tàdeo : Simun Kananeo , i Yuda Iskariot . **Izabranye od Apostoli**

Za ucinitti ovo izabranye iz meyu sfih ucenika

nika , uzijde parvo sam, na yednu glaviççu, dalekò od kafarna a pet mira zēglie, dàbi ucinio molitvu, kakono clovik, dayucchi nama nauk; ter dabi priporucio toliko tèxak posao Vicoomu Oçù. Radi toga Izabranya, i cesta hodyenva nà molitvu ondi; i yer bijsce nà ovoy Glaviççi ucinio oni Privifcgni Razgovor, koyi yest yednò *kratko skupglienye* od sfega naukka od Izvarsnosti Xivota Karstyanskoga, zovese Gorà *Isukarftova.* Orùxye, koye uze ovij nasc David, zà boy cinitti, i zà oboritti onoga yadovitoga, i strahovitoga Giganta Carra od sfijta Luçifera, bij zà isto gnegov Prisfeti Xivot, koyimye sfijtio meyu gliudij. Nauk nebes*k*i, i boxanstvenni, *k*ogaye on gnih naucio; i Cudesa bezbroyna, koyaye cinio sà sfijh koriftyu.

Xivot sfeti Gospod. Bij xivòt Gospodonov tolik*k*o sfet, i pricift, kolik*k*ose pristoyafce, i razlog hotiafce dà budde Sfetoga od Sfetih, i od vrellà od sfæ sfetignæ. Bij xivòt Boggà Clovikka, koyi prem, dà uze nàrav Adamovu, nifcta ne magne nij uzeo grijha od Adamma, ni necistochiù, ni oçqvarnosti, ù koyih narav clovicanska oftà radi grijha. A yere bijfce dofcao, kakono lijcnik, za izlijciti nafcæ nemocchi; i pristoyafcefe, dà s'nemocchniçij opcchij, i dà se syednaci s'gnih slaboftyu i zlocestvom, uze yedàn nacin od xivotà obicaynoga, opçhienoga, poctenà, i razborita, veducchi meso, piyucchi vijno, i oblacecchise ù haglinnæ od vunnæ, i od lanna, prem da ubogarski: neka nebi zaliscna osctrina pristrascila onih, koyi s'gnim imahu opcchitti, i nauk gnegòv primitti. Yere

nei-

neimayucchi Gospodin potrebæ od pokorræ, ni od osĉtra xivglienya zà platu od grijha, koye on ne bijsce ucinio, ni ih mogaſce ucinitti: ni zà nzdarxati pohotinstva putti sfoyæ, koyàsu ù putti nasscoy tolikko bezredna, i neposluſcna: à ù Gospodinov bijhu naredna, i izvarsno posluscna sſà hotinya, i poxudyenya razloggu, i boxanstvenoy hocchi gnegovoy: i bivſci on doſcao, zà naucitti sfijh, i bitti nama izgled, i ogledallo sfih izvarsnostij i kripostij obrào yest yedan nacin od xivglienya s'yednæ stranæ tolikko izversni, i ureseni sfaççimi milostij gliubaui boxanstvenæ, podnixensſta, ustarpglienstva, tihosti, i pomarzenya nà sfijtovnæ tasctinæ, à à Sçinnæ od nebeskih raskosca: i tolikko pri punni sfih innih kripostij, ù koyihse uzdarxi Vangelska Izvernost, i Sfetigna, dà muſe nebi mogla priloxitti niyedna stvar, ni namisliti drugga vridniya, ni od vechiæ Isværnosti: A s'drugghæ stranæ, ù Izglednomu bigliegu tolikko opchienni, i obicayni xivòt, dà biga sfak mogao naslidovati. Yere osĉtrina, i pokorenye telesno nlj sfarha, ni izvarsnost Xivotà Karstyanskoga; neggo dobar nacin, zà dostighnuti izvarsnost. Zà tò imayucchi mij potrebu od ovoga nacinna radi slabosti, i neposluha putti nasscæ ù obicaynomu xivglienyu, koyeye uzeo Goſpodin zà nasc nauk, zagarlimo velikku i xeſtokku osctrinu, sctò chiemo i posli recchi.

Ovo Prisfeto xivglienye bez grijha imasce sobom udruxenu Sfetignu, i Nauk nebeski pricisti, koga on Naucitegl s'nebba doscad sci pripovidasce. Yere Gospodin Isukarst Nau-

Nauk nebeski Gospedina naſſcega Isukarſta.

Naucitegl od sfijta opchjenni sfih gliudij, vele vecchi oda sfih Proroka Patriaraka, i Vciteglia od zakonna. Onisu bo sfi bijli uceniçi gnegovvi, i nemogahu ucitti dobrò, neg go ono samo, sctose od gncga, bijhu naucilli, i culli.

Takà velij Isaiya ù pog 20. Ya isti, koyi govorah, evosam doscao, Parvo govorah po usta Proroka moyih, sada ya isti vàs ucim.

Kripostisu dobrà vciteglia, dobar xivot, nauk izvarsni, i nacin dobar zà ucittiga i pripovidati. Bioye Isukarst izgled od sfakkæ sfetignæ, dilluyucchi, i besidecchi: onye istinom mogao recchi: Tkochie od vas mocchi menè prikoritti grijhom? Terthi priloxitti posli: Akò vam ya istinu govorrim, zasctomi neviruyete? Yere xivòt gnegov pripravedni dob ivasce sçinnu, i vlast Naukku sfomu; i takò cignasce, dàye dostoyan, dà muse imma virovati: yosc cignasce, dàse nemogasce braniti, ni osfitlatti niyedan od onih, koyimu ne virovahu.

Nauk isti, koga on ucasce, priliccan bijsce Vciteglïu. Yere mudrost Isukarstova, ù kolikoye Boog, yest mudrost Bogga ne izmirnoga, i primudroga, koya ne morre poghinuti, i ne morrese privariti: i pò Razumuye od Bogga Oçà rodyenà, à koliko yest clovik, imasce Vmitelstvo prizvarsno radi Syedigneya s' Vicnom RIICI, koya yest Sijn Boog yedinocucni Boggu Oçu, koyiga od vicnosti rodij vijcnim rodyenyem sfoga ne izmirnoga Razuma: i ere dusça gnegovva vidyasce Bogga pribistro, i pricisto. Zà to S. Ivan Karstitegl rec ce: Tkò doyde snebba, yest varh sfijh, i sfij docij onò, sctò yest cuo, i vidio.

Razum, i Vmitvo isu karstovo

Iz ovoga kladença iziscao yest, kakomo, potocaç, oni Nauk toliko izvarsni, ciſti, i koriſni: i ouij Zakon Vangelski, viſcgni i Boxanstvenni, koganaſye naucio ustmi sſoymi Gospodin Iſukarst: i zapeccattiogaye Duhomsſetim sſoyim ù sarçih od gliudij, dvighnuvsci pomagukanya Staroga Zàkonna; i davsci nam ne sàmo Zapovidi potrebnæ zà ſtecchi, i dobitti vicno spaſenye; neggo yosc. i sfittovanya plemenitiya, i izvarsniya.

Nauk, i zakom Vāgelski nebeski

Tkò chie mocchi doſtoynimi beſidami iſtomacciti Velicanſtvo Naukka Isukatſtva. Ono tolikko Vboſtvo dobrohocchno, koyè nàs naucio yeſt, zà prisicchi yednim udorçem oda sfih grijha korrin, vrello, i od sfih grijha, xaloſtij, i sfitornih posalà glavu koya yeſt pohotinſtvo? Ona Tihoſt od ovciça, koya dvixe sſæ ne nauidosti, raſærcenya, i pricanya od gliudij? Onæ miloſtivæ suzæ, koyimiſe poliva duſca, dà rodij plod xivota vicnoga? Ouij glaad, i onà xedya od Pravdæ, koyæsu pocetak od milosti, i çvijt, koyi priy vochià od kriposti prihoddi? Ono milosardye, koye pomagavucchi ſiromaſctvo od druzih, sſoyè iſto izlijci? Ona Ciſtochià od sarça, gdi svayu zrakovi boxyæ sfitloſti, kakono ù Zarçalu pribistromu, i priciſtomu? Onij mir, i yedinstvo sà sfimi, koyi cinij clovikka sijnà Boxyega? Ono ustarpglienstvo, i veseglie ù xaloſtih, tugah, i progonstvih yoscter i priveliçih, koye uzvisuye clovikka varh sfih zvizda nebeskih i primistiga ù onu darxavvu od mira, i pokoya, odkleſe vidde pod nogammi oblaçi, i mugnæ od tuga, i zalostij sfitovnih.

Razgovor od osſam blaxeſtva, i od Sfitta izvarsnih

Alli

Alli yur sctò hochiù rijti ya od innih cudnovatih sfitovanya Nàſſcegà Spasiteglia, koyasu upijsana ù sfemu S. Vangelyu? Od sfitta od Cistochiæ, koya nàs cinij Angelom prilicne. Od sfitta, dàſe nepràvdamo; i dà priye izgubimo haglinnu, neggo gliubav Iskarnega naſſcega, illi mir od duſcæ? Sctòli od sfitta, dàse ne arvemo protiva onezim, koyi nàs progonne? Dàsmospravni, obratiti, druggo lijçe onomu, koyibinas udario pò yednomu? Od Sfitta, dà dobrò cinimo onezim, koyi cine nama zlò: i dà molimo zà gnih? ù cemu slidimo ne izmirmu dobrotu, i dobrocinstvo Boxye.

Daonamye Gospodin i inne sfitte, kakono vicchnik, i od velikoga vicchia Angeo, koyisu zapecachieni ù gnegovvu boxanstvenomu Naukku.

Nij bio nacin magne izvarstan, i cudnovat od pripovidanya, i tomaçenya gnegovva, koyim ucasce, neggo isti Nauk: yere ucasce on s'yednæ stranæ velè lasnò, i cisto, nekàbise neumitelni, i siromasſi moghli naſititi: à s'drugghæ stranæ bijsce ù gnemu visſina, i dubina velikka, nekabise pridali, i podnixili Mudri, i Razumni kgnixevniçi: kadgodse sluxasce prilikami, i pricciçami toliko zà ispugnenye od Prorocanstva, koliko yer bo ovi nacin od ucenya, koyinse velè sluxe Razumniçi; i koyiye lascgni, i bogli zà cegliad pucansku, i tupæ pameti, koyaga i boglie razumi, i lascgnega zapameti; i krenese zà ispuniti dillom onò, sctò cuye: yoscter i zà pokritti tezimi prilikami Otaynosti boxanstvenæ, koyæ bijhu pokrivenæ ù naukku gnegovvu; tèr i zà ne prosipati

bisèr

bisèr prid prasçimi.

Ameyu ostalimi nayvecchimi Isvarsnostij, koyæye, kakono Naucitegl Primudri, imao Gospodin Isukarst, bijlaye yednà osobita. Inni bo Mudarçi, i Vcitegli moggu istinu pripovidati, i ucitti yezikkom; alli nemoggu ù dusci razumak prosfitliti, ni sarçæ ganutti, ni datti snagu, zà dillouati onæ stvari, koyæse pripovidayu, i sliscayu. A sfè tò cignasce Nasc Spasitegl: erè prosfitglievasce, pamet i razumak, uxixasce sarça, i utvardyevasce ù dusci Nauk nebeski, kogà on ucasce: takò sfidocij S. Pettar Apostol: Gosdodine, velij, kamochiemo poycchi? Rijci imasc xivotà vicnoga. I radi toga govorri S. Marko Vangelista, dà Gospodin ucasce, kakono onij koyi imasce vlast, i gospodstvo varh sfih; i koyi bijsce gospodàr od sarça. Ter zà tò yednom ricyu, i zazvanyem slidisce gnega Apostoli, ostavivsci mrexæ, poslè, blago, i sfà dilla korisna.

Nayposli Nauk Isukarstov yest sok, i mozak sfih nauka sfetih Proroka, i Sfetih Pijsama; kgliuc, zà otvoritti vrata od neizrecennih Otaynostij nasscega Spasenya: Sunçe prisfitlo, koyè sfoyom sfitlostyu prosfitgliuye sfæ tammosti, i sinnæ staroga zàkonna: morre veliko ne izmirnæ mudrosti Boxyæ: blago pribogatto C,ærqvæ Xarstyanskæ: kruh nebeski: Kladenaç xivih voda; sfitlost, lijk, temegl, podpor, spasenye, i xivot pravi dusca nasscih, koyæse hochie gnim vicbati, i naucittiga. I prem, dà ovij sam Nauk pò sebi radi gnegovvæ Cistochiæ, lipotæ, vissinæ, izvarnosti, i velicanstva dostoyan bijsce,

dàga

daga sfak slisca, primi i i zagarli : i vas sfijt, daga obgliubi ; nisćta ne magne zà vechiu vlast, i potvardyenye gnegovvo Gospodinye hotio, dase potvardi, i sadruxi s'neizbroynimi, korisnimi, i privelicimi cudesmi: nekàse nemoxe nikko tuxiti razloxita, videcchi, dàye Boog isti Vcitegl, i Potvarditegl ovoga Naukka : ter dà bijhu tolikkæ ; i i tolikko velikkæ istinæ, i pravvæ sfidocbæ, i sfidocanstva, koyaga potvardyevahu, kolicka bijhu cudesa, koya Gospodin cignasce : yeresu tolikka bijla, i tolikko ocitna, i cndnouata nà nebu, na zemgli, ù vodah, i oò ayeru : i suprac ch hudobam, silluyucchihiih, da otijdu iz telesa vlastyu sfoyom : i na gliudih xivih, i nà martvih ; zdravvih, i nemocchnih od sfaçih varsta nemocchij, takò, dà neima yezikka, koyi sih moxe pripoviditi, ni razumka gliudskoga, koyi ih morre razumitti.

Cudesa re licka, zà potvarditi Nauk

I ova cudesa cignasce Gospodin prid ocim mà od sfih prid mnozimi razumiçij, i nerazumniçij ; Prid priateglij, i nepriateglij : cignasce ih ù sfakko vrime, i obdan, i obnócch ; ù daij sfecanne, texatne ; ù sfaçih mistih ; ù çærqui, i spò dvoryu ù gradovih, i nà pogliu ; nà gorah, i pò ravniçah, Cignasce ih kadgod samou ricyu, i zapovidi ; kadgod teghnutyem, i poloxenyem od ruka : kadgod molitvom, pogledayucchi k,nebbu ; kadgod sluxecchise stvarij korisnimi, i zdravimi ; kadgod prilikkom nezdravimi, kakono kalom, zà podatti slijpçu vijd. Cignasce ih ne zà tasctu slavvu, illi sfitovnu od gliudij pohvalu, ni zà koyugod korist zemaglsku, illi dobit ; ni zà koyu izpraznu izvvanscttinu ; neggo nà slavvu sfoga

ga vicnoga Oçà, zà Korisgliudsku, zà utiscenà ye od tùxnih, zà uslisciti molbæ bogomillæ od oniih, koyiga pròssahu; i nayvlasctito nà pomocch, i korist od ubozih vechie, neggo radi bogattih. Savissce yoscter od recenih uzròkà, nekàbise gliùdi uxèghli ù gliubàvvi Boxyòy; i gnegà poznalli, dà yest on pràvi, i istini Boog: dà onò, sctò on ucasce, nebijsce Filosofia gliudska, priprosta, i potisctena; neggo mùdrost nebeska, priviscgna, boxaànstvena, i dostòyna Vcìteglia, koyi biisce zayedno clovik, i Boog.

Nàyparvo od cudèsà, koyàye ucinio Gospodin, bij onò ù Kani od Galileæ nà pijrn, gdìse on nahodyasce zvan s' B Diviçom Maykom sfoyom, i s' Vcenijçij sfoyimi. Zgoddise, dà, ne bijsce dosta vijna nà pijru. Pocce molitii B. Mayka Gospodinna. Odgovori on gnoy: Sctòy' meuni zà to, i tebi xenno? Nij yosc dosclo vrime moyè. Poznà B. Mayka odluku Gnòvu; i takò zapoviddi onim, koyi sluxahu, dà posluscayu sfè, sctòbi gnima on naredio. Mallo posli recceim Gospodin, dà napùne vodæ scest suda vodennih, koyi ondi bijhu. Voddase ta obrati tutako ù prislatko, i priugodno vijno. Proglasena blj cudnouata stvar s' velikim zacudyenyem od puka: tada isti gnegovvi Vcenijçi ù gnega virrovasce, i slidiscega s' draxim sarçem, i s' vechiom pomgnom, neggo od priy cignahu, pokripglieni ovim cuddom. Pò tomu moxemo poznatti, dàye B. Bogorodiça Pomocchniçça, odvitniça, i Parciça nassca prid Sijnom sfoyim, koya nàm vprassa, dà se priobràtę voddæ od tuga, i xalostij nasscih ù prislatko vijno od Veseglia, radosti, i slatkosti duhovnæ; ter akò ovo vccini, nebuducchi moglie

Vodda ù viino obra chiena cud do Pavvo.

na, Sctò vam ne chie isprositti; ako gnu budemo millo, i Sarcano molitti?

Poyde Gospodin nà ovij pijr, zà pohvaliti, i potvarditti Xenidbu naredyenu od Boga ù pocetak od sfijta meyu Adamom, i Evom; ter zà zatisnuti usta Eretikom Poluvirçem, koyisu posli istu xenidbu nesfisnò pohullili. A nà ovo mu pijru nij bio zarucnik S. Ivan Vangelista, neggo, kakono Vcenik Gospodinov, buducchi ovò prikladniye S. Vangelyu, i istini.

Zà cuddom ovim slidilasu, i dogodillasuse sfà ostala cudesa upijsana od SS. Vangelista, koyasu bijla tolikka, i tolikko razlikka, da draghi Vcenik Gospodinov sfoyè Vangelye zaglavgliuye, govorecchi: Dà Gospodin Isukarst biasce tolikka inna cudesa ucinio, i cudnovata dilla stvorio: dà, hotecchijh upijsati yednò pò yednò, tolikka bise pijsma napijsala, dà ih nebi mogao vàs sfijt uzdarxatti. Zà to ih ni ya, zà ne bitti dugh ù pijsmu, nechiu ovd i posobito ispijsati. Dostaye, recchi, dà glasenye od gnih odletillo yest pò sfoy onoy zemgli i darxavvi od Suriæ, kakono S. Matteo Vangelista pijsce. Vlize glas i ù gradEdessu, gdi bijsce kragl Abagaro, koyi ganut od onoga, sctò cuyasce, dàse govorri od cudesa, koya Gospodin cignasce, i od zdravya, koya davasce sfima nemocchnikom, koyise k'gnemu utiçahu od sfakkæ varstæ od nemocchij, poslamu on poklisara s'kgnigom sfoyom, ù koyga mogliasce, dà biga doscào, viditi, i ozdraviti od dugghæ nemocchi, koyaga mucasce od velè vrimena: à kgigna bijovaka.

Cudesà neizbroyna Gospodinova.

Aba-

Abagaro Kragl od Edesse Yesussu Spasiteglia priblagomu, koyiseye prikaZao ù clovicanskoy putti ù darxàvvi Grada Ierusale ma posùla PoZdravglienye.

CVosam cudesa, i cudnovata dilla od ozdravglienya, koyasi ucinio, ozdravgliayucchi bez likaria, i bez trava nemocchnike: i glas yest, dà vrachiasc vijd slipçem: cinisc, dà hrommi ù pravno hodde; ocisçchiuyesc gubavçe, izgonnisc hudobæ, i dyavle neciste: dayesc zdravye onim, koyisu ù tesçyih, i duzih nemocchih obnemoghli: i darivasc xivot martvim. Cuyucchi ya ovæ stvari od tebe, sumgnim, illi dàsi tij Boog sisçao s'nebba, illi, dasi Sijn Bogga Xivoga, dilluyucchi stvari tolikko cudnovatæ, i privelicke. Zà to i odlucih, upijsati ovu kgniggu, i molitti izasfega sarça tebe, dàse potrudisc, doycchi, viditi mene, i ozdravitime od ove nemocchi, koyame tolikko vrime mucci. Cuosam yoscter, dàte Xidovi ne navidde, marmosce od dilla tvoyih, i rade ò tvomu zlù velikku. Ya imam yedan Grad, koyi zà sse, daye malaham, obioni yest, i plenit; i bittichie dosta zà potrebæ moyæ, i tvoyæ.

Ovako Gospodin Isukarst nà ovu kgniggu odgovori: Blaxenssi, ò Abagare, yeresi nevidivsci mene, ù mene virrovao; buducchi od mene upijsano; dà oni, koyichie mene viditi, nechie ù mene virrovati: à virrovatichie, i spastichiese oni, koyi nechie viditi mene. Zà onò, sçtomi pijsçesc, dà xelisc, dàte doydem viditi, imasc znatti, da sfæ stvari, radi koyih- *Odgovor Kgnighæ Gñovæ.*

ſam poslan, imayuse ispuniti ù ovoy darxavvi, gdi yà xivem: i kakonose ispunne, vratitiſe imam k' onomu, koyimeye poslaò. Netom ya poydem, poslattichiu tebi yednoga od moyih vcenika, Koichiete osloboditti od teſckæ ne mòcchi tvoyæ; i dattichie xivòt tebi, i onezim, koyisu s'tobom.

Ovæ ſe kgnigghæ nahodde ù Euſebia çelarienskoga libru .i. pog.15. koyi velij, daih yeſt naſcao ù Arkiviu opchienskomu Grada Edesſæ s'Iſtoriom iſtoga kraglia Abagara: i dà biihu upijsanæ Surianskim yezikom, iz Koga ihye on iſtomaccio ù Garcki: alli dà recemò iſtinu, nebivsci, ovæ kgnigghæ upijsanæ od sfætih Vangeliſta S. Otàç Papa Gelaſio, velij, dà su apokrifæ: alli ih ne odmechie, ni osudyuye, kakono laxglivvæ. S. Auguſtin cinij vspomenu od gnih ù sfoyih pismih. S. Efrem Dyakon grayannin Grada Edeſſæ pijſalaç tolikko ſtàr, kolikko Sfèt govorri od gnih ù sfomu teſtamentu. Teodor Studita ù yednoy kgnizi, koyu pijſa Paſqualu Papi caſno, i pohvaglieno od gnih pijſce. A Cedren ù Kratkoy Iſtorij pravvi, dà ù vrime Mihaila Paſlagona Imper: ù godiĉte Gnovo 1035. tisſuch, tridesſet, i pet, nahodyaſceſe lijpo çila onà, kgnigga, koyu Goſpodin upijſa Abagaru, i bijſce darxana s'velikom caſti, i posĉtovanyem. Tò iſto pijſce Kardenal Baroniy, koyi, nahodecchi ù tuyih Pijsmih mnozih, i dobrih, prilaga dàye Gñ nasc Isukarſt poslào sfoyù Prilikku iſtomu Abagaru, ne rukom clovicyom ispijſanu, neggo cudnovato. Ter dà ye posli Boog ovom Prilikkom ucinio mnogga cudesà; i pò gnoyſu Kaiſtyanskæ voyskæ pridobivalæ Poganne neyirne, i nepriateglie sfoyè.

Sfè,

Sfè, sćtò bijſce ù onoy kgnizi Gospodin obechiao Abagaru, pijſce Euſebiy, dàſeye ispunilo, pò Vziſcaſtyu Gospodinovu nà nebeſa: yere poslà Gospodin yednoga sſoga Vcenika od onih ſedamdeſet i dva, immenom Tatea ù Edeſsu, dà bi on ozdravio kraglia, i sfè kolike nemocchnike, ù onomu gradu; i prosfitlio ih sfitloſtyu Sfetoga Vangelya; i obratio ih nà S. Virru: takò i ucinio yeſt.

Alli kolikoſe vechie uzmnàxaſce slavan glas od Gospodina, tolikoſe vecchma uxixasce zavidoſt, i slohotinſtvo Poglaviça, pijsàlaça, i Farizeova protiva gnemu. Yere Sfeti Xivot Gospodinov tolikko xivglienyu gnih ſuprotivan bivſci, i raſparſcayucchi on sſoyim naukom maglu, tminnæ, i opacinnæ od gnih uvedenæ ù onù Opcchinu; i karayucchi gnih s'velikom varloſtyu radi iziskanyavtasćtæ slavvæ, pohotinſtva gnih, i oſtala ne podobſtva, koyà gospodovahu ù gnih ſarçih, obrachiahuſe, kakono mahniçi ſuprocch likaru, koyi htiaſce gnih lijciti, i podnoſitti nemogahu ocimma nezdravimi toliko velikku sfitloſt: vàs puk, cudecchise ò sfetigni Gospodinovoy, gliubgliaſce gnegovvæ beſidæ: i ganut dobrocinſtvij gue govimi, uzvelicaſcega, i priveliççim caſtenyem pocitascega. A ſuprotivno, ſçinna, caſt, i dobit Pijſallaça, i Fariſeova pomagnkavaſce: zà to bijſce gnih su procch Goſpodinu neizrecen na nenavidoſt: xegliahu oni, i iſtkahu velè, dà biga koyimgod nacinnom pogubilli, i dvighnuli s'prid ociyu; nekabi utemeglilli takò zlob bu sſoyù, i zlò xivglienye.

Progonſtva od Pijſaça i Fariſea.

Nayparvo namisliſce, ozloglaſitiga prid pukom ù xivglienyu, i opchienyu, govorecchi, dà on bijſce greſcnik, i priategl od greſcnika,

Zloglaſſe Gospodina xidovi.

hudæ cegliadi, i zlocinaça. Dà nesſetkova ſce dne sfecanne, i blagdane, i gnih Subottæ; i dà ne obsluxevaſce Zakon Moizeſov: dà bi iſce clovik raſkoscan; piaſce vijno; dà uceniçi gne govvi ne xexinahu, ni poſtiahu.

Nayposli, dà bijſce Samaritanin poluviraç proklet; i dà bijſce s'gnim hudoba, i ù gnemu dyavao. Pogardyevahu Nauk, govorecchi, da-ye ſuprotivvan zakonnu, i nauku Moizeſovu od Boga podanomu, kogaye Moizes ucio; i Mudarçi, i sfi ſtarçi od Zakonna. I prem dà biahu cudeſa Gospodinova tolikko ocitna, koriſna, velicka, i pribiſtra, dàſe nemogahu pokritti, ni zatayati; niſcta ne magne onijh naopako hugliahu: illi govorahu, dà ih cinij s'pomocchi Belzebuba dyavla; imayucchi dogovor s' dyavlom: illi iskahu inna vechia cudeſa s'nebba.

Hotiſsce yoſc, uhititiga, i obaditi ù ricih kakono Smetnika, i Smutnika od puka, i opcchinæ; ter kakono dà sfittovaſce, ne plachiati çarrinu Rimskomu çeſarru, iskusſuyucchigà; Bijſceliyu doſtoyno, i dopucteno plachiati, alli ne?

Drugovye ſobom privedoſce boynike, isluxbenike Irudda Kraglia, kadà Goſpodin pripovidaſce, zà cutti od gnega, koyugod beſiddu nà gnih zlù sfarhu; i zà imatti uzrok, uhitiga. Napaſtovaſcega zà tò, kadmu dovedoſſce xenù onù uhichienu ù prigliubodivſtvu, is ctucchi od gnega, sctoſe imaſce od gnæ ucinitti. Nekà akòbi rekao, dà gnu kamenyem ubiyu, zapovidayucchi takò zakon, prikorèga, dà ye ne miloſtiv: akolibi rekao, dà yoyse proſtij, i odriſcenye poda, dàga obadde zà nepriateglia od zakonna Boxyega, dobivayucchi oni, sctò htiahu.

Alli

Alli sfæ gnih zlochiudnosti, i zlobbæ ù nisctar propadahu. Zà to i odlucisce oni, ubittiga, i uzetimu xivot posilno.

Xidovska Odlukka zà pogubiti Gna, Kad Lazara uskarsnu.

Hudu tuy odluku ucinisce nayvlasctito, kadà zacussce, i vidisce, da Gn vrati od martvih na xivòt Lazara, uskarsnuvsciga izgrobà nà kon cetèr dnij. A erbo cuddo ovò bijsce novvo, i zamirno; ter ucigneno ù clovikku rodda plemenita, casna, i poznana; prid ociyu od toliççih sfidokà, dàse nemogasce zatayati; mnozise radi toga obrac hiahu, i virrovahu ù Isukarsta, skupiscese Poglaviçe, Posfechieniçi, Skribi, i Farisei, i vcinisce veliko Vichie, ù komu bij pò vsta nayvechiega Poglaviçe odluceno, dà potrebovasce, dà yedan clovik umre, nekà vàs puk nepoghinne. Alli oni isti ne razumisce, sctò htiasce Dvhsfeti recchi yezikom onoga Pogliaviçe: to yest, da Boog bijsce odlucio, dà nasc Spasitegl, i gnegov vijcni Sijn ù clovictvu umre nà krijxu: nekà vàs narod Clovicanski ne poghinne; neggo dà dobudde, i primi xivot i spasenye: yere nemogasce niyedna silla, ni Vlast, ni zlobba, uzeti xivòt Gospodinmu, akò on nehtiasce: pacek ni skratitimuga, ni pospisciti smart naymagni yedan hijpparvo, neggo bijsce on odlucio, budducchi on Gospodar od sfih vrimena, casa i hijpa.

Doscadsci dakle vrime od gnega odluceno, Sluximu zlohotinstvo onih nesrecchnih Xidova, koyiga tolikim ggnivom, i zlobom progognahu, zà ispuniti onò, scto bijsce gnegov, vo Velicanstvo naredilo. Bijsce Gn sfarscio tretye godiscte pripovidayucchi, i prosyayucchi kakono pravo sunçe od pravvdæ, i istinæ sfijta, zrake sfoye od nebeskoga Naukka,

od darxàvve dò darxavvæ, od grada dò grada, od ſelà dò ſelà; ſadà ù Yudei, ſad ù Galilei, ſàd ù Samarij, isctucchi, kakono dobri Paſtir pò goràh, i pò poglih ovciççu izgubglienu, i podnoſſechi neizmirnæ tughæ, trude uboſctvo, ſuprotivsctinæ, zijmu, toplijnu, umorenya, progonſtva, i ozloglaſſenya: ucecchi obdan, i obnocch: i vazda kakono Otàç pravi, branittegl, i ſpaſitegl naſc, opravgliayucchi poſsao od ſpaſenya naſcega, zà izvarſcitti, i doſpitti onò, sctò toliko xudyaſce; i sctòmu bijsce vicni Otàç priporucio, on iſti hochiom sſoyom slobodnom pridda sam sebe ù rukæ od grescnika. Zà to poyde nà onò miſto, gdi on hotiasce, ucinitti od sebe posſetilliscte, to yeſt, ù grad Yeruzalem, nekàbi, tolikko mukka gnegovva bijla pogardyeniya, Kolikko miſto bijsce opchieniye, i slavniye.

Vlize ù Yeruzalem yassuuchi smerno.

Alli ye htio ſada uliſti ù Yeruzalem yaſſucchi nà yednoy osliççi, i gnæ pullichiu, i bitti primgliē s'veliçini veſegliem, i radoſtyu s'graniçami od maslina; i od palama, proſtirucchi mnozi pò tlèh haglinnæ sfoyæ, i vapiucchi sfi koliççi yednim glasom: Blagoslovglieni, koyi dohoddi, ù imme Gospodinovo: ſpaſi nas nà viſinah od neba: zà ukazati nam, i podnixenſtvo sfoyè, yaſſuchi nà, priproſtoy xiviniççi; i veseglie sarça sfoga, videcchi, dàse priblixaſce vrime naſcega spasenya, i odkupglienya; i onoga primirisnoga, i prislatkoga posſetilisčta, koye on nà ottaru od Krijxa, imaſce prikazati zà posluh, i caſt Oçà sfoga vicnoga. Ter zà ukazati, i odkritti lasnò promignenye, i privrachienye slabba sarça gliudskoga: i danij nà sfijtu ſtvari, ù koyuse moxemo uzdatti, poklise takò barzo promignuye. Proſſi yosc,
dà

dà budde propet, i krijxu pribiyen, i magne- sçijgnen od Barabbe, onij, koga pet dana od priy biahu primili zà Sijna Davidova, Sfe. ça od sfetaça, i Kraglia sfoga

Pacek ù oni isti dàn od tolikka veseglia stoyecchi vas grad Yeruzalem ù privelikoy radosti, bivsci ulizao, i stao ù templu, i çærqui boxyoy dò vecera (takò velij S. Marko) ne naydese clovik yedàn, koyibiga zvao nà rucak, i nà blagovanye: takòmu bij od potrebæ, da- lacan, i gladan poyde ù Betaniu nikoliko miglia dalekò od Yeruzalema nemilogà, ù Kuchiu Martæ, i Mariæ Mandalinæ sestàra Lazarovih, blagih gnegovvih primitegliça, i prihraniteglica: iz koga mista zautra dan ne tom sfanù vratise ù Yeruzalem neharni radi xèyævelikkæ, i zamirnæ xegliæ, koyu imasce od spasenya on oga Grada.

Bivsci dakle doscao dan onij, ù koyi Xidovi pò obicàyi blagovahu Yagagnça Vazmenoga, htij Gospodin obsluxiti zakon Moizesov; i dvighnuti sinnæ, i prilikkæ stàræ; i ucinittise- on posfetillisce prilikovano, kakono pravi Yagnaç, koyi dvixe grijhe od sfijta, nà mistu, i ù vrime, ù koyese cignasce posfetillisce- Boggu od Yagagnça Xidovskoga. Vecerræ dakle Zakonitæ Boxyu naredbu bivsci ispunnio, druggu on otàynu naredi vecerru zamirnu, i cudnouatu, toyest, Potàynost Prisfeto: Sakramenta, i Sfetoskrovya Tijla, i Karvi sfoyæ.

Gospodin obsluxi zakon od Yagnça Vazmenoga.

A Sfeti Ivan Vangelista pijsce, dà parvo, neg go naredi Sfeti Sakràenat od Eukaristiæ, znayucchi on, dà Otaç nebeski biasce stavio sfæ stvari ù rukæ gnegovvæ; i dà on bijsce doscao od Boga; i dà se k' Boggu vrachiasce, dvighnuse s' tarpezæ,

pezæ;i slimivsci s'sebe haglīnæ sfoyæ,i uzamsci ogarnac,pripasſaga; i uli vsci ù sud vodæ,pocce umivati nogghæ Vcenikom sfoyim ; i otiratijh ogarnacem pripaſsanim. Takò namahtij vkazati ù vrime diglienya sfoga ovij naſc Goſpodin vechia zlàmenya ne izmirnæ sfoyæ gliubavi, i podnixenæ blagoſti: pacek ovim naukkom vecchma namapriporuciti podnixenſtvo, i umiglienſtvo, koyeye temegl, i poduminta sfijh koliçih kripoſtij; i posobito dobrò od Izvarsnoſti, i Velicanſtva Kaſtyanskoga. Tako onezimi iſtimi Rùkammi, koimi biaſce satvorio nebbo,i zemgliu; i ù koyega vlaſt Otàç biaſce ſtavio sfæ ſtvari, kakono zaboravivſci sfoye Velicanſtvo, kleknu prid noghæ ſiromaſckæ od ribara: i pocce ih umivati; i nij pomarzio, cinitti, i dillovati ovij priproſti, i potisćteni posao odumivanya: yosćter i umivſci nogghæ onoga izdaynika, koyiga toliko mallom çijnom biaſce prodao; za pridobittigà nà pokorru, àkòbi bijlo uzmoxno, ovòm ne proçinivvom gliubavyu, i podnixenſtvom.

Vmiva nogghæ Vcenikom.

Do varscivsci Gñ, umivati nogghæ sfim koliçim; i nagovarati Vcenike, da ono iſto oni cine yedan drugomu, sćtò biahu vidili, dà ye on gnima ucinio, naredi Prislàvni, i Prisfeti Sfetoskrovni Sakramenat Tijla sfoga,i Karvi, koyi imaſce bitti Posfetillisćte, i pichia dusca nasſcih, i sfih Karſtyana pravo virnih, syayucchi iz sarça sfoga zrakove, iskræ, i plamene gorusćtè od gliubavi. Gliubecchi bo Gñ Izukarſt çærqvu sfoyũ Vireniçu toliko ſarcannom gliubavyu,; i toliko uxexenom,i neizmirnom gliubezni, dà se nenahoddi yezik ſtuoreni, koyi to moxe izrecchi,imayucchise od gnæ dijliti, cijni iſta gliubav, dà iznayde, i namisli

Naredba od S Skramēta Tijla Boxyega.

yedàn

yedàn nacin; dà dilivsciseiz umarloga xivotà, ostanne nisćta ne magne s'gnom ù druxbi, i za Prislatko gnæ utiscenye, i nasitenye, i xivòt duhovni: pacek na vicnu uspomenu od onoga; sćtò biasce ucinio, i pritarpio radi nas-scega spasenya. Yosćter onò, sćtòse imma vecchma razmisliti, yest, dà ù ovu istu noocch Mukkæ sfoyæ, kadàse pripra vgliahu G^{n}u nay-vechiæ bollesti, biccevanya, i mucenya, on g'iubvenni od dusca gliubovnik pripavvi na-ma ovu prislatku yèzbinu, i boxantvennu pi-chiu: tere priblixanya od smarti xestokkæ s'toli-çimi mukkami, koyæmuse spravgliahu, zna-yucchi on bistro, i ocitno sfakka imayucchi ih prid ociyu duscæ sfoyæ, ne smutise, ni smetose nisćta priblago, i prigliubvenno sar-çe gnegovvo, ne omarznuvsci ni marvæ onà ista gllubav, komih on imasce pritarpitti, i podniti.

Zà naredbom Prisfetæ Vecerræ i posli dug-ga, i prizamirna razgovora, koga vccini Vce-nikom, posfetivscijh Redom sfetim Misnike, i Popovve Vangelskoga sfoga Novvoga Za-konna, i zàhvalivsci pisançom Oçù vicnomù zayèdno s'gnimi poyde ù vartal Getseman; i odvede sobom same trij Petra, Yakoba, i Ivanna, ostavivsci ostale: Poccese strasciti, i xalostiviti, govorecchi gnima: Xalosna yest dusca moyà dò smarti: cekayteme ovdi, i bdit-te zayedno sàmnom, dayucchi gnima nazna-nye, kakono priateglıem prixalosnu, i prixe-stokku tugu, ù koyse nahodyasce dusca gne-govva, i koyu on dobrohocchno hotiasce, i gargliasce, dopusćtuyucchi, dà clovicanska put gnegovva tærpij. Dayucchi nama Nauk, vtiççatise nà molitvu ù sfih nasscijh tugova- Molitva ù Vartlu.

nyih

vyih, i xalòſtih: i dàse pridamo vazda, i s pusctamo ùrukæ Boxyæ. Odſtupiv sci od gnih, kolikobise odvargao Kammi, proſtrise, i proteg- nu nà tlè, i padsci nà lijçe sfoyè niçe, uccini molitvu, i recce: Occe moy, àkòye uzmoxno, mimoscla mene cassca ova; allise ne ucijni, kakono yà hochiù, neggo kakonoye drago tebi. Tim nàs ucij, dà zà sfè, da nassca slabba, i i neyaka narav chiuti mukkæ, i boleſti; i xelij, oslobodittiſe od gnih; nisćta ne magne imase onà pokripgliena, i pomoxena boxyom miloſtyu ſpuſtiti, i pridatti ù blagoslovglienæ rukæ Boxyæ, nehtecchi nisćta vechie od onoga, sćtò Boog hochic; yere koyagodir nama ſtvar budde doycchi od Oçà toliko gliubexglivva, ne chienam mocchi, neggo bitti boglia, i korisniya zà dobitti slavvu nasscu, i dobro vikuvicno.

Znoy karvavi na molitvi.

Trikrat ucinivſci ovù molitvu, nà tretyemu moglienyu, uhittiga tolikka tuga, i xaloſt, dàse pocce, znoyitti kærvàvim znoyem, tekucchi kapgliæ, koyæse prolivahu, i teçiahu pò sfèmu tijlu sfetomu, i padahu nà zemgliu. To nàm ocitto sſidocij, dà su bilæ boleſti, i mukkæ Isukarſtovæ varlæ, i xæſtokkæ, koyæye, pritarpio radi duſca nasſcih: pokleſamo razmiscglianye gnih uzrokova yedàn plood takò novvi, i nikadar necuvenni ù onomu Goſpodinu, koyiye, i kripoſt, i yakoſt, Bogga sfemoguchiega. A buducchi gliubav tolikko velikka gnegovva, i xudecchi on slavvu boxyu, i spasenye clovicansko neizrenennom poxudom: i videcchi, da kolikobi vechiu mukku pritarpio za grijhe nasſce, tolikko cignasce vecchma zadovoglno caſti, i posćtovanyu Bogga uvridyenoga: i obilniye odkupovasce clovikka suxgna, hotti, dà buddu prigliutæ, i pri-

xeſtok-

xestokkæ bolesti, i mucenya gnegovva, nekabi takò bil o izvarsniye odkupglienye nasſce.

Zà toye zàtvorio sfà vrata, prozkoyàbimu mogla doycchi koyagod zrakka od òblahscanya, i utiſcenya; i pridda ſam ſebe ſilli, i oblasti sfih bolestij, i muka. Muccahuga sfi grijſi sfega Narodda clovicanskoga, i poſobiti sfahoga clovikka, vcigneni od pocetka sfijta; i koyise imahu ucinitti dò sfarkæ, stoyecchimu sfi koliççi prid ociyu neizbroyni, kakono pijsak, i parxina morska, pripunni sfakkæ neciſtochiæ, i nepodobsctinæ. Muccascega nehàrnost puka Xidovskoga koyimu tolikko zlò vrachiasce zà neizbroyna dobrocinstva od Gospodina primgliena: yosc poghibia, i poghinutye istoga puka. Davascemu tugu, poznanvc, da chie vecchi dio od gliudij neprimitti koristi, i plodda od çijnæ pridraghæ, i privridnæ kærvi gnegovvæ: i zàtò dabi ostao; puk onii vecchim mukkam tolikko podloxan, koiikko dostoyniye bijsce bijlo dobrocinstvo mukkæ sfoyæ od vicnæ harnosti.

Muccascega yoscter xalost, i tuga Prisfetæ Maykæ gnegovvæ: poghinutye vicno Yudæ Iskariota ucenika sfoga: slabost, i ſagriſcenye Petra Apostola: pobighnutye, pristraſcenye, i rasparscanye ostalih sfih vcenikà. Sfæ ovæ stvari oxijmahu prigliubvenno ſarçe, i pribla-gu duſcu Gospodinovu: on bo radi bitya, i izvar snosti tijla sfoga (buducchi zacèto, i stvoreno ſamom kripostyu Duha sfetoga od pricistæ divicanskæ kærvi, takò, i bij nayizvarsniye oda sfih innih telèsa) vechie chiutyasce naymagnu bolest, neggo inni gliudi nayvechiu radi straha od smarti, kovu rmasce prid sobom; i koyaye clovikku toliko procch naràvi,

koli-

kolika yest gllubav od xiuotà, i yosc bijsce vechia od xivota takovva, kakov bijsce xivòt onij Gospodinov , koyi dostoyan bijsce , bltti gliubglien vecchma , neggo , sfi koliçi xivotì stvoreni innih sfihgliudij .

Priloximmo k'sfemu tomu varstu xestokku od gliutæ smarti , koya biasce , umriti cavlimi pribiyen nà krijxu : smart prigliuta , prigorka, i naypogardyeniya s'toliçimi psovkami , sramotenyij , i kletvami . Nehtie moyse cuditi , daye hochiom sfoyom ù onij càs Gospodin dopustio , dà uzrenye , i prikazanye bistro, , i xivo od sfih stvarij goruf ecennih potmasti , i zastupi takkim nacinnom onò prisfitlo sunçe od pravdæ : i onù prislavnu prilikku obraza sfoga priobrazi : i dà budde sfoyà dusca toliko pritisnuta ; i onà izvarsna put toliko od bolestij potisctena ; i sfà sfoyà ochiuchienya smetena , dàse sfè tijlo gnegòvvo smuti ; i oda sfih strana otvorri:i takòse pocce pricista karv gnegovva izlijvati , i tecchi s'tolikom obilnostyu dò zemgliæ , znoyecchise karvavim znoyem , padayucchi kapgliæ nà tlè ?

V dà sfà Gospodinova pocesce, chiutiti posobiru bollest, koyu tarpitti imasce sfakko pose . Yerese gnemu ondi prikaza, dà glava imasce , bitti okrugnena, i probadana osctrimi draccami ; occi pomarcanæ suzammi, i pgliuvotinami;vhha muccenà sramotnimi psovkami, i kletvami;lijza udarana gvozdenimi rukammi ; obraz vàs popgliuvan gardimi slinami ; yezik napoyen ostom , i xucyu ; brada , i kosæ oskubenæ ; parsi probodenæ kopyem ; plechia izorana , i izderàna biccimi ; nogghæ ; i rukæ probodenæ , i krijxu pribiyenæ gvozdenimi çavlij ; uda ù zglobih izvijnuta ; i nayposli sfè

tijlo

tijlo izruxeno, izragneno, odsfudda, i razteghnuto karvavo nà krijxu. Istin om sfemuseto prikaza s'tolikom bistrostyu, i naglostyu, kakono, dà sfètadà tarpgliasce: à yednim cudnim nacinnom, i boxanstvennim naredyenyem, uxivayucchi gnegovva sfeta dusca izvarsni izgled od Boga, i buducchi blaxena, htij Gospodin dà okusi, i ochiuti toliko xestokku gorkost çicch obilniyega odkupa, i vechiæ platæ zagrijhe nasce: i zà ocitovati, dà on bijsce pravi clovik; i dà uzimasce slabost naravi nasicæ, nekàbi nas pokripio yakostyu boxanstva sfoga: i dà onà tuga, koyu on kazasce ù toliko xestoku poslù, i ù onov xalosti, Koya muccasce sarçe gnegovvo, bijsce tuga nassca: à dà yakost, i hrabenost, koyu imahu, imatti Sfeti Mucceniçi ù gnih mucenyih, nebijsce gnih, neggo ovoga Gospodinna.

Nebi cuven Sijn pridraghi od Oça nebeskoga ù ovomu prosenyu, koye izlazasce iz slabæ putti: put bo bixasce od bolestij, i od muuka: prem dà bij cuven od stranæ duhovnæ; koyà se zove strana gorgna duscæ nascæ: ova hotiasce, dàse ispuini ù sfemu hotinye Occino: nekà mij razumimo, daye velè vechia kadgod mi ost boxya, nedopustiti nàm onò, sctò od Gospodina Bogga prosfimo radi bezrednæ, i slabæ putti, i naravi nascæ, neggo dà namse dopusti: ter dà sfæ molbæ nascæ imamo vazda spustiti ù rukæ boxyæ, i spodobiti ih s'dobrohotinyem hochiæ boxanstvennæ.

Alli zà sfè, dà nij htio Otàç nebeski oslobodditti prigliubvenoga Sijna sfoga od onæ tughæ, i smartnæ arvagnæ; nisctane magne, poslà k'gnemu s'nebesa Angela, (bioye ovij

Sfeti

Prikazamuse Angeo Mihail

Sfeti Mihailo Arhangel, pijsavsci tako S. Bonaventura) dà biga pokripio, i razgovorio, i spovidio odluku Occinæ boxyæ hochiæ: i slavvu, koyu imasce primiti Boog: i spaseno dobro, koye radi mukkæ gnegovvæ imasce dobitti vàs Narod clovicanski: i pridobitye slavno, koyechie stecchi od dyavla, od smarti, i od griiha: Dàse imasce zà onò podnixenstvo, i muccenye od krijxa, Imme gnegovvo vzvisiti, i posctovatti odasfih stvarij stvorenih. Alli nekase, i ù ovomu utiscenyu zacudimo od prismernoga Vmiglienstva pridragoga Spasiteglia nasscega, koyi buducchi Kragl od sfih Angela, kakono zaboravivsci velicanstvo sfoyè priviscgne, htij, bitti razgovaran od Angela slughe sfoga: i buducchi on sfemoguchia yakost Bogga Oçà; i onij, koyi mogucchstvom sfoyim vlada, i vzdarxi vàs ovij sfijt; htii primiti oblahscanya, i utiscenya, od stvorenya sfoga: yerese bijsee podnixio çicch nassceæ clovicyæ naravi, vkazao se yest mallo magni od Angela, i poniixi, i nekase ùrazumimo zayedno, dà molitva nassca ucignena, kakonose imma, cinitti, vazda dostighne sfarhu sfoyù: yere illi nàs Boog obrani od tugovanya, kadga molimo, illi nam dayesnagu, dàga pritarpimo, i s'ustarpglienyem dà vesselo podnesemo. Sctoye drugga milost vechia, (velij S. Gargur Papa) koyunama darijva Gospodin Boog, neggo dabi nam dao onò, sctò mij prossimo.

Sliscavsci dakle Yesùs odluku hochiæ Oçà vicnoga, sfarsci sfoyù duggu, i sarcannu molitvu, i dvighnuse s'zemglie (gdì bij posli sagradyena yednà çærqva, (pijsce tò S. nasc Gerolim) ostavivsci nà yednom kamenu ondi zlamene, i obigliexe kolina sfoyih; i poyde k'ucc-

k'ucenikom, koyi bijhu zaſpali : i recce gnima Spitte vecch, i pocivayte: Ettoye dosclo dobba, i Sijn clovicanski bittichie izdan ù rukæ od griscnikà.

Govorasce yosc on s'gnimi; tèr etto doyde Yuda Iskariòt s'mnosctvō veliçim od gliudij oruxanih, dà biga gnim pridao ù rukæ. Poſtupi tàd nà prid Goſpodin Paſtir dobri zaſtraxu Veenika sfoyih protiva nepriategliem; terih upijta, Koga oni iskahu : Odgovoriſsce oni, dà iskahu Yeſuſſa Nazaranina. Recce gnima Goſpodin : Ya yesàm. A oni zacuvsci ovæ riici, otijdoſce nà zada, i padoſce nà zemgliu. Odkle nebi bili uſtalli, dà im iſti Goſpodin, koyijh yednom ricyu bijſce obàlio, nebi bio dopuſtio, dà uſtannu. Vkaza yosçter, i ù drugoy ſtvari mogucchſtvo sfoye, i dobrotu; i dà on hotiaſce dobrovoglno mukku tarpitti : Vpijta ih opeta, bivſci oni uſtalli; Koga iskahu? Odgovoriſſcemu : sçtò, i priy. Tadà zapoviddi gnim Goſpodin, dà ne teghnu niyednoga od ucenikà gnegovvih.

Priſtupi tàd Yuda Iskariot, k'Goſpodinu, i reccemu : Zdravmiſi Naucitegliu: i çelunuga ù obràz. Alli zà sfè, da Goſpodin znaſce gnegovvo izdayſtvo, s'tihoſtyu zamirnom odgovorimu: Priategliu, nà sçtòſi doſcao? Sfeti Pettar, koyi, cinecchi Goſpodin molitvu, bijsce bio ſanàn, uzrivſci mnosçtvo gliudij oruxanih, izvaddi màc sfoy, i poteghnuvſci odſijce desno uhho Malku sluzi Poglaviçe çærquenoga. Recce tàd Yesùs Petru : Poſtavvi màc ù noxniçu : Nechiescli tij, dà ya piyem caſſcu, koyu daye menni Otàç moy? Vzdarxà ovimi, i innimi rijcij Goſpodin Petra; i teghnuvsci uhho Malku, ozdravvimuga.

Vhichi enye ù Vartlu.

Obratiſe tàd k'Poglaviçam od Templa, i k' ſtariſcinam od puka, koyi bijhu doscli, i recegnima: Kakono nà lupexa doſcliſte nà mene s'maccij, i s'kopyimi? Alli ovò yeſt vrime vaſſce, i vlaſt od tminà. Tadà bij oni pritihhi, i priblaghi yagagnaç pridàn proxderavvim vukom, i poglaviçam od tmina hudobàm, nekàbi pò rukæ sluga gnih, i razboynika iſpunilî yadovitti ggniv sfoy, i ſtakka mucenya nà gnemu, koya buddu htitti, (nè vadecchiſe izmeyu sfih iſti xivòt dò ſmarti, kakono bij pridan Sotoni Sfeti Yob, alli nè dò ſmarti.) neggo dà ucine ſuprocchGoſpodinu sfè, ſctò buddu htitti, muccecchiga dò ſmarti nà krijxu.

Pocesce dakle tutako, i vargosce uſilnæ rukæ nà Goſpodina ſtvoriteglia od sfih ſtvarij: sſezaſcemu pritvardo konopçimi blagoslovglienæ rukæ gnegovvæ, koyæ, bijhu ucinillæ tolicka cudesà: à tò ucinissce tolickom ſærdiToſtyu, i nemiloſtyu, dàmu koxu oko lakata odriſce; takoga odvedoſſce sſezana pò uliçah opchiennih s'velikom pogardom, ſramotom, i rugom: sàdga porivayu, sàdga potexu, sàdga ſmuçayu, poçekavſci, i mallo priſtavſci: Oſtaviſcega Vceniçi obkruxena od karvnika, i nepriateglia gnegovvih: Kadgod harlec hi, i bitecchi barzo poſtùpahu, pogledayucchiga varlim, i ggnivnim obrazomuxexeni: niscta ne magne Goſpodin priblaghi s'krotkoſtyu, i tihoſtyu velikom od ociyu sfoyih, i s'oblicyem boxanſtvenim, Koye pò ſred toliççih pogardyenya, i pſovaka nij moglo bitti potmigneno.

Nayparvoga tako sſezana odvedoſce ù kuchiu Anne poglaviçe, koyi bijſce Taſt Kaiſe, koyi bijſce onoga godiscta Poglaviça çærqvēni. Vpijtaga tàd Anna od ucenika gnegovvih, i od

i od naukka: Odgovorimu Gospodin Yàsam ocitno pripovidao puku: yasam ucio nà mistih opchienskih, i ù templu, gdise kuppe sfi Xidovi; à ù potaynu nijsam govorio niscta. Cemù tij od mene to iscteſc? Iscti od onih, koyisu sliscali mene: i oni znayu onò, sctosam ya govorio. Odgovorivsci takò Gospodin, ye dàn od sluga Aninih, gvozdenomga rukom varlo pò obrazu udarri, govorecchi: Takòlise odgovàrà Poglaviçi? Reccemu Yesùs: Akò sam zlò odgovorio, posfidoci, i ukaxi, ù cemù; tolisam dobrò, zàsctome udarrasc? O sarçe poganno, i nemillo: ò ruko zlocesta, i nesrecnhna. ò ruko prokleta, koyasi toliko xestokò udarila, i porazila onij prilijpi obràz, i ostavila nà onih lijçih boxanstvenih kærvavæ modriççe, ù koyase Angeli blaxeni izglèdayu. O Gospodine tihhi, i blaghi; dà ye bijla potreba zà nassce spasenye, obratiobi bio yosc opetà lijçà tvoyà poraziteglìu bez smuchienya sarça tvoga prismernoga.

Prid Annõ prima zauscniçu.

Posli toga pogardyenya odvedossçega, ù kuchiu Kaifinu, gdise bijhu Mudarçi od zakonna, Stariscinne skupili, ovdi, isctucchi sfidokke, i nenahodecchi, neggo krive, Poglaviça çærqvenni Kaifa zaklega od strana Bogga xivoga, dàbi rekao gnima, Tkò on bijsce? Odgovorimu Gospodin istinu: à oni zaslipglieni gnih zlobom, i ggnivom prid tolikkom yasnom sfitlostyu, rekossce, dàye psovkom velikom opsovao: i zà to, dà bijsce dostoyan smarti: takoga nepodobniçi ù obraz popgliuvassce, i zauscavasce, scpotayucchise gnim, i rugayucchise ne pristoynò, i govorecchi: Prorokuynam Isukarste, tkoteye udario?

Nemoxese bez groznih suza izrecchi, ni

Mucenya Gñovà pos ſunocch.

pripoviditi, kolikaſu bila mucenya, pogardyenya, i poruganya, koyaye Goſpodin ù ovu xaloſnu, i boleznu nocch pritarpio. Yereſu bile tolikka, daye S. naſc Gerolim upijſao, dàſe nechie uzaznatti dò ſudgnega dnevvi. Razboyniçi, koyiga cuvahu, porugovahuſe gnim zà igrù, i zà pridobitti sàn, gnimſe iſcpotahu, i kakono mahnittim zaigravahu: pgliuskamigà udarahu, zauſcavahuga, pogardnimi pgliuvotinami prikrasni, i boxyj oni obràz pogagnahu: pàk pokrivſcimu ubruſçem prilijpæ occi, udarahuga govorecchi: Gonetay, ſckòye udrio?

Tarpecchi milli Goſpodin ſſè koliko s'nepridobitivvim uſtarpglienſtvom, i s'tihoſtyu ne proçignivvom ſarça ſſoga prigliubkoga, koye bijſce vecchma mucceno grihoròm onih razboynika, neggo iſtimi mukkami, koyæ on tarpgliaſce.

Alli onò, ſctoye nayvechie muccilo ovu nocch Goſpodina, bij grijh Apoſtola Petra, koyi bivſci pobigao s'oſtalimi Vceniçij: pak oſſiſtivſciſe, i hotecchi uzritti ſſarhu od oyoga poslà xalosnoga, i od muccenya Goſpodinova, slidioye gnega, i s'pomocchi Ivanna Vangeliſte, koyi bijſce poznan ù kucchi Poglaviçe Kaiſe, ulize ù nutra, gdiga zataya trikrat, zaklinayucchiſe, proklinayucchiſe, i rotecchiſe, dàga nepoznaye. Tèr takò onij Apoſtol gliubglieni, i tolikko milovani od Goſpodina, onij od ſſih poglaviça, koyi prosſitglien ſſitloſtyu Oçà nebeskoga biaſce poznao, i ſpodio Iſukarſta, dàye iſtini Sijn Bogga Xivoga: onij, koyiſe hvaſtaſce, uzdayucchiſe ù ſebe, i obechiayucchi, dà chie umriti zà Goſpodina i dàſe nechie ſmeſti, prem dàſe buddu ſmeſti ſſi oſtali, oſtaviuſciga ù mucçi gnegovvoy:

Pettar zataya Gña.

ſadà

sadà on upijttan od yednæ sluxbeniçe: (Bijsceli on Vcenik Isukarstov?) nahodise zapleten pripadase, trepechie od straha, zatayaga; i sā nà sebe proklinanya zazijva. Takòse dogaya onezima, koyise vecch ù sfoyù snagu, i krepkost uzdàyu, neggòse nà pomocch Boxyu naslagnayu.

Alli milli Gospodin radi sfoyæ dobrotæ, i milosardya obràtivsci occi moguchiæ sfoyæ prema Petru, mucècchim pogledom, i gliubvennim sarçem, teghnuga, i probudi, cinecchi, dàse spoznade: tèr, sctò glas od kokota ne biasce ucinio, ucciniskroviti onij govor, i prislatki pogled Gñov: ustrilimu sarçe, ranniga pokayanyem, i uspomenom od onoga, sctò bijsce rekao Gospodin, tò yest: Parvo, neggo piteo, i kokot zaupiye, zatayatichiesc mene trikrat.

Pocce tàd Pettar pokornim sarçem, i gorkim placcem smærsitti pritescki grijh sfoy. Izijde iz onæ kuchiæ, ù koyse gnemu bijsce zgodillo tolikko velikko zlò: pocce plakati, i rijku gorkih suza izlijvati iz ociyu sfoyih: sctoye, i cinio zà vas xivòt sfoy sfakku noocch, Kàdbi zaciio pivvanye piteovo. Takòse bijhu ucinilla gnemu, kakono dvà potokka niz lijça gnegovva suzammi, koyæ prolijvasce, pokorecchise zà grijh. Pettar plac ce griih sfoy.

Proyde ona noocch; i ne tom sfanù dan, povedosse k'Pilatu Vladavçu Gospodinna: Bijsce bo on Namistnik çesarra Rimskoga ù Darxavvi Xidovskoy. Pocescega prid Pilatom obadyevatti, i osfadyevatti, dàye on hinaç, i podbunitegl: dà puka varrasce nauçij novimi, i laixvvimi: dà biasce rekao, dàse neima çarrina davati çesarru, i dà on bijsce kragl, i Mesia. Pilatse, od parvæ stvari mallo hayasce; yerse ne brignasce, sctò Gospodin vcasce, Prid Pilatom obadyenye Gñ.

ni magne od ſtvari drugghæ ; ere znadiaſce, daye laxivva, i dà Goſpodin biaſce odgovorio, dà ſe podà çeſarru, sctòye çeſarrovo : tretyu ſtvar pocce, iſpitovatti govorecchi : Yeſilli tij Kragl Xidovski ? Odgovorimu Goſpodin ; Tij govoriſc. A xidovi vapiahu ; i govorrahu sſaçih làxa protiva Goſpodinu, koyi ſtàſce sſeyer s'tih him obrazom, ne govorecchi niſctàr, ni yednù rijc. Pilatſe dakle cudyaſce od tihhoſti tolikkæ, i mucanya : takòmu, i recce ; Necuveſcli, kolikka sſidoce toliççi sſidoçi ſuprocch tebi? Mucaſce on, i neodgovàraſce niſctar, kakono, dabi bio nijmaç : yere xudyaſce velè, zà naſſce ſpaſenye pridatti nà ſmart xivòt sſoy, takò, dà nehti ni zà yedan hijp prodigliti, ni odmaknutti komgodir rijcyu càs odluceni od sſoyæ ſmarti xeſtokkæ.

Cuvſci pak Pilat, dà biaſce Goſpodin iz darxavvæ Galileyskæ, i od vlaſti Irudovæ, koyi tadà bijſce ù Yeruzalemu, poslàga k'Iruddu ; nekaga on ſudi, hteccbiſe ôn oslobòditti od ſudyenya, i upriateglittiſe s'Irudom, koyimu bijſce nepriategl. Vidivſci Irùd Goſpodina ; velèſe obeſelli : yere bijſce cuo velikka beſſidenya od dilla, i cudeſa, koya Goſpodin cignaſce : tèr xegliaſce tasctom xegliom, dàbi ucinio prid gnim, koyegod cuddo. Alli Goſpodin, koyi sſakka cignaſce nà ſpaſenye od duſca, nehtij priſtatti nà tasctu xegliù gnegovvu ; i datti zabavvæ cegliadi bezpametnoy, koyaſe poruguye boxyimi dillij. Videcchi Irùd, dàmu Goſpodin neodgovara niscta, porugaſe gnim ; i zà vecchi rug, cijni, dà ga obuku ù bijlu odichiu, kakono mahniçça : i takoga odaslà, i vrati Pilatu. O primudri Iſùkraſte, na tuliſi yoſc pogardu htio doycchi, htecchi

htecchi, bitti sçignen mahnit, i darxan za-mahniçça: zà datti nauk nama, i izgled od u-starpglienstva: i dàse nehayemo od tasctæ ne-sçinnæ gliudij sfitovnih, i pogannih, i ne-millih.

Poznasce Pilat, dà Gospodin bijsce cist, i pravedan; i dà bijsce obadyen laxivvo radi za-vidosti, i nenavidosti, takò nastoyasce, i htia-seega oslobođitti: i nekàbi boglie mogao to ucinitti, i utaxiti onà sarça yadovitta, i ggni-vna Xidovska; bijsce obicay nà dan Vazmen-nij, oprostitti yednoga tamnicara, i krivça pò prossenyu, recce gnima: Koga hochiete, dà-vam pustim, illi Barabbu, illi Yesussa imenova-na Isukarsta? Bijsce Barabba clovik zlocinaç, uboiça, lupex, i podbunitegl od puka: zà to sfak bi bio sçinio, kakono sçijgnasce Pilat, dà-se, (ovi buducchi zao clouik, nà koga vàs puk marzasce radi gnegovvih zlocinstva) nebi nitko nascao, koyi nebi htio priye, dà poda xi-vòt onomu, koyi gnima bijsce tolikka dobrà ucinio: neggo onomu, koyi bijsce cinio sfak-ka zlocinstva, i bijsce dostoyan tissuchià smar-tij. Niscta ne magne onij puk s lijpi, i neharni privarren od Skriba, i Fariseа, prosi, dà mu-se pusti slobodan onij uboiça, i zlocinaç; pak zavijka, dàse nà krijx pribiye, i smartyu u-morri Stvoritegl od Xivotà: i takò bi i puscten Barabba, à Isukarst nà smart od krijxa osudyen. O clovice grescnice od cessase tuxisc, i xalo-stivisc, kadà vidisc, dàye koyigod drugghi sçi-gneniyi, neggosi tij, videcchi Sijna boxyega nesçigneniyega od Barabbe.

Vidivsci Pilat, dàmuse ne stecce, scto oa-hotiasce, i dà bijsce uzbugnen takò, dà yapai-sce vikkami, i glasimi strascnimi, prossecchi nà

Pilatova nemilla odlukka.

ſmart Goſpodina, drugghi nacin izmisli, zà utaxiti puka: alli bij ſtvar prinemilla, i pogannà. Nepravedno zapoviddi, dà Goſpoſtina bez krivinæ bicciuni iz biyu varlo, xeſtokò, i gliuto ſceſteriçça pò dvà nà izminiçu, ſçijnecchi, dàchieſe pucanska yadovitoſt toliko xeſtokom mukkom zagaſiti, i vtaxiti. Vh ittiſce dakle tudye Goſpodina od ſegay sfijta, i od nebeſà Satvoriteglia, nemilli razboyniçi, sſukoſce gola Yeſuſſa, slavvu od Angela, dijku od lipotæ, kraſnoſt ù oblicyu nàd sfimi ſinovij clovicyimi, mudroſt, mógucchſtvo, i velicãſtvo Bogga xivoga: oſtà nago onò sfeto tijlo s'priveliççim zaſramglienyem. Tijlo biglie od iſtoga ſnijga zà sfe, dà umorreno sfù onù nocch.

Bicceván bii Gñ pr: kelovni.

Privezaſce dakle karvniçi poganni Goſpodinna Iſukarſta naſſcega oslobodittéglia k'ſtupu kamenitomu, nekàbiga ondì gorre, i varliye izrùxili, i izmucili. Pocesce nemilli, biccevati onù primek ahnu put od Duha sfetoga ù divicanskoy priciſtoy utrobbi ſtvorenu: navaliſce udorçij varh udoraça, i rannæ varh rana; dokle oſtà sfeto tijlo sfe modro, s'koxom odærtom, i s'gvozdenimi zvizdami izragneno, i izorano, kakono nà brazdæ: izlijvaſceſe odà sfijh ſtrana, kakono rijka, karv boxanſtvenna, i neproçinivva: takò oſtà izruxeno, i priobraxeno, dàga gnegovva iſta Mayka yedvà moggaſce poznatti. yere nikki Sfeti Kontemplativi, i razmiscgliavçi, velè, dàſu udorçi bijli broyem vecch od pet tiſſuchia. A druzi govoıre, dà nij bio Gospodin biyèn ſcibikami, koyimi bijhu mucceni ſami gliudi plemeniti; neggo biccimi od koxe ſirrovimi, osctrimi, i tvardimi: koya mukka bijſce bolexgliviya, i

S. Brigi da pijsce.

ſramot-

sramotniya, muccecchise tako suxgni, robovvi, i od niyednæ sçinnæ gliudi. Druzi yoscsu pijssali Vcitegli, dàye bio dvakrat biccevan: yednom, zà utaxiti Xidove; drcgovye zà obicay, kakono vecch ossudyen nà smart, Kom ne ubiyahu Rimgliani, akò nebi od priye izbiccevali osudyenòga. Govorre yedni, dà parvo bij biyèn scibikami od draca: pak konopçimi, koyi imahu nà krayih zvizdæ gvozdennæ: nayposli bij izlupan verigami od gvozdya. Moxese sfè tò virrovati, dasu ucinilli oni nemilli, i poganni karvniçi s'potaknutyem od hudòba, i od Xidova: prem da to nijsu Sfeti Vangelisti upijsali. V toy xestokoy, i prigliutoy muççi, (izgledayucchi Sfeti Angcli nebeski, zabuscisceſe s'privelikkim zacudyenyem) stàsce pritihhi, i priblaghi Yesùs s'sarçem tolikko tatpecchim, s' obrazom toliko gliubkim, i mirnim, tolikko urednim, i millim, dà mogasce bitti dosta, zà osladiti onè nemille razboynike, dàbi bili oni pogledali slàdost onu ù ociyn gnegovvih, i otvorlli vrata od sarça sfoga nà zrakove odgliubavi gnegovvæ.

Trii nacini od biccevanya prigliuti.

Mij dakle pogledayucchi Bogga uclovicena, biccimj izragnena radi grijha nasscih, i sfega izderana nepravedno, hochiese nayechi koyi clovik, koyichiese mocchi tuxiti radi nepravdæ, tuga, i suprotiva sfitovnih, koyæ muse dogode? Izruxiyſci tàkò Gospodina karvniçi, skuppisce sfè boynike straxanne od dvora Pilatova; ter pokrisce, i ogarnussce naga, i golà Gña, skerletnom haglinnom: pak ucinissce kakono krunnu, i vijnaç od osctrih, i tvardih draça illi targna; i vargosce muyu svarh glavæ; à ù desnu

ruku

ruku ſtavviſcemu yednû tæ rſtinnu; i klececchi kolinnom prid. gnim, rùgahuſe gnim, govorecchi: Zdravſi Kragliu Xidovski: i popgliuvahuga: i uzamſci onù tærſtinnu s'rukæ gnegovvæ, udarrahuga pò glavi, i varlomu zabiyahu draçevnu krunnu ù glavu tyà do moxdàna: pgliuskahuga, i zauſsavahu: sſà ovà Sſeti upijſaſſce, i yoſc vechie.

Dra ccami krunne Gña.

Vciniſſce sſê ovò Kragliu, i Goſpodinnu od slavvæ, kakono, dàye on Kragl od ruga, i od poruganya, zà igrù, i pogardu velikku, ogarnuvſciga haglinnom ſtarrom, skerletnom odertinnom kragljevskom. Zà ukazati sſemu puku, kakono on, buducchi ſiromah clovik, cignaſceſe kragl: zà tomu, i krunnu od draca pribiſſce nà glavu: nekà bimu bila ne magna mukka, neggo bijſce ſramotà, i pogarda s'tærſtinnom ù ruçi zà ſmijh.

Bijſce yur Goſpodin tolikko priobrazen, i izgardyen, dà pomisli Pilat, daga nebi oni mahnitti, i razyadàni puk poznao, vidi vſciga ù onakoy priliççi, illiga poznavſci, dà biſe nebio miloſardyem, i ſmilovanyem ùtaxio; i nebiga vecch proſsio nà ſmart. Izvedega dakle nà ocitno miſtò, i prid sſim mnosctvom reccce: Evvo clovik. Prikazuyemga yà vama, nekà poznate, dà ya ù gnemu nenahoddim niyednu krivinu, radi koyæ on doſtovan yeſt ſmarti. Evvo clovik: Ovomuli vij clovikku zavidite? Ovogese boyite? Ovijlichiese ucinitti Kragl? Evvoga izrùxena, izprebiyana, i izkarvavgliena biccimi, draccami, i verigami, takò, dà ſe yedvà moxe poznatti, dàye on clovik. Doſtoynoye dakle, dàse nà gnega ſmilluyete, oproſtivſciga.

Pilatga puku prikaza okrugnena

Nebi doſta ni ovò muccenye, i pogardyenſtvo,

ſtvo, zà utaxiti onà nemilla', i ggnivna ſarça, onoga paſyega puka, koyi layucchi, zaviyayucchi, i vijcucchi vecchimi g'aſij, ſfi koliççi inokupno pocesce, vapitti: Krijxuga pribiy, krijxuga pribiy.

DA, akò nebi ovò doſta, zà omehſcatti onà paſya ſarça, bii zà iſto doſta prikazanye ovò tolikko xaloſno, i tuxno zà prighnuti nà miloſardye, i ſmillovanye pravednò raſærcbom ſarçe raſærceno ſuprocch griſcnikō Oçà nebeſkoga, koyi, vidivſci pridragoga Sijna ſfoga, radignegovva posluha, i radi gliubavi naſſcæ, i ſpaſenya, takò xaloſno izragnena, odluci praſctati ſfakkomu pokorniku ſfakoyake grijhe; akò tkò bolecchiſe, budde pogledati ovo obliçye, i bogliexglivvu prilikku; i bogomillo uſſayucchi, i kayuçchiſe, prid occi uzamſci, recè: Evvo clovik, Goſpodinne vicni Occe: Evvo clovik onij, kogaſi tij dao nama; Evvo clovik desniççæ tvoyæ; clovik Vmiglieni, poſluſcni, tihhi, gliubvenni; i branitegl ſarcanni, i hrabreni slavvæ tvoyæ, koyiſeye, zà branu tvoyæ slavvæ, vtopijo ù puccinu od ſfih boleſtij, muka, i pogardyenſtva. Pogledayga, ò vicni Occe, i radi gnega pomiluy nas, i podaynam tolikku miloſt, dàga, i mijceſtokrat biſtrimi ocimma, i skruscenim ſarçem ogledamo, i razgledamo, prolivayucchi groznæ ſuzzæ; nekà pak millo, i izvarsno slijdjmo ù ſfaççih kripoſtih gnega naſſcega Odkupiteglia.

Cuyucchi Pilat pucansku vikku, i vapay, recce: Vzmitte ga vij, i krijxu pribiyte gnega: yere yà ù gnemu nenahoddim krivinæ niyednæ. Odgovoriſſce tàd Xidovi; Mij imamo zakon, i pò Zakonnu imma umriti, yereſe cinij dàye Sijn Boxyi. Sliſcavſci Pilat ovæ rijci, vec-

chmaſe

chmaſe yoſc priſtaſſci; ter poyde nà priſtolye od ſuda, i recce Goſpodinnu: Odkleſi tij? A Goſpodin neodgovara gnemu. Opet reece Pilat: Mennili neodgovaraſc tij? Neznaſcli tij, dà ya vlaſt inmam, krijxu pribitti tebe, i puſtiti tebe? Mucàſce Goſpodin, i nehtij nà inna upijtanya odgovarati; alli kada viddi, dàſe vlaſtyu on ohogliàſce, koyu imaſce, zà cinitti pràvvdu; i dà nepoznaſce vlaſt od Oçà vicnoga, koyimuyu bijſce dao, zà oſuditi krivçe, illijh oproſtitti, pocce, braniti caſt Oçà sfogà ucecchi zloga ſudça, da sfakka vlaſt, i oblaſt zemaglska dohoddi, i iſticce, kakono iza sfoga vrella, od Boga s' nebeſa: i dà imma Boggu ſudaç, datti razlog, akòſe budde vlaſtyu zlò, i nepravedno sluxiti; illi ſuditi, illi oſuditi protiva hotinyu Boxyemu: zàto, i odgovori Goſpodin ovako: Tij nebi imao nijednù oblaſt nadamnom, dà ti nebudde dana odisgara. Sćtò nàs imma velè obeſclitti, i utiſciti ù progonſtvih, ù tugah, ù ſuprotivah, i ù teſckih ſćtettah, koyænamſe dogayayu od gliudij: yere neima oblaſti nitko, zà uvriditi nas, ni oſćtetiti, neggo tolikko, kolikomu dopuſti Gospodin Boog, i Otàç naſc nebeski, pripunni miloſardya r

Gñ Pilatu i neodgovara.

Posli toga naſtoyaſce Pilat oproſtitti, i oſloboditti òd ſmarti Goſpodina: alli biahu tolikko vàrle vikkæ, i rijci; i veliççi vapayi od Xidòva, proſſecchi, dàga cinij krijxu pribitti: tère, kadà zacù, dà rekoſſce: Akòga oproſtiſc, ukàzatichieſcſe nepriategl çeſarru. Pripaddeſe on, i uhittiga ſtrah velik. Zatò, kakono clovik lahka, i slabbà ſarça, ſtraſcivvi, izlij ſudaç odluci, gnima pogoditti, i oſſuditi pravednoga nà ſmart, zà neizgubitti miloſt Goſpoda-

ſpodara sfoga. I nehti sluſcati xenù sſoyù, koyaga sfittovaſce, i nagovaraſce, daga ne oſſudi; yere nebijſce krivaç, neggo pravedan: prilagaſce yoſc onà, dà ù onù iſtu nocch bijſce radi gnega pritarpilla ù ſnù ſtraſcna prikazazanya, koya moxemo virrovati, dàſu od Boga bila, zà osfitlatti vecchma ſmart Goſpodinovu: i nekàbi iziſclo od sſakkæ varſtæ cegliadi sfidocanſtſto od gnegovvæ pravednoſti. Niſcta nemagne bijſce Pilat takò ſmeten, i priſtraſſcen, dàga nebi mogùchia xenà odvratiti od tolıckæ nepravdæ.

Xenà Pilata odvrachia od oſſudæ.

Sidecchi dakle on nà priſtolyu, i umivſci rukæ (pò obicayi Xidovskoy, zà ukazati, dà on nebijſce kriv od onæ ſmarti) hotti, ocittovati, dà hochiom nepriſtayaſce nà gnih nepravedno proſenye; i dàga davaſce ù gnih rukæ, puſtivſcignima Barabbu; nayposli niſcta nemagne proglaſi ſmartnu oſſudu, i pridda Goſodina, dà krijxu pribiyu, i ubiyu gnega.

Goſpodinna Pilat oſſudi na ſmart.

Oſudivſciga on takò, bij Goſpodin napærchien teſckim krijxem: ſtavvileemu razboyniçi dærvo prixeſtokko nà izderanæ plechij, i ramme, kakono bijſce obicay, cinitti druzima oſudyenim nà takku ſmart. Noſſcaſce tàd Goſpodin nà krijxu sſè kolike grìjhe od sſijta. Zagarliga millo, i drago Yesùs s'posluhom velickim, i s'prineizmirnom gliubavyn: pocce s' gnim poſtupati, i hoditti, kakono drugghi Iſaak s'bremmenom od dervà nà plecchih dò miſta od Posſetilliſcta: Sijn dervà noſſcaſce, i tijlo sſoye, koye imaſce, bitti prikazano na posſetiiliſcte; à Otàç Abram noſſcaſee ogagn od gliubavi, i màc od pravdæ boxyæ, komga

ima-

imasce, posfetillovati. Hodyasce Gospodin s'tesckim dærvom nà plecchih, koye bijsce stijgh, i bandira kraglievska od gnegovva gospostva, i buducchi polærnuo, i pao pod gnim, illi od slabosti, illi nemogucchi tolikko barzo hoditti, kakono onij nemilli razboynici hotiahu; i htecchi, dà hoddi barxe, uhittusce Simuna Cireneanina, koga nà putu strettosce; i dassce muga na pomocch, nekàbi mu pomogao, nositti ono priteſckobremme; à ne zaobilahſcatti trud, neggo zà pospijiscitimu smart.

Slijdyascega mnosctvo velikko; i mnogghæ xenæ bogomullæ, koyæ grediahu zà gnim, prolivayucchi milostivæ suzæ, i naravnim pomilovanyem. Obratise tàd Gospodin k'gnima, i recce im, dà neplaccu tolikko gnega, kolikko samæ sebe, i sinove sfoyè radi grijha sfoyih, i radi pedepsanya, koyà imahu doyecchi varh onoga neharnoga puka, i grada.

Veronika podda ubrussaç za otarti Obraz Gospodinu.

Bijsce meyu ovimi xenammi yednà Berenica, illi Veronika immenom, koya podda ubrussaç sfoy Gospodinu, koga nà glavi nossçasce, nehàbi gnim otro znoy, i obraz karvavi, prislonivscimuga. Sctò Gospodin uccini, i ostavvi nà ubrusçu sfoyù karvavu prilikku zapecachienu, i karvi sfoyæ. Ovij Vbrussaç od immena onæ xenæ zovese Veronika; à u Rijmu Volto Santo, Obraz Sfeti. Kàxese vechiekrat priko godisctà bogomillo ù çærqui Sferoga Petra sfemu puku: i tadàse velè strasçno mucce hudobæ ù gliudih, i xenàh: Meyu ostalamista Sfetæ zemgliæ kaxese, i kuchia S. Veronikæ.

Vzaznavsci Prisfeta Bogorodiça Diviçça Gospoya nassca, dà pridragoga gnæ Sijna vodyahu s'velikkom hitnostvu, i naglostyu oru-

xani

xani razboyniçi, talabuc cecchi vàs puk pò uli çah, daga smartyu ubiyu, uhitti gnu xallost, tuga, i smartna boghezan : pocce yu poljvari pò sfemu tijlu divicanskomu martvi znoy: uputise pribarzo, zà susresti Sijna sfoga, uzmnaxayucchignoy snagu, xeglia onà, daga ugledda : à snagu uzimasce gnoy tuga xalosna. Pocce, slijditi pò tragu kapgliça karvavih mnosctvo od puka, i glassove od trubaglia: dostighnuga nayposli, i uzrivsciga tolikko promignena, i priobrazena, ne mogguccki yezikom, sàrçem xalosnim govoraîce sarçu Sijnovu, i mukkomga gnæ vecchma ragnasce.

Dakle doscadsci nà Glaviççu od Kalvariæ, (tò yest, Glavæ martackæ; gdise imasce Possetillisćte ucinitti Boggu. Pijalisu mnozi SS. Vciteg i, dàye nà ovomu stomu mistu Abram Patriarka Veliki, htio od sfoga Sijna Isaaka ucinitti Possetillisćte. Takoyer velè Sfeti, dàye ovdi bilo ukopano tijlo parvoga Oçà, i parvoga griscnika Adamma, pog ubitteglia od sfega sfoga rodda clovicanskogà.) I turako karvniçi davsci Gospodinu, dàse napiye vijnà izmiscana s'prigorkom xucci: à on nehtivsciga, ni okussiti, sfukosce s'gnega posilno haglinmæ gnegovvæ dò unutargnæ nescvenæ odicchiçæ; ne kàbi smart gnegovva bila sramotniya: i buducchi odicchiça ovà prilipgliena k'rannam karvavim, i smarznutim, ostà oderta sfà put, kadmuyu sillom sfukosce s'gnega; i otvoriscese sfæ tannæ pò tijlu, ne otvorivsci pritihhi Yesùs usta sfoya; i ne progorivsci niçiglu rijc protiva onim, koyiga tolikho gliuto, i xestoko muccahu. Nikki bogogliubni Kontemplativi, i Razmiscgliavçi govorre, dà s sfacecchi s'gnega ovù odicchiçu, sk nousscemu s' glavæ,

S. Aguft. fer. 71. od vrimena.

S. Gorol od mista Sfetih.

Oçtà, i xuxucci dayuimu piiti.

glavæ, i krunnu od draca s'naglostyu velikkom, pakmuyu opet nà glavu zabisce: cimse ponovissce opet innæ rannæ nà druzih mistih pò slavnoy glavi.

Raspetye xestokko nà Kriixu.

Varloga pak vargosce, i obalisce nà Krijx, i uhittivscimu dèsnu ruku tvardim cavlō krijxu pribisce: pàk istom varlostyu pribissce, i lijvu; nayposli pribissce i nogghæ tvardimi, debellimi, i gorkimi cavlij nà istomu krijxu. Bijsce ovà mukka prigliuta, prigorka, i naystramotniya meyu sfimi od sfijta; i pò obicayi gnomse ubiyahu lupexi. I takò, kakono lupexa ktijxu pribissce Sijna Boxyega Isukarsta ne milli gliudi Xidovi s'razboyniçij; i kakono voyvoddu od lupexa meyu dva lupexa ù sridi propesce gnega.

od Kriixa diglina, i sciriua.

Bivsciga, takò pribilli, Krijx uzgor podvigosce, koyi, dàye bio dugh (pijsalisu nikki Vcitegli) dvanadeste noga, à scirok ossam. Zà ustanovititiga ù izdubenu yammu nà tu sfarhu ù tò dobba, i càs spustiscega, da s' naglostyu pade; i padsci, sfèse tijlo sfeto naglo, i gorko strese; takòse s'velikkom bogliezni rasciriscè vecchma velè sfæ rannæ od ruka, i od noga: i ponoviuscise mukkæ xestokkæ.

Ostà Gospodin nasc Spasitegl Isukarst na Krijxu pribiyen, vissecchi dò smarti: xivòt nasc, i spasitelstvo nassce, i sfega sfijta, prolivayucchi izasfijh rana, i strana, pricistu karv sfoyu boxanstvenu dò kapgliçæ. O grescnice razgleday razpetoga Isukarsta cestokrat, i s'pomilovanyem kayucchise od grijha tvoyih, pò cni prolivati, i tij rijku od suza iz ociyu tvoyh, i nepristanni.

Nàd glavom Gospodin ovom varh krijxa pò Pilatovoy naredbi upijsasce, i stavvisce

slovva

slòvva nà dasčtiççi izdùbena, Xidovski, Garcki, i Latinski, kaxucchise gnimi ovæ rijci. YESVS NAZARANINKRAGLXIDOVSKI. nekàbijh moghli prosčtitti sfi gliudij od sfih ovih naròda, koyise tadà nahodyahu ù Yeruzalemu. Bijhu ovij tri Yeziççi nà sfijtu nayglavniyi: tèr nekabi sfàk poznao tkò biasce onij clovik krijxu pribiyèn, i raspet.

Mucno bij Xidovom ovo pijsmo; zàtò momolissce Pilata, dà biga cinio dvighnuti: Pilat nehtij nikako, dàse dvighne, rekšci: Sčtò pijsah, pijsah. Yere Gñ Boog hotti, dà s'pogardom od raspetya nà Krijxu priloxise Velicanstvo ovoga pijsma slavnoga; i nekà mij razumimo, dà ovij Gospodin, koyi mrasce raspet, bijsce pravi, i privisegni Kragl ne samo od Xidòva; neggo, i od sfijh Naròda, od sfiijh Angela, i od sfijh virnih gliudij: od neba, i od zemgliæ, i od paklà. Dàse imasce Gospodstvo gnegovvo prostritti pò sfemu krugu od zemaglia: Dà muse imahu podloxitti sfi Kragli, i sfa Gospodà sfitovnà pod gnegovvu Gospodsku scibikku, i krunnu: Dàga imahu poznatti sfi Xidovski, Garcki, i Latinski Razumnijçi, Mogucchi, i Posfechieniçi: i sfi inokupno, dà muse imahu klagnati, kakono pràvomu Boggu, i Gospodinnu sfomu. Prislavno ovo pijsmo hranise ù Rijmu, i kaxese ù çærqui S. Krijxa Yeruzalemskoga yosc, i dandanascgni; gdise pò boxyoy naredbi nayde ù godisčte posli PoroddaGospodinova tissucch, ceterstà, devedeset, i druggo 1392.

Proslavglien ye Gospodinovo nà krijxu.

Bijsce Spasitegl od slega sfijta raspet, i rasteghnut nà Krijxu gol, i nagh, izderan, izragnen. Teçiasce karv boxya s'glavæ pò hossah, pò bradi, i pò sfemu obrazu; roccahuse iz ru-

kaši iznoga potoççi privridnæ karvi, polivayucchi ù okolo zemgliu. Ne imasce, gdi naslonitti plemenitu Sfetu glavu draccami obhruxenu. Stoyecchi Gospodin ù ovih mukkah, i bolestih xestoççih, i gliutih, dijgliahu razboyniçi igrom haglinnæ gnegovvæ: i navlastito onù nescvennu odlecchiçu, koya bijsce ssa vezovij uresena, i nemogascele, ni razdijliti, ni razporitti, illi razapratti. Govorre Pijsaoçi, dàse sadà nohoddi ù Treviru gradu od Alemagnæ. Isidoro Pelusiota pijsce, dà bijsce odichia ubogarska, rukom istom (moxe si bitti) B. Bogorodiçæ Diviççæ Gospo yæ Nassçæ navezena. Druzi velè, daye ù çarigradu.

Razboyniçi igrom diile haglinnç Gospodinovç.

Poglaviçe Xidovskæ nepriategli Gospodinovi psovahuga, i nà gnegà vijkahu, i kimayucchi glavom govorahu: Akosi, Sijn boxyi, sijdi doli s'hrijxa. I poruguyucchise gnim, veghiahu: Daoye druzim spasenye, à sebe spasiti nemorre.

Yoscter, i yedan od lupexà raspètih s'gnim, istimmga rijemi korasce ù oci, i pogardyevasce. I takose zgoddi, dàbi rekao, dàga bijsce ostavio ù mukkah sàsma Otàç vieni, kakono, dà nebijsce Sijn gnegov; i dà suga uhittilæ bolesti, i tughæ smartnæ odasfijh stràna: i da bijsce on potopglien ù morru od tùga, i od xestoççih muka, nenahodecchi gdibi noggu ustanovitio, illi glavu naslonio. Allise nij zà tò spustio, poropitti ù varlovittih valovih, i ù duboççih vodah, koyæ nemogosce zagàsiti onii neizmirni ogagn gliubavi gnegovvæ, i prigliubvenoga sarça gnegovva. Tutako zà isto on poslà nà dvor goruchie sfoyè plamene, molecchi Oçà nebeshoga, dà prostii onezim, koyiga toliko xestoko, i xalosno muccahu

Molli Gospodin zà nepriateglie.

hu ; neznayucchi , sctò cignahu . I parvo , neggo duha sfoga priporuci Oçù sfomu,prossi prosctenye ù vicnoga Oçà za onih , koyiga ne prištayahu mucciti dò imarti .

Pacek , ù ovomu famomu ne prištà ovij ogagni uxexeni od gliubavi : yere plannu , poslà nà dvor drugghi plam gorucchi , ù farçe ledèno yednoga od dva lupexa,koyi,vidivsci ustarpglièstvo,i tihhošt,kom targliasce Gn onà pogardyenstva,i gliutæ mukkæ nà krijxu, prosfitgliensfitlostyu boxyom poznà,dà bijsce,zà išto on Boog;i dà rānæ,koyæ on tarpgliasce,nebijhu Isukarstovæ, neggo sfoyæ,i uzrokovanæ od grijha sfoyih:takòga i sopviddi Kraglia od neba;i s'poznayē velikkim od grijhà sfoyih,pokayavscise , i vsfayucchi ù gnegovvu neizmiinu dobrotu , molliga podnixeno , i umiglieno , dabise spomenuo odgnega ù kragliestvu sfomu . Sctò nama ocituye , kolikko moxe clovik yoscter lupex , i naygori zlocinaç , akoga podpomoxe millošt Boxya : à kolikko mallo , morre zà sfè dàye Apostol , akòye ostavglien od istæ milosti : Yùdà Iskariòt prodda Gospodina, à Pettarga zatàya; ostali Apostoli, i Vceniçi sfiga ostavisce , i razbigoscese ; à ovij lupex nevidivsci cudesà , koyaye cinio Gospodin, neggo dà tarpij gorkæ mukkæ, klagnamuse , i zouega Gospodinna govorrecchi : Spomenise od mene Gospodinne, kadà budesc docchi ù kragliestvo tvoyè . Viddiga nà smart osudyena , i poznàyega zà Bogga : ù druxbiga imma od mukkæ , i prossi ù gnega kragliestvo odnebèsa . Bij ova virra , i poznanye , posobita millošt od milosardya Gospodinova , naslavvu dnevvi ovoga od Mukkæ ; kadà s'tolikom obilnosti prolivasce sfù karv sfoyù nasc

Obrachiase Lupex, i molli Gna

Millošt boxya posobita .

Spasitegl, prosipayucchi sfè blago,i zlàtoskrovïtvo sfoyè; htij gnemu podijliti ovo blagodarstvo neobicàyno milosti sfoyæ, tàkomu; i recce: Istinu govoru tebì: Danaschiesc bitti sà mnom ù Rayu: Tij prosiisc, dàse yà od tebe spomènem ù kragliestvo momu: à ya tebi obechiavam kragliestvu nebesko; i nechiutiga odmiççati: Dattichiuga tebi danaska: nekà budemo sadruxeni ù slavvi,kakonosmo ù druxbi sadà nà mukkah: tarpècchi mene poznasc, i spovidasc, zà Bogga, i ne prosiisc, dàte osslobodim yà od sadagnæ mukkæ, i smarti; neggo od Suda prihodèchiega ù kragliestvu momu.

B. Mayka stoyii kod kriixa.

Stasce kod krijxa ù to dobba Prisfeta Bogorodiça s'pricudnovatim ustarpglienstvom gnæ sarça, pogledayucchi Gospodina krijxu pribiyenà: i prolivayucchi rijku od gorkih sùza. Bijscese bo gnæ sarçe ucinillo morre od gorkostij; allisèni marviçe ne odijli od hotinya Boxyega, ni od hochiæ Oçà nebeskoga. Poglèdasce Sijna sfoga xalosna Mayka, i sfæ gnegovvæ mukkæ strigliahu, i ragnahu gnæ sarçe, V ovo dobba probode gnæ sarçe, i duscu mac onij osctri od bolesti, i od rughæ smartnæ: i koliko vecchma gliubgliasce, tolikko, i bijsce onà vecchma od bolesti mucena. Muccahu tijlo Gospdinovo cavli, i draccæ, à gnæ duscu probàdahu tuga, xalost, i bollest, takò i bijsce gnæ dusca krijxu pribiyenà inokupno s'tijlom prigliubvenoga Sijna gnæ Yesussa. Krijx Isukarstov bijsce krijx Marijn, i smart gnegovva davasce gnoy gliutu smart. Zàtò, sdarximo, dàye bijla Martira, i Mucceniça ù ovij dan: ochiutilaye bo onà (uz krijx stoyecchi) vechiu mukku, i smartnu tugu, cinecchi Pot-

fetil-

sfetiliis &c. e od Sijna sfoga Boggu, neggo, dàbi bila onà ista umarla: yerega onà vechie gliubgliasce, neggo istu sebe.

Odhodecchi yur vecch Gospodin s'ovoga sfijta, hotise odiliti nayposledgnim govorom od Maykæ sfoyæ; dayoy nebi uxmnoxio tugu, i mukku, neprogovorivsciyoy, zà tò recce gnoy: Xenno, Etto tvoy Sijn: pdgledavsci Ivanna; à k'Ivanmu obrativscise, reccemu: Etto Mayka tvoyà. Nehti gnoy recchi, Mayko, neggo Xenno, zà nedatti gnoy vechiu tugu, i xàlost onim slatkim immenom. bijsce bo onà, yaka onà xenà, koya imasce skærscitti, i satærti glavu onù ohollu staræ zmiyæ hudoga Luçifera. Xenàye onà, koya doyde iz naydaglih kraya od zemgliæ. I kakonose htij isti Gospodin zvatti Sijn clovicanskj zà sfoyè umiglienstvo; takò htij recchi, Xenno, Mayçi sfoyoy, bnducchi onà slavva, cast, i dijka od sfijh Xèna: Onàye zà isto novva Eva, i prava Matti odasfijh xivih, i izabranih sinòva Boxyih.

Daye Gñ zà Siina S. Ivanna B. Mayçi.

Posli Gospodin obrati k' nebbu occi sfoyæ karvayæ, i popgliuvanæ k'Oçù vicnomu, i recce: Boxe, Boxe moy, zasctosi ostavio mene? Yere hotecchi on tarpitti nayvechiæ, i nayxestociyæ mukkæ, koyæse moggu nà sfijtu tarpitti, zà odkupiti vàs sfijt; i zà pridatti naypunijyu plachiu radi grijha nasscih Boggu Oçù, zatvori sfà vrata utiscenyu, kakonosmo od priye reklii, ter pridda sam sebe silli od sfijh bolestij, i mukà, neostavivsci stvar nijednu, koyabimuih mogla oblahscatti, i magnæ ucinitti. I ovo dvighnutye od utiscenya zovèse ovdi ostavglienye Occino, od koga Oça imasce primiti snagu, i utiscenye, kakonoga primisce, i primayu Sfeti Mucceniçi ù gnih mukkah: koga

Gospodinova riici Boxe moy, Boxe moy.

ga pokripglienya, i utiescenya kriepostyu, Sfeti sfi mogoffce pritarpitti, i podnesti s'velikkim vesegliem, i radostyu sfæ xestokkæ mukkæ, i istu glutu smart.

Buducchi yur vechie usahnullo tijlo, i sarçe Gospodinovo radi mnogghæ, i mallone sfæ karvi proljtæ, sfæ xillæ, i gnih vrella bijhu prazna: zà tomu, i doyde pò naràvi xeya velikkà, takò, i recce: Xedan sam. Zacuvsci tu besiedu razboyniçi, i nepriategli, zà ohladiti mu osahnuta, i suha, usta natakuusce nà tàrst spuggu yednu (koyase, i danàscgni dan hrani ù çærqui S. Ivanna Laterana ù Rijmu) obloxenu travom od sipanta, i punnu oçtà: i takò muvu k'ustima prislonifsce, dabise napio. I takòse ne nayde kapgliavodæ, zà ohladiti usta Stvoritegliu od sfijh vodà, i stvarij stvorenih, ù gnegovvov smartnov xeyi nà càs od smarti, i smarti od krijxa. O Yesusse prislatki cemù tolicka muccenya?

Xeya Gospodinova.

Dakle dospivsci Odkupitegl, i Spasitegl nasc sfæ stvàri, poslè, i dillo od posluha Occina, i obsluxivsci zapovid gnegovvu, buducchi yur blijzu ixdahnutya, recce: Ispugneno yest. I tutako zavapivsci glasom veliççim, i priyakim, recce rijci navposledgnæ: Occe ù rukæ tvoyæ priporucuyem Duscu moyù.

I imavucchi plecchi obràchienæ k'gradu Yeruzalemu, à obraz k'zapadù suncannomu, prignuvsci glavu, izdàhnu. Cudnovati bij ovij glas, i rijci, s'koyimi Gospodin izdahnu, bijvsci toliko cistæ, i yakæ riici, zlamenovàsce zà isto, dà on bijsce Gospodar od xivotà, i od smarti: i bij obigliexe ocitno xegliæ, i poxudæ, koyu on imasce velicku, i sarcannu, s'kom hotiasce, umriti, zà spasti nàs.

Vmri, i izdahnu Yesùs.

Bivsci

Bivsci izdàhnuo Spasitegl nasc, doydosçe razboyniçi, da prebiyu nogghæ i golinne rasspetim; nekàbi barxe umarli, i nekabise mogla dvighnuti, i slimiti gnih telesa: dà nebi vissila nà krijxih nà dan velikæ gnih Sfetkovinæ Vazmennæ; alli uzrivsci Gospodina, dàye martàv, ne ucinissce gnemu, sćtò dvima lupexem, koy yosc bijhu xijvi; neggo yedàn od boynika suliçom probode, i ranni book martvà tijla Gospodinova: i otvorimu sarçe, iz koga iztece karv, i vodda: takòse, i sluxi boxya dobrota ovoga boynika nemilostyu, zà zlàmenovatti nama velikkæ Otaynosti, koyæse uzdarxahu ù ovoy otvorenoy ranni pò smarti.

Lōgin Raz boynik proboda suliçom parse. Gňuvæ istece karv i vodda.

Tijlo martvò Gospodinovo ne ochiuti udoraç ne milli onoga osćtroga kopya; alligaye zà isto ochiutila varlo, i gliuto dusca B. Bogorodiçæ, vidivsci, dà, i martvò tijlo Sijna sfoga progognahu, i ragnahu. Pokuppi onà onù, koliko boglie uzmoxe pricistu, i pridragu karvi, voddu, kovà izijde iz onæ rannæ, i sarça Yesussova. Takò pijsce Simun Metafraste.

Etto ù kratko pokupismo Mukku Isukarstovu, koyu imamo sfeyer prid ocimma darxatti, i zapecatititiyu ù unutargnoy strani sarça nasscega: i razmiscgliatiyu obdan, i obnoch s'gorkostyu sarça, i dusçæ nassçæ; poznayucchi, dàsu uzròk od gnæ bili grijsi nassci; cestokrat pomilovati onoga Gospodinna, koyiye radi nas tolikko xestokkæ, i gorkæ mukkæ pritarpio: takoyer naslidovati gnegovyæ izvarsnæ kriposti, koyæ sfiijte ù sfih dillih sfega xivotà Isukarstova, à ù gnoy nayvechie: nekà takò poznamo, i naydemo prizamirnu gliubav gnegovyu, i harnostyu sarcanom vratimo gliubo-

Naukse da ye nama ù razmiscgliany Mukkæ Isukarstovæ

vniku nasscemu gliubav goruscтu, zà gliubav neizmirnu, i ne proçinivvu: i takò dà nebudemo vechie yur nassci, neggo fuxgni, i robovvi Yesussovi, kom nàs çijnom tolikko bogattom, i privridnom iz suxagnstva pakglienoga, odkùpio yest. Vkàzaonam yest, kolikko Boog nenaviddi, marzij, i progonni zlobbu od grijha. Zà isto tolikko, dàye htio saterti, i smersitti sfè grijhe nassce sfoyom boxanstvennom karvyu, neostavivsci ni yednù kàpgliçu od gnæ ù sarçu sfomu. Zatvorioye s'stranæ sfoyæ takò vrata pakglienna; i otvorio yest nama vrata od Raya nebeskoga: Vrazumimose dakle krijxem, i smartyu gnegovvom, kolicka yest slavva, i blaxenstvo ù Rayu, koyu nam dobio yest Mukkom sfoyom: pacek yoscтer poznaymo, kolikosu strahovittæ, i xestokkæ vicnæ mukkæ od ossndyenih ù ogàgn vikuvicni pakglienni: pokle bij potrebno, dà Boog, ucinivscise clovik, hottie, umriti nà prigorkomu dervù od krijxa tolikko xestokkom, i gliutom mukkom, i smartyu.

Korist nasscea ù Muçi Gñovoy

Ovij krrjx, i Mukka nasscega Spasitegglia imma bitti nama kruh nasc sfakdagni, lijk primogucchi od rana nasscih, utilcenye ù sfaççih tugah, oblahscanye ù trudih, sidro vako, i stavno sred morskih valova, i sfitovnih gorkostij i xalostij; i zaklad istini od xivota vicnoga, koga ussamo mij, dàchiemo stecchi pò muççi Isukarstovoy.

Cuddesa mnogga.

Dakle ochiutimo 'mij onò scтosu sfæ stvari stvòrænæ ochiutilæ. Radi Mukkæ, i smarti nasscega Spasiteglia zemgliaseye sfà tresla, Kamenyeseye razpuknulo; imutioseye ayer: pomarcalloye Sunçe priko podne, pokrivscise vàs sfit çærnim ruhhom od tmina yere Gospodin

Stvori-

Stvoritegl sfoy nà krijxu mrafce. Ocittovàscese ova cudesà, i zlamenya ne famo pò zemgli Xidovskoy, gdi Gofpodin mrafce; neggo pò sfih zemgliah od sfijita, kakono, pijfafce mnozzi Vcitegli, i Dokturi.

Sunçefe ù tminah fakrillo yeft, pokrivfcife Mifecinnom, i fteghnuvfci zrake sfoyæ sfitlo-fti; pomarcà cudnovato zaftupglienyem meyu gnim, i zemgliom od mifecinnæ protiva, naredbi naràvskoy: kakono zamirri S. Dionifiy Areopagita, koyi fe ù to dobba nayde ù gradu Yeyubackomu Yerapolu. Vgledda on ftvar neobicàynu, ftrahovittu, i cudnu, takò, i recce: Illi Boog Stvoritegl od Naràvi tarpij, illi chiefe razoritti, i razcinitti vàskolik Sfijt. Yere upazi on Mifecinnu (koya bijfce tadà fuprocch Sunçu nà drugoy ftrani od zemgliæ, buducchi Vfcpa) dàfe vrati, i priftupi pod Sunçe, koye bijfce ò podne nàd zemgliom; i pokriga, i zaprici nama sfitloft, dà nebi profsitlila zemgliu. I takò sfà zemglia ò podne, oftà ù tminnah, pomarçavfci vàs krug funcanni.

Sunçe pomærcà, I Mifecinna doyde pod Sunçe.

Trefcgna od zemgliæ bij ftrafcna takoyer; ifta glaviçça Kalvaria, koyaye od xivoga kamena, s'lijvæ ftranæ meyu krijxem Gofpodinovim, i krijxem nevirnoga lupexa, razpuknufe, i razdijii razçipglienyem takkim, dàfe uccini priduboka, i neizmirna propaft, i yaz toliko fcirok, kolikoye tijlo od clovikka. Lucian Pop Antioken razloggom kaxucchi iftinu virræ Karftyanskæ, ovomse propaftyu sluxi nà sfidocanftvo od iftinæ. Bij cuvenà ovà trefcgna ù nikkih miftih od Afiæ Magnæ, gdi padofce mnogghæ polaccæ, ogradæ, i ifti gradovi. Akò dakle ftvari, koyæ neimayucchju-

Trefçgna od zêgliæ.

chiuchienya, ochiutisce tolikko smart Gospodinovu, kolikoyu imma vecchma ochiuti clovik razloxiti, çlcch koga koristi, i spasenya bij vcignena? Tèr, akoyu ne ochiuti, koymse nacinnom moxe, zvatti clovik? Pacekse imma zvatti zvijr divya, itvardya od gvozdya, i od kamenya, koyese razpucce ù dobba od gliutæ smarti.

Cuddo veliko ù çærqvi boxyoy.

Zastor od çærquæ Boxyæ razdrise nà dva dijla od kraya dò kraya; sctò govorre SS. Vangelisti. To nam ocittova, dàse bijsce sfarscio Stari Zakon, i ispunila Pijsmia; i dà posfetillisctà, i prikaxillisctà od Xivina Zakonitih bijhu izgubilla gnih vridost, smartyu, pravednoga Yagagnça Isukarsta, bivsci yur vecch oncinio Prikazillisctè prisfeto, i vikuvicno nà krijxu Boggu vicnomu. Yoscter, dàse bijhu ocittovalæ Sfetæ Otaynosti, koyæse uzdarxahu, ù Staromu Zakonnu, dvighnuvsçise zastor od korræ, i skorupa gnegovva. Takoyer, dà se bijhu gliudem otvorilla vrata od nebesa takò, dà nam niyedna stvar nemogasce, zabraniti ulazenye ù Ray.

Vpijsaoye S. Efrem Pijsallaç istinaç, dà, kadase razplati zastor ovij, izletilla yest iz çærquæ istæ yednà Golubiçça: nekàbi nama bilo zlamenye, dàse bijsce Duhsfeti dilio, i ostavio onù çærqvu, ù kòy samoy toliko godisctà bijsce bio casten, pocitan, i sluxen Gospodin Boog; i dà onà imasce barzo bitti oborrena, i rázrusçena dò kamena varh kamena, i pogardyena prid sfim sfijtom, i prid sfimi Naroddij.

S. Gerolim potvardyuye.

Na potvardyenye sfega ovoga nasc S. Gerolim prilaga, dase ù Vangelyu Nazarenskomu, (koye on prinessao yest ù Latinski Vlascki Yezik) nahoddi upijsano, daye ù isto dobba

od

od trescgnæ pao gorgni pragh od Vrata çærquennih : i dà suse zaculli glasi od Angela, koyi cuvahu onu çærqvu,gdi oni govorahu; Dijlimose otiscadisci iz ovæ kuchiæ, i pribivalisćta, dijlimose, otijdimo.

Grobovvise tàd yosćter ot vorisce; i mnozi martvi ù dobba od Vskarnutya Gospodiniova uskarsnusse, i prikazascese mnozima ù Yeruzalemu, bivsci izisceli izgrobòva.

Bijsce yur veccer od onoga tuxnoga, i xalosnoga dnevvi, kadà Yosef od Arimatea, i Nikodem gliudi Poglaviti, i Vceniçi Gospodinovi, dvighnusce s'dopusćtenyem Pilatovim martvò Tijlo Yesussovo,slimivsciga s'krijza, i pridavsciga ù rukæ Prisfetæ Maykæ gnegovdæ,koya bijsce ondi kod krijxa : à onà primivsciga martvà,i razgledayucchi glavu isprobàdanu draccami, occi karvavæ, ustà puuna gorkosti, obràz popgliuvan,sfè tijlo izderàno, i izragneno ; rukæ, i nogghæ probiyenæ tvardimi cavlij : à parsij probodenæ sulliçom; tkòchie mocchi izmisliti, koyi màc od bolesti probode gnæ sarçe,i duscu. Bij ovà tùgà,i bolest tollkko gorka, i gliuta, dàbi bila ondi, i onà umarla, dàyu nebudde pokripio, i uzdarxao ù xivotù kripostyu sfoyom Boog sfemogucchi.

Dixese s'kriixa Tiilo martvo, i pridanoye B. Mayçi.

Mocch, i kripost, koyu gnoy davasce gliubav, i skladnost s'hochiom Boxyom, pokripi gnu: tako onà prigliubvenno zagarli onò prisfeto Tijlo Siina sfoga, i Gospodinna : stisnuga i pritiesnuga k'parsima sfoyim : stavvi obraz sfoy nà karvavi obraz gnegov, okærvavivscise karvyu smarznutom : pocce tutako polivati suzammi isti obraz.

Vkòp od Tiilo Gospodinova.

Alli pribliżayucchise yur noocch, dvighnusce

scega

ſcega gnoy s'rùka,buducchi dobba od ukoppæ radi Velikæ Vazmennæ sfetkovinæ: à onà zà to nepriſtà gor kæ ſuzæ izlivati iz ociyu: proliyahu ih yosćter, S. Ivan Xangeliſta, Maria Mandalijna, i oſtalæ Mariæ, i Ivanna s'bogomilimi xenammi, koyæſe tu naydoſce. Pomazaſce sfeto Tijlo velikō pomaſtyu izmiſcanom s'mirrom, i s'inimi miriſnimi ſtvarii pò obicayi Xidovskoy, kadà marçè poſtaugliayu ù greb: i zaviſcega ù ciſtu, i biilu pognavvu, plàtno, illi linçuo, ſkoyiſe ſadà nahoddi ù Darxavvi od Savoyæ ù gradu Turinu, kaxucchiſe, i hranecchiſe ù çærqvi s'posćtovanyem veliçim vidécchſe nà gnemu, kakono zapecachiena prilikka od tijla, i rana karvàvih naſcega Spaſiteglia. Pokriſcemu obraz yednim ubruſcichiem, koga podda B. Mayka Yoſeffu: atakò piiſcce Metafraſte. A Posćtovani Beda Pop. velii dà bii ovii zacuvan ſred varloga poxexenya.

V greb novvi od kamena ù ſtiini izſicceni poſtaviſceTiilo Gn̄ovo, gdi yoſc nebiiſce bio nitkō ukoppan: i koga biiſce zà ſebè ucinio Yosef. Oviigreb biiſce bliizu goræ kalvariæ ù yednoy ſpilli, koya biiſce ù vartlu: nekàbiſe mukka Goſpodinova dovarſcilla ù vartlu, kakonoſe ù vratlu biiſce pocèla: i takò, dàſe plàti ù vratlu, lupesćtina parvoga Oçà Adama ucignena ù vartlu Raya zemaglskoga: i nayposli, dà nas mukkom odvede Gn̄ ù onij perivoy, i vartao nebeski, gdi çvitye ne vēne, ni ſahnu vocchiya; i sfeyer yeſt vicno primalitye, i prolitye.

Dàn i dobba ſmarti Gn̄ovæ.

Vmri nà Kriixu naſc Rrislatki Spaſitegl Iſukarſt od trideſſet, i trii godisćta, i trii miſſeça pòPorodyenyu sfomu nà dvadeſſet, i pet Marca miſeça ù petak oko devetoga dobba, to yeſt trii dobba prid zapadenyē od ſunça, illi trii ur-

ræ : kakonoſu upijſali bogli Pijsàoçi .

Ne tom Goſpodin izdahnu, i dusca oſtavvi tijlo martvò ſyedigneno s'boxanſtvom, tutako òna ſijde ù Limbo (miſto ovò bijſce, gdiſe nahodyahu duſcæ Sfetih Otaça) Syedignega s'iſtim boxanſtvom, koyeſe nij dililo nikadar ni od duſcæ,ni od Tijla Iſukarſtova, od kadſe ſyedini pò Vputchienyu, i zacetyu s'boxanſtvenim Sobſtvom Sijnom Bogga vicnoga , zà sfè dàſe dijli ù ovij ſmartni càs duſca gnegovva od Tijla sfoga . Zà to ſpovidamo , dàye Iſukarſt umro , yere iſtinòm lexalo yeſt ù grobu Tijlo martvò okò trij dnij, ù koyeye ſtala Duſca Goſpodinova ù Limbu .

Yurve bivſci proſcli okò trij dnij,vratiſe slavna Duſca;i opetaſe ſyedini s'Tijlom sfoyim,uciniyſciſe slavno . I takò Iſukarſt xijv uskalnu pridobitnik slavni od ſmarti,od paklà,i od dyavlą. Bij Goſpodinovo Vskarſnutye ù Nedigini dàn,illi Goſpodinov, ranno ù yutro okolo zoræ sfichiucchi: ù koye dobba, (govorre zà iſtino vridnijyi Vcitegli)Prislavna Duſca Goſpodinova ù druxbi onæ sfitlæ,i yur blaxenæ voyskæ Sfetih Otaça,i neizbroynih Angela caſſom uzijde , i poyde nà miſto , gdi ù grobu lexaſce martvò gnæ Tijlo,karvavo,i izragneno;zavito ù linçulu, i pò obrazu ubruſçem pokriveno ; i ſyediniyſciſe s'gnim,napũniga neizmirnæ sfitloſti,biſtroſti,i lipotæ;i ucciniga velè lipſcega od sfih ſtvarij teleſnih naylipſcih , i naykraſniyih.

Izijde dakle tàd Iſukarſt naſc Spaſitegl iz onoga grobà vecch neumarli,prisfitli,iprislavni,s' onimi cetirimi pærcchiyami, illi vijnçimi, illi urefimi , toyeſt, od sfitlinæ,od nemucnoſti, od lagahnoſti,i od tancinæ. Izide on , nedvignuvſci s' vrata od grobà, ni krenuvſci kanimi na-

vaglieni, i zapecachieni: kakono bijsce izi-
scao iz utrobæ ne oçqvargnenæ B.Diviççæ bez
sctette çilochiæ gnæ, i cistochiæ.

Posli Vskarsnutya doscastyem od Angela zē-
Angeo od-valli ploc-cu od gro-bà.
gliase varlo strese; koyi Angeo krenuvsci, i od-
valivsci ploccu od grobà, nà gnuse posàdi. Tu-
uzrissce gnega onæ Sfetæ xenæ, koyæ ranno
bijhu otisclæ, zà pomazati Sfèto Tijlo Gñovo.
Prikazascese yosc, i inni Angeli gnima pri gro-
bù, i ù grobù; i dobarim glas navistisce od Vs-
karsnutya; kakono dobri sfidoçi.

Nayparvose ukàza Yesùs B.Mayçi sfoyoy,
Prjkazase Gñ B.May-çi.
nekàbise razvedrillo onò naoblaceno nebbo, i
tugami, i xalostij potmigneno: i zà otarti s'oc-
ciyu gnæ divrecanskih gorkæ suzæ, koyæ onà
prolivasce, razmiscgliayucchi gliutu smart, i
karvavæ rannæ, s'koyimi gā bijsce ukopalla. Bij-
sce onà tadà ù loxniçi sama zatvorena nà mo-
litvi, cekayucchi s'velikom xegliom, i uffanyem
ovu novvu sfitlost, sarcano vapiucchi, i uzdis-
succhi, i prosseçchi, i molecchi Sijna sfoga pri-
dragoga, dàbi uskàrsnuo, ovæ rijci (moxe
bitti) govorrecchi.

Vskarsni slàvvo moyà: uskarsni saltiru mov,
i çitraro. Vskarsnutichiu ranno. Tutakose prid
occi gnæ Gospodin prikazà pun sfitlosti xijv, s'
obrazom slavnim, i pripunnim s façç ih lipòta, i
dijka, kakono pricisto zarçalo s'avvæ boxanst-
yenæ. Tkò moxe, izrijti yezikom, illi dohititi rà-
zumkom veseglie, i radost B.Bogoridiçæ Diviç-
çæ ù càs onij, kàd onà pogledda onò Blaxeno
Tijlo xijvo, proslavglieno, i neumarlo, i nà gne-
mu onæ prisfitlæ rannæ?

Marii Mā-dalini, i po-sli inuim à isti dan.
V ovij isti dan prikazase Marij Mādalieni kod
grobà, i ostalim bògomillim xenam: pak Aposto-
lom sfoyim vechiekrat ù Vrime od ceterdesset
dana.

dàna. V isti danse prikaza Petru; i Yakobu, i dvimaVcenikom ù Emausu putem.

Nà dan ceterdeseti pò Vskarsnutyu prikazase nà varhu goræ Maslinskæ s'velikom slavvō Sfetoy Mayçi, sfima Apostolō, Vcenikō, i druzim virnim, i bogogliubnī: gdise razgovori sà sfimi priblago, i primillo, i gledayucchiga sfi koliçç, pocceſe polagahno uzdvizati uzgor k'nebbu s' veliççim veſegliem, i radostyu ù prizamirnoy, i boxaitvenoy slavvi; i takò uzijde nà nebesà; bij primglien od sfijh Angela nebeskih dvorana s' pijsnimi, slavami, i radostij neizrecennimi. Alli uzjide Gñ varh sfijh nebesa; i ſidde uz desnæ Bogga Oçà vicnoga nà prilstolyu pristoynomu Velicāstvu sfomu, ù slavvi yednakoy Boggu Oçù privisegnemu svarhu sfih stvarij stvorenih.

Vziide Gñ nà nebesa s'velikkó slavvom.

V dan posli deseti poslà Duhasfetoga Vtisciteglia varh sfoyih Vcenika, kakonoim bijsce obecchiào, dà chiega poslatti; nekàbi oni prosfitglieni, i uxexeni oggnē boxyæ gliubavi navistili, i pripovidali Sfetò sfoyè Vangelye pò sfemu sfijtu: i nekàbi proghnalli tānosti, i tminnæ odneznanya, i neùstva boxyega: i ſatarisalli poganske idole, i vraxye kijpe, dvighnuvsci slipochiu od nevirstva: i nekàbi uxeghli studena, i ledēna gliudska sarça plamenimi onæ istæ gliubavi boxyæ, koya ù gnih ſarçih gorasce.

S' nebesa posilla Duhasfetoga.

Sidij od tadà dò sadà, i ù vijke prislavni, priblaghi, i prilijpi nasc Spasitegl Isukàrst (glava sfijh virnih, i blaxenih, Gñ nasc, i sfakko dobronasſce) varh nayvisceg nebba kragliuyucchi, i gospopoduyucchi; g li nasc Odvitnik, i Paraç kaxe Oçù vicnomu prisfitlæ rānæ od rukà, od noga, i od parsij sfoyih primillo, i prigliubvēno prim glienæ zà nasſce spasenyē, uxdarxucchih nà ovù sfarhu pò Vskarsnuyu; nekà

nama poda Otàç sſemogùcchi sſakko nayboglie dobro , darove , i millosti potrebnæ , zà ſtecchi vikuvicnu slavvu, i blaxenſtvo.

Vlada s'nebèſa, i naredyuye çærqvu, i skupsctinu Karſtyansku sſoyù , i s'guom pribiva pò millosti, i pribivatichie dò sſarkæ, i skoncanya sſijta, obechiav ſci on takò ſam: dijli gnoy, i dariva milosti, i dare, i dostoyanſtva sſoyà: dò cim doyde vrime od gnega iſtoga, Goſpodinna od vrimèna odluceno, zà datti sſarhu sſima vrimenom; i on opeta ſijde s'nebèſa s'vlaſtyu, i s' Velicanſtvom boxanſtvenim, dà ſudi xiive, i martve; i podà sſakkomu illi vicnu plachiu, illi vicnu mukku , kakono doſtoyna buddu dilla sſakoga. Poganni, Poluvirniçi, i oſtali griſcniçi, koyi nebuddu slidili, ni ſçijnili Mukku, i ſmart gnegovvu, proghnani chie bitti prokleſtvom gnegovvim s'prid obraza sſoga ù ogagn, i mucenya vicna, gdichie tarpitti s'neciſtimi dyavlij, i hudobâmi vikuvicnæ mukkæ pakglienæ. A dobroceſni pravedni, i virni Karſtyâni koyiſe buddu dobro sluxili priciſtom karvyu Iſukarſtovom, i mukkom, bittichie primglieni, i odvedeni ù onà vicna pribivalliscta od slavvæ, od blaxēſtva, od veſeglia, od radoſtij, od mira, i prislatkoga pokòya. I takòchiè uxivati ono vicno, i blaxeno izgledanye BoggaOçà, i Sijna, Duhasſetoga pò sſè vijke vicnih vika. Darovào iſti Goſpodin Iſukarſt (zà priciſtu karv sſoyù zà nas prolitu) nama, koyi budemo proſcitti ovij xivot, i nasledovatiga, tolikku milloſt, dà moxemo poznatri Prisſeti Xivòt, Mukku, i ſmart sſoyù: nekàga vierno, i pravedno slidecchi, vcinimoſe doſtoyni miloſti gnegovvæ, i vikuvicnæ slavvæ nà nebeſih. Amen.

B O G G V,
HVALAE, I SLAVVAE.

XIVOT
PRICISTAE BOGORODIÇAE VAZDA DIVIÇÇAE
MARIAE
MAYKE ISVKARTOVAE GOSPOYE NASCAE.

VRIME onò dobrocesno doyde, i onij dàn blagoslovglieni, ù koyise imasce Boog vcinitti Clovik; i kadà bijsce odlucio, sfemogucchi vicni Sijn Boxyi Boog obucchi haglinnu putti nassçæ, zà oslobodítti vàs Narod clovicanski od grijha, i od suxagnstva vraxyega, ù komuse nahodyasce. Biasce stvorio Boog clovikka urèsena mudrostyu, milostyu, i kripostyu. Vcinioga bijsce od sfijh stvarij stvorenih gospodara: i hotiascemu darovat: i samoga sebe. Htiascega syediniti s'sobom tolikko tvardo, i nerazvezivvim zavezayem, i uzlom takò, dà Boog budde clovik, i clovik Boog.

Odlucio dakle biesce od vika ù ovò vrime blaxeno, i dobrocesno izasfega narodda clovicanskoga izabratti yednù Pricistu Diviççu immenom MARIV, zà ispunniti tolikko zamirno, i boxanstveno Otaystvo, nekà, zacevsci onà Vicnu RIIC, Sijna Bogga, ù utrobbi sfoyoy kripostyu sfemogucchiom Duhasfetoga, pricistaga porodij, ostayucchi vazda Diviçça; i dà budde onà gnegovva pràva Matti, à on gnæ pràvi Sijn. *Odluka Boxya od Maykæ Isukarstova.*

Bij ovà Prislavna Diviçça izabrana, i obrana

od Priuiſcgnega Bogga iz meyu sfijh xèna, kakono nayciſchia, i naysfetiya oda sfijh, koyæſe bijhu rodillæ, illiſe imahu ikadar roditti na. sfijtu. Hotioye yoſc Boog, dà budde od Rosdcbinæ Davidovæ, hoyi bij Kragl Iſraelski, i od Rodda, illi kolinna Abramma Patriarkæ. Yere ovoy dvoiççi biaſce obechiao iſti Goſpodin Boog, dà chieſe roditti Meſsia, (to yeſt Spaſitegl od sfijh gliudij, i sfega narodda clovicanskoga) od gnih Rodda, i karvi. Takò, i naredi Boog, dàſe rodij ovà Prisfitla Diviçça od karvi Prisfitlih Patriaraka, Proroka, Goſpodæ, Sudaça, i Vladallaça, puka Izraelskoga: tèr, dà takò ù gnoy ſya, i sfijti inokupno karv Kraglievska, i Posfechienicka: yere onà imaſce bitti Matti prislavna Velikoga Posfechienika, i Kraglia od neba, i od zemgliæ.

Yeſt dakle ovà, ſtvar yednà ſtvorena, ù koy Priviſcgni Boog ocitovao velè yeſt velicinu dobrotæ sfoyæ, i mudroſti, i sfemogvcchſtva. Ovæ Diviçça sfeti Xivòt ù sfaççih kripoſtih ſzvarſtan kratkim pijſmom iſpijſatichiemo, biviſci bio Boxye cuddo pricudnovato, i varhuzamirno.

Prisfeta vazda Diviçça MARIA Goſpoya, naſſca, i sfega sfijta bij zaceta bez grijha Iſtocnoga cuddom ſvarhunaravskim, naviſtiviſci gnæ zacetye Angeo boxyi roditegliem yur ſtarrim, i neplodnim. Roddiſe ù Nazarettu gradu od Roditegli B. Diviççæ sfeto xiivu darxavvæ Galil eyskæ. Oçù gnæ bij imme Yoakim od Nazaretta; à matteri Anna izgrada Betlemà. Bijhu oni plemeniti od Roda Dauidova: Yoakim pò roddu od Natana, à Anna pò roddu od Kraglia Salamuna, koyi bijhu bili ſinovi Davidovi. Blagoslovglieni ovì Roditegli Mariæ vazda Diviççæ sfeta xivotà biahu: takòſe

bo

bo pristoyasce, dà budde voccka, koya imasce takko vochiè roditti. Nastoyahu onì bogomillo, i sarcano, obluxevatti Zakon Boxyi, molitvæ cinecchi, postecchi, xexinayucchi, lemozinæ, i almusctva dilecchi vbozima. Od basctina sfoyh dohodke bijhu nà trij dijle razdilili. Dio yedàn davahu nà castenye boxye onì çærqvenim sluxbenikom: Drugghi digliahu ubozim: Tretyi zà sfoyù hrann hragnahu sebi, i domacchima sfoyim. Anna bij sce s'muxem xivila dvadesti godiscta, i liita, i ne bijsce dite niyedno rodilla. Zà to bijhu velè onì 'xalosni, stijdni, i prid gliudmi srammi: yere ù onomu puku, i naroddu Xidovskomu bijsce neplodnost styar sramotna, i necasna, i kakono nikka poraza boxya.

Mogliahu dakle oni priklonito, i podnixeno Gospodina Bogga sfemoguchiega ù dne, i ù nocchi, dàbi gnima darovào plood, i dite od blagoslova, obechiayucchi, dàchiega posfetiti boxanstvennomu gnegovvu Velicanstvu, illi sijn, illi budde kcchij. Ovakku molitvu cinecchi onì, prikazase Angeo Yoakimu, nahodecchise on ù dvoryu pastira sfoyih, i reccemu: Vsliscioye Gospodin Boog molitvæ, tvoyæ; i porodittichie tebi Anna diviciçu, koychiesc nadıtti imme MARIA. Onàchie bitti Matti Spasiteglia od Sfijta. Zgoddise isto obyavglienye Sferoy Anni ù 'vartlu, gdi onà 'sama xivgliasce bez muxa. Rekosce yedan drugomu Angeosku besiddu, koyà bijsce dobrò Prikladna, i podobna. Hvalæ, bezbroynæ uzdassce, i upissce Gospodinu Boggu zà tolikko izvarsnu milost, i viscgni dar. Dobosrecchn dakle Anna ù osmi dan Prosinça Misseça, illi Decembra ù utrobbi zacce, i stecce, cudno- Molitva SS. Yoakima, i Anna

vato Prislavnu Diviççu(vesseglie,i radost pri-zamirnu nebba, i zemgliæ.) V koyi dàn slavni S. çærqva Karstyanska cinij Sfetkovinu od gnæ Pricistoga Zacetya, i Koncepçioni. Cudnovato milostyu boxyom bij onà zacèta, bez grijha Istocnoga,napunivsci gnu Boog sfemogucchi ù onì isti càs, i hijp, ù koyi syedini dušcu od niscta stvorenu s'tijlom, tolikom obilnostyu milostij sfoyih, kolikuse pristoyasce dà imma Pricista Mayka onà, koya bijsce odlucena, bitti Matti Boxya; i koya imasce sinecitti, i saterti zmiyæ pakgliennæ ohollu glavu.

Pricisto zacetye B. Diviççæ bez griiha Istocnoga.

B. Diviçça roddise ù Nazarettu

Sfarscivscise deveti missec porodi Anna Diviççu Sfetu ù Nazarettu, ù onoy istoy Kucchiçi, gdi gnu, i bijsce zacèla; i koyu vàisfijt-sadà castij ù Loretu gradu srecchnomu od Italiæ. Imahu Roditegli gnæ ovu Kucchiçu ù pogliu meyu blekanyem od ovàça, i meyu veselim spivvanyem od ovcàra.

Roddise S. Diviçça nà ossam Settembra, illi Ruyana: ù deveti dan pò obicayi Xidovskoy, inadissce gnoy Prislavno imme, MARIA. Naredio yest Gospodin Boog Arhangelu Gabrielu, dà budde guæ Straxanin on, i mnozi inni Angeli ù druxbi gnegovvoy. (takò govorre nikoliçi Sfeti Vcitegli, i moxele bogomillo virrovati.

V dan osamdeseti Sfeta Anna posli rodyenya poyde ù Yeruzalem, za obsluxitti zapovid od Ocistenya, nossechi nà rukàk sfoyih Pricistu Divoyciçu ù çærqvu, kakono privridno blago, i podayucchi radi gnæ obicayni poklon od parvorodyenih Boggu, vrati se s'gnom doma. Buducchi yur Prisfeta Diviçça sfarscilla tretye godiscte, S. Anna zà ispunniti zavit, koga bijsce ucinilla dàchic gnu poklonitti, i posfetiti

Gospo-

Gospodinu s'Yoakimom sfoyim odneseyu ù çærqvu ù Yeruzalem, gdsyu Gospodinu Boggu prikazassce nà dvadesser, i yedàn Studenoga Novembra missseça naredbom obicaynom. Ocittovasce Poglaviçi çærqvenomu zavit od gnih ucignen i Boggu, naslagnayucchi gnù varh gne zovvæ dusçæ, nekàbi cinio sçinnu od gnih kchieræ, i kakono od stvari Boggu posfechie næ: i dàbi gnu namistio meyu innæ Diviççæ, koyæ biihu kod çærquæ çærquenom hranom ù osobitoy kucchi hragnenæ; i dalekò od sfitoynih tlapa, i tasctina mogahu sfeto xiviti, i pohvaglieno poslovatti, i texati mirno; tèr lasnò nà molitvn ulnziti ù çærqvu.

Sfakse velè zacuddi, uzrivsci gnæ divicansku ugliudnost, i lipost, i diiku: à yosc vecchma hitnost, harlost, i veseglie, s'koyimise odiglievasce od sfoyilı Roditeglia; i posfecchie vasce nà sluxbu Gospodinu Boggu. Poccese zà isto poznàvati, i ochiuchievatti pò ovih obigl'exih malahnih kolikko sfet, i izvarstan imasce bitti gnæ xivòt, i bogomillo xivglienye: i dà Gospodin Boog pò gnoy imasce velicka, i cudnovata dilla ucinitti, bivsci ona takò yosc malahna nà bòxyu sluxbu obrana, i odlucena zavittom.

Bij primgliena priizvarsna Divoyciça s'vecchimi veségliem, neggo niyedna nikadar drugga. Poccese tutako ocittovati, i odkrivati sfitlost nebeska od gnæ kripostii Angelskih, kakono ù perivoyu rayskomu, i boxyemu, buducchi onà punna Duhasfetoga, i boxyæ mudrosti. Barzose onà ovdi naucilla yest texanya texati od lanna, od vunnæ, od sfiilæ, i sfakka inna. Ponapravgliasce onà, i zascivasce odichiæ çærqvennnæ, i sfè sctò mogasee bitti nà sluxbu

E. Diviçe bii primgliena à çærqvi mę yn Diviyciçæ, i Sfeto gnæ xiuglienye.

Boxyu. Govorri Eutimiy, dà ovdì yest naucilla one vezove, koyimi posli navezla yest onù odicchiçu ne ſcvennu, ù koyu obuce yoſc malahnà Sijna sfoga pridragoga. Ovdi yosčter mudrom pametyu sfoyom naucilla yest kgnigghæ, i pijſma Sfèta xidovskim yezikom upijſana, ceſtokrat sčtecchi ih s'velikom pomgnom. Razmiſcgliaſce onà rijci Boxyæ s'privelikom slaſtyu, biſtrom, i tankom, prosfitglienom pà metyu, i razumkom dohitaſce, i razumiyaſce potaynæ Vridnoſti, i umſtva Sfetoga Pijſma, darivayucchi gnoy Goſpodin Boog obijlno uzaznanſtvo sfih otaynoſtij.

Bii meyu Div-çami, ignæ dilla Sfeta.

Nikadar onà ne praznovaſce: mucaſce nà vrime; mallo govoraſce, i ſpametno: Bijhu gnæ rijci razboritæ, i s'potrebom: Podnixenſtvo ù gnoy duboko, i priklonito: Divicansko Sramexglivſtvo: i ù sfaççih kripoſtih velikka izværſnoſt, takò, dà occi sfakogà naſe obrachiaſce, i sfijh kradiaſce, i robgliaſce: yere biaſce prilicniya Divoyciçi doveden oy s' nebba; neggo nà zemgli rodyenoy: ceſtokrat poſtiaſce, i xexinaſce: à uklagnanſcese od glindii, i ſamochiom, i mucanyem, i tihochiom pripravgliaſcese nà molitvu, i boxya razmiſcglianya, nekàbiſe ſyedinila s'Goſpodinom Boggom goruchiom gliubavyu: nà ovò onà naſtoyaſce sà sfim ſarçem nè kakono dite, neggo vecchma od ſpametnæ ſtariçæ. Zà tò i Gñ Boog ceſto pohodyaſce gnu, i prosfitglievaſce nebeskimi sfitloſtij, i boxanſtvenim uxexenyem gliubavi sfoyæ, kakono sfoyù pridragu vireniçu.

Angeli gnù pohodde,

Dohodyahu k'gnoy ceſto Angeli Sfeti, i s' gnom ſnixeno i sluxbenno opchiahu. Donoſcahu gnoy pichiu, i yeſtoysku pripravglienu

neu-

ñeumarlom rukom, i s'nebesa poslanu. Dostoyno zà isto bijsce, dà gnu nebeskom hranom Angeli hrane, buducchi gnæ dusca, i tijlo pò milosti, i pò razmisc glianyu duhovnomu prilicniya Angelskomu xivglienyu, neggo clovicanskomu divoyciçæ umarlæ. Cistochia, yur gnæ nadstupasce, i pridobivasce sfæ cistochiæ Angelskæ. Zà tò S. Ambros recce onæ zlatnæ rijci: *Bijsce tolikko velika gnæ dijka, i lipotà, dà ne samo ù sebi hragnasce Divstvo, i cuvascega izvarsno; neggoyoscter, Kàdbi kogagodir pohodilla, darivascemu ures od Cistodhiæ.* Obraz gnæ, i lijçe bijsce Angelsko kripostyu, i lipostyu duscæ, i tijla, velij Rikardo Vittorin. Andria Yerosolimitanin pijsce ovako: *Pridicna yest krasnost, i lipotà tvoyà ò Diviççe, kijpu od Boga izdigliani, prilikko izvarsno ispijsana.* Bilæsu dakle sfæ ugliudnosti, krasnosti, dijkæ, i liposti sfih onih Sfetih xèna, i ù sfetomu Pijsmu pohvaglienih mladiça; Rakelæ, Esteræ, Yudittæ, i ostalih plemenitih, samo obigliexe, prilikka, i sinna ovæ divicanskæ Marijnæ lipotæ, i dijkæ varhu Angelskæ. **B. Diviççæ lipotà, i Dijka.**

Xivivsci onà takò sfeto ù onomu mistu boxyemu, yedanadeste godiscta (priminusce ù tò vrime s'ovoga sfijta gnæ Roditegli Yoakim, i Anna, starri oko osamdeset godiscta, ne rodivsci vecch niyedno dite, ni muscko, ni xensko, neggo ovu samu B. Diviççu:) onà druggo nemiscegliasce, ni xudyasce, neggo dàbi bila milla, i ugodna Gospodinu Boggu. Vcinilla biesce zavit od Divstva sfoga dò smarti nadahnutyem Duhasfetoga; i nastoyasce, i hotiasce vas sfoy xivòt bez muxa xiviti. **Zavit gnæ od Divstva.**

Takò onà bij navparva, koya (Vcitegli nikki velè)

velè) yosc ù utrobi materinoy od takkæ varstæ zavit uccini: i onà podvighnu Stijgh od Divstva', (mallo poznan çvijt nà zemgli) i zà sobom poteghnu, i sadà potexe naukom sfoyim tolikkæ pricistæ, i spamètnæ divoyciçæ nà zagarglienye od cistochiæ; i hotiasce, parvo xivot istì izgubitti, neggo Angelsko Divstvo, i cistochiù. Zà tose onà zovè Diviçça od Diviça, i gnih sfih Kragljçça: prem, daye istina, dàsu od pocetka sfijta koyigòd dò gnæ dobba, bili xivili ù cistocchi cisti vàs xivòt sfoy: bij takki Enòk, Melkisedèk, Yozuè, Ilia, Eliseo, Yeremia, Trij mladicchi varxeni ù pecch Babilonsku, i S. Ivàn Karstitegl; nisctar ne magne ocitna stvar yest, dà nij nitko zavezayem od Zavitta obechiao Boggu Divstvo sfoyè. Bij B. Màyka bogorodiça nayparva, koyaye bez naukka od druzih to ucinilla, i Bogguse posfetila zavittom vijcnim. Yerese ovà slavva hragnasce ovoy Gospoyi Bogorodiçi, koya sama imasce nà sfijtu syediniti çviit od Diviççæ, i plod od Matteræ.

Sàò odlucisce Posfechieniçi od gnæ zavitta.

A Posfechieniçi çærqvenni zavit ovij gnæ neznaducchi, i videcchi dàye yur prispillo vrime gnoy od udadbæ, odlucisce, kakono ostalæ, i gnu udatti, i vencatti zà kogagod clovikka od gnæ rodda plemenita, i posctenà. Vzaznavsci to onà, s'podnixenstvom, i priklonstvom recce gnima: Nemoxese tò nikako ucinitti, buducchi Roditegli moyi mene Gospodinu Boggu posfetili; i buducchi ya vicnim zavittom Divstvo moyè obechialla istomu Gospodinu Boggu.

Zacudiscese sfi koliççi, cuvsci stvar tolikko novvu, i od priy necuvenù ù puku Xidovskomu; dogòvorisscese tàd oni: yedàbi bilo dobrò,

brò, udatti gnu zà kogagod Posfechienika, s' koyimbi mogla ostatti nà sluxbi od çærqæ; allise to nemogasce, yere; bivsci onà yediniçça Roditeglià sfoyih, bijsce ostalla Go spoya od Ocinstva, i didinstva: i pò zakonnu potrebovasce, gnu udatti zà clovikka od istæ rodcbinæ sfoyæ.

Pristùpisce tàd onì nà molitvu, i nà obyavglienye boxye; odgovori gnim Gospodin Boog dàbi sknpili sfijh onih, koyise tadà nahodyahu ù Yeruzalemu od Rodda Davidova, i dà, na kogabi srechia palla, onij uzme gnuzà vireniçu. Obyavi Gospodin Boog B. Diviççi, dà Posfechienikom budde poslusçna, i dà se neuzboyi od nicesa; yerebi gnu on zacùvao, i branio od sfakoga zlà. Obyavglienye radi zavitta.

Srechia nebeska padde nà Yoseffa od rodda Yudina iz grada Betlēma. Bijsce on dervodiglia, i clovik sfet, i yur postariyi, koyi gliubgliasce cistochiu; i takki bijsce, kakovise pristoyasee, dà budde virenik ta kovvæ sfetæ vireniçæ Diviççæ. Vzègnu dakle Yosef, buducchi onà tàd sfarscilla ceternadeste godiscta: à on bijsce od sredgnega dobba, i stariyi mallo od ceterdesti go discta; à ne od sedamdeset, i ossam, ni od ossamdeset, kakono su nikoliçi upijsali (neznase koyim razlogom) Bii gnemu pridana, da gnu zacuva, i brani od zla sfakoga, kakono Boggu posfechienu, i vireniçu sfoyù. Srechia nà S. Yoseffa,

Vratise tadà S. Diviçça s'Yoseffom ù Nazarèt grad sfoy, i pribiva ù kucchi Roditeglia sfoyih. Ovdise onà nahodecchi, doyde onij prislavni, i pridobrocesni dan, i càs, ù koyi Boog Sijn vicni bijsce odlucio, vcinitiise clovik, i uzeti pùt nasscu clovicansku ù utrobbi ovæ Pricistæ vazda Diviççæ MARIAE.

Prika-

velè) yosc ù utrobi materinoy od takkæ varstæ zavit ucçini:i onà podvighnu Stijgh od Divstva', (mallo poznan çvijt nà zemgli) i zà sobom poteghnu, i sadà potexe naukom sfoyim tolikkæ pricistæ, i spamètnæ divoyciçæ nà zagarglienye od cistochiæ; i hotiasce, parvo xivot isti izgubitti, neggo Angelsko Divstvo, i cistochiù. Zà tose onà zovè Diviçça od Diviça, i gnih sfih Kragljçça: prem, daye istina, dàsu od pocetka sfijta koyigòd dò gnæ dobba, bili xivili ù cistocchi cisti vàs xivòt sfoy: bij takki Enòk, Melkisedèk, Yozuè, Ilia, Eliseo, Yeremia, Trij mladicchi varxeni ù pecch Babilonsku, i S. Ivàn Karstitegl; nisctar ne magne ocitna stvar yest, dà nij nitko zavezayem od Zavitta obechiao Boggu Diystvo sfoyè. Bij B. Màyka bogorodiça nayparva, koyaye bez naukka od druzih to ucinilla, i Bogguse posfetila zavittom vijcnim. Yerese ovà slavva hragnasce ovoy Gospoyi Bogorodiçi, koya sama imasce nà sfijtu syediniti çviit od Diviççæ, i plod od Matteræ.

Sàò odlucisce Posfechieniçi od gnæ zavitta. A Posfechieniçi çærqvenni zavit ovij gnæ neznaducchi, i videcchi dàye yur prispillo vrime gnoy od udadbæ, odlucisce, kakono ostalæ, i gnu udatti, i vencatti zà kogagod clovikka od gnæ rodda plemenita, i posctenà. Vzaznavsci to onà, s'podnixenstvom, i priklonstvom recce gnima: Nemoxese tò nikako ucinitti, buducchi Roditegli moyi mene Gospodinu Boggu posfetili; i buducchi ya vicnim zavittom Divstvo moyè obechialla istomu Gospodinu Boggu.

Zacudiscese sfi koliççi, cuvsci stvar tolikko novvu, i od priy necuvenù ù puku Xidovskomu; dogòvorisscese tàd oni: yedàbi bilo do-

brò, udatti gnu zà kogagod Posfechienika, s' koyimbi mogla oſtatti nà sluxbi od çærqæ; allise to nemogaſce, yere, bivſci onà yediniçça Roditeglià sfoyih, bijſce oſtalla Go ſpoya od Ocinſtva, i didinſtva: i pò zakonnu potrebovaſce, gnu udatti zà clovikka od iſtæ rodcbinæ sfoyæ.

Priſtùpiſce tàd onì nà molitvu, i nà obyavglienye boxye: odgovori gnim Goſpodin Boog dàbi sknpili sfijh onih, koyiſe tadà nahodyahu ù Yeruzalemn od Rodda Davidova, i dà, na kogabi ſrechia palla, onij uzme gnuzà vireniçu. Obyavi Goſpodin Boog B. Diviççi, dà Posfechienikom budde poslușcna, i dà ſe neuzboyi od niceſa; yerebi gnu on zacùvao, i branio od sfakoga zlà.

Obyavglie niye radi zavitta.

Srechia nebeska padde nà Yoſeffa od rodda Yudina iz grada Betlēma. Bijſce on dervodiglia, i clovik sfet, i yur poſtariyi, koyi gliubgliaſce ciſtochiu; i takki bijſce, kakoviſe priſtoyaſee, dà budde virenik ta kovvæ sfetæ vireniçæ Diviççæ. Vzègnu dakle Yoſef, buducchi onà tàd sfarſcilla ceternadeſte godiſćta: à on bijſce od ſredgnega dobba, i ſtariyi mallo od ceterdeſti go disćta; à ne od ſedamdeſet, i oſſam, ni od oſſamdeſet, kakono ſu nikoliçi upijſali (neznaſe koyim razlogom) Bii gnemu pridana, da gnu zacuva, i brani od zla sfakoga, kakono Boggu posfechienu, i vireniçu sfoyù.

Srechia nà S. Yoſeffa,

Vratiſe tadà S. Diviçça s'Yoſeffom ù Nazarèt grad sfoy, i pribiva ù kucchi Roditeglia sfoyih. Ovdiſe onà nahodecchi, doyde onij prislavni, i pridobroceſni dan, i càs, ù koyi Boog Sijn vicni bijſce odl ucio, vciniti iſe clovik, i uzeti pùt naſſcu clovicansku ù utrobbi ovæ Priciſtæ vazda Diyiççæ MARIAE.

Prika-

Navistenye Angela Gabriela.

Prikazasc dakle gnoy S. Arhangeo Gabriel, koyi gnoy nosscasce s'nebba ono tolikko velikko, i priviscgne Navistenye: Nayde on gnu samu, i zamiscglienu ù uzviscenoy molitvi od pameti, i s'podnixenstvom, i priklonstvom velickim tecce gnoy: Zdrávva si punna milosti: Gospodin s'tobom blagoslovglienna tij meyu xenammi.

Smutise ù sebi S. Diviçça, nè yere viddi Angela, sctoyoy ne bijsce stvarnovva; neggo, yerega viddi ù oblicyu od clovikka, i radi pohvala, koyimi gnu hvagliasce, nesçinecchise onà od gnih dostoynna. Angeo tàd razgovori gnù, i istomacci gnoy Otaystvo boxye priviscgne: stanovitto ocittovayoy, dà ù ovomu dillu ne imasce dijla nikakova imatti clovik nikakvi: i dà gnæ Divicanstvo, çicch kogase onà smetasce, nebi niyednu sctettu naymagnu podnilo, ni imallo: yere imasce Duhsseti ù gnu doycchi; i gnegovvom ssemoguchiem kripostyu dàchie onà zaceti Sijna Bogga Priviscgnega: i recce yosc gnoy, dà rodiça gnæ Elisabetta, buducchi yur starra, i neplodna, bijsce zaçela. Nij bo niyedna stvar neuzmoxna Boggu; i kadye gnemu drago, kakono imma. roditti neplodniça, takochie mocchi poroditti, i Diviçça istaonà.

Tim obechianyem pokripgliena, poslusça hot inye boxye, i podnixivscise priduboko dò ssoga niscta, recce: Evvo raba Gospodinova, ucinillose menni pò rijci tvoyoy. O rijci prislatkæ, i privesellæ, koyæ obeselisce nebbo sà ssimi dvorannij ssoyimi; à zemgliu posfetisce, i s'Boggom umirilce narod clovicanski, i kotinyu boxyemu pogodisce. O primoguchiæ rijci, koyæ ciniste, dà nebesà rosisce od izgara

s'par-

s'parsij Oçà vicnoga, i oblaçi daxdſſce pravednoga; i takòſe Boog uccini clovik. Yere tay càs Diviçça zacce Vicnu RIIC Boxyega Sijna Bogga iſtinoga, i clovikka Iſukarſta, Spaſiteglia naſſcega ù priciſtoy utrobbi kripoſtyu Duhasſetogà. I onà bij tadà prava Mayka Bogga clovikka, i ſtvoriteglia ſfoga: à Boog clovik bij gnæ pravi Sijn: i ucignena bij Goſpoya, i kragliçça od neba, i od zemgliæ, i odasſiijh ſtvarij ſtvorenih.

Ganù pò tom toga *iſti* Duhsſeti Sfetu yur diviççu, i Bogorodiçu, *koyi* gnu sſaççimi miloſtij, i darovi urefio, i nadario priobilno, i boxanſtvene, dà poyde barzo, pohoditti S. sfoyù rodiçu Eliſabettu, i s'velikom gliubavyu, i s'cudnovatim naukom od podnixenſtva gnoy posluxiti, i obeſelitti ſe s'gnom od miloſti, koyu onà bijſce od Goſpodina Bogga primila, ù gnæ ſtaroſti od Sijna, koga bijſce zacela, i yur vecch ù utrobi sfoyoy ſceſt miſſeça nosilla: à navlasčtito, nekàbi, beſidami, i rijcmi sfoyimi posfetila gnæ ſijna Ivanna.

Vccini B. Bogorodiça s'Yoſeffom Sfetim, ovij dugghi put s'barzochiom, i harloſtyu velikkom bez truda, noſlechi onà sfemoguchiega Sijna Bogga ù priciſtoy uttobbi sfoyoy. Vlize ù kuchiu Zakarijnu, i pozdravvi gliubexglivvo Elizabettu od priy, neggo gnu Elizabetta: priproſtiyu plemenitiya, dayucchi sfima nauk od izvarſna ſnixenſtva, koyim onà bijſce tolikko ugodilla Boggu, i gliudem ugayaſce.

Kayet 3.p. Viguer. c. 20. S. Bonauent. med. 1. c. 5. Seazez t. 2. q. q 35. diſp. 13. i inni.

Vlizoſce, i proydoſce rijci Divicanskæ kroz uhha Elizabettæ, i poletiſce tyà dò duſcæ, i ſarça diticchka Ivanna, koyi ſtaſce zatvoren ù matteri noy utrobbi; i koyi primivſci Duha od posſechienya, i poznavſci Goſpodina od ſegay sſijta,

Pohodyenye S. Elizabettæ, i posſechienye S. Ivanna.

sfijta, koyi bijsce ù Divicanskoy utrobbi skriven, uzigrà, i uzradovase Ivàn od Vesseglia, uzigranyem ocittuyucchi onò duhovno vesseglie, koye nemogassce govorom, i ricmi izrecchi. Sijnovim ovim vessegliem ocittova Duhsfeti, i matteri Otaystvo Prislavno od Vputchienya Sijna Bogga; i takò prosfitgliena onà Duhom od prorocanstva, i nebeskom sfitlostyu recce Prisfetoy Bogorodiçi: Blagoslovgliena tij meyu xenammi, i blagoslovglieni plood utrobbæ tvoyæ. Odkle ovò menni, daye Mayka Gospodina moga doscla k'menni? I ostalæ rijci, koyæ recce onà nà pohvalu B. Diviççæ, kuya, poznàyucchi sfæ ovæ milosti, dà bijhu od Gospodina Bogga, à od sebe niyedna, zapivva onù boxanstvennu Pissançu: (*Magnificat anima mea Dominum*) Vzveliccij Dusca moyà Gospodinna: i ostala. Koyaye pripunna Otaynostij boxyih vechie, neggo rijcij.

Pribiva onà ù ovoy kucchi oko trij misseça, posfechiuyucchi gnu pristanyem sfoyim: vratise tutako ù Nazaret ù slavnu kuchiu sfoyù, koyaye sadà ù Loretu.

Smetenye S. Yoseffa. Tadà se zgoddi veliko onò smetenye ù pameti Sf: gnæ Virenika Yoseffa, koye uzrokova sumgna, koyu on imà, videcchi gnu tegotnu; i znayucchi, dà tò nebijsce pò gnegovvu dillu, nay dese varlo smeten, neznaducchi; scto se pristoyasce, dà on ucinij, zà obsluxiti naredbu od Zakonna boxyega.

Nemoggasce on ozloglasciti tolikko posctennù, i pohvaglienu Diviççu, ni proçijniti i grifcnu, poznayucchi, i videcchi gnæ Sfeto xivglienye.

Poznà S. Diviçça xalost, tugu, i gorkost od sarçà pridragoga sfoga virenika; i bogliascese

sama

sama ù sebi radi xalosti gnegovvæ nisċta ne, magne çichia podnixenstva sfoga Sfeto Otaystvo tayasce, mucàice, mogliasce, i priporucevasce Gospodinu Boggu cast sfoyù, i gnegovvo utiſſcenye, nekabi Gospodin naſcao nacin, i onoy ranni lijka.

Vsliſſci gnu miloſtivi Boog, i poslà Angela sfoga s'nebela k Yoleffu, koyimuse prikaza ù ſnù; i ocittovamu slè Prislavno Otaystvo; i i zapovidimu, dà uzme S. Diviççu, i Mayku Boxyu; i dà gnoy sluxi virno, i gliubvenno, i dà imma velikku pomgnu od gnæ, dvorecchiyu, i pamàgayucchi gnu, i gnæ Sijna, kogachie ona roditti, i komuchie on naditti imme YESVS.

Angeo boxyi ocittova Otaystvo S. Yoſef fu.

Ovim obyavglienyem Angelskim oni xalosi, ni oblaçi razcinisſcese sfi koliçci; i razvedreno oſtà ſarçe, i duh S. Yoſeffa: napunniſe duſca gnegovva veſeglia, i radoſti boxanſtvenæ; tako, i pocce on s'veehiom caſtyu, i posċtovanyem pocitati, i sluxiti Prislavnu Diviççu Bogorodiçu; i koyu od priy darxàſce zà sfetu, ſadà gnù poznà, i darxà prigliubvenno, i priſmerno zà Mayku boxyu.

Bivſci yur vecch ù devetomu miſſeçu, i blijzu rodyenya, dogodiſe drugga ſmetgna od dugga puta pò ſred zijmæ, imayucchi onà s' gnim putovatti iz Nazaretta dò Betlemma, zà iſpunitti Zapovid naredyenu od Ottaviana, Auguſta Rimshoga çeſarra. Biiſce ovij zapovidio, dàie sfi podloxni gnegovvu goſpoſtvu pò sfemu çeſarſtvu, immenom upijſſu sfak ù gradu sfomu, gdiſe rodio yeſt. Biiſce Yoſef roddom iz grada Betlemma; takò bij uſillovan, poycchi onammo, upijſatiſe. Mnogghæ potrebæ, i ſuprotivæ podniſce ubozi putniçi radi

Putovanye k'Betlemu trudno.

dugga

dugga puta, zlijh godina, i sfoga ubosctva. S. Diviçça mlayahna, mlohavva, i neyaka: bijhu gnoy dnij od rodyenya: ali onà sfetò cudnom hrabostyu, i veselyem podnossçasce; yere nossasce ù blàgoslovglienoy utrobbi sfoyoy sladost, i nasladyenstvo sfega Sfijta YESVSSA.

Spilla, gdi se roddi Si in Boxyi.

Bivsci ulizli ù Betlem, nenaydossce nikoga, tkòbi ù kuchiu gnih primio. Poydosce nàyposli zà nevogliu ù yednù spillu blizu izvan gradà pòd mijrom; gdise xivinæ, i imagna, i siromaisi putniçi od zlæ godinæ svrachiahn, i pribivahu. Doyde vrime ù ovoy brixnoy, nespravnoy, i xivinskoy kognuscniçi, dà porodij Pricista Diviçça Sijna sfoga parvorodyenoga Bogga, i clovikka. Stoyecchi dakle onà uzviscena nà molitvi sarçem, i pametyu, molecchi Bogga upultchiena, dàse rodij, ugledaga nà tleh prid sobom lipscega od sunça; gdi od studeni trepechie malahno diteççe, i derhchie: zaviga onà millo, i gliubko ubogom odichiom, s peleniççom donessenom nà tu sfarlu, od koyihse yednà nahoddi ù plemenitomu gradu Dubrovniku: poloxiga takò tù nà yasliçæ, tèrmuse pokloni, kakono Sijnu boxyemu Boggu istinomu, pocitayucchiga, i castecchi, kakono Gospodinna, à çelijvayucchjga, kakono prigliubvenoga Sijna sfoga.

Obrezanye Gñvo.

Vosmi dan pò Porodyenyu bij ucigneno Obrezanye karvavo pò zakonu boxyemu; i B. Bernardo upijsa, dà obrezao yest gnega Sfeti Yosef; i dàmuye nadio imme slavno YESVS, tò yest, Spasitegl; koye imme Angeo bijsce donio s'nebèsa od Oçà Vicnoga, i naredio Yosessu, dà muga nadiye.

V trinadesti dàn posli porodyenya, doydosce

sce od sunça Istokka trij mudri Kragli, dovedeni od novvæ, i cuduovatæ zvizdæ, buducchi oni zvizdoznançi: i ne tomga naydosce, poklonisceſe Boggu Diticchku, i Bogorodiçi Diviççi, Sijnu, i Matteri, ocittovàvsci darovimi od zlata, tamianna, i mirræ, sctò oni virrovahu od onoga molàhnoga ditetta, i vicnoga ù gnemmu Bogga.

Kragli od Istokka.

Doscao bijsce yur çeterdeseti dàn pò rodyenyu ù koyi poneſe B. Bogrodiça s'Yoſeffom Yesussà ù Yeruzalem, zà obsluxiti sfakka pò zakonnu boxxemu. A zapovid bijsce xenàm, dà porodivsci Sijna, illi kchier, odnesuga, i prikaxu parvorodyenoga ù çærqvi Gospodinu Boggu; i dàga odkupe pet piuezimi siklij: takò velecchi drugga zapovid od parvorodyennih.

Dan od Ocistenya.

Primi tadà Yesussa nà rukæ, i dlanne sfoyè Sfeti Staraç Simeun, poklonimuse, kakono Boggu, poznavsciga; i druzimga ociteova zà sfitlost od sfijta, i od sfijh Naroda, i zà urès, i slavvu puka Israelskoga.

Naydeſe tàd, i S. Prorociça, i udoviça Anna koyaga uzvelicci; i proslavvi, govorecchi od gnega stvari cudnovatæ, i privelickæ. Sfè to uzrokkova vesikko veseglie, i radost Prisfetoy Mayçi vazda Diviççi. Alli mallo posli màc oni od bolesti probode gnoy sarçe, kadà slisca onæ rijci S. Starça Simeuna: Etto ovo dite postauglieno yest, kakono zlamen, protiva komuchieſe podvighnuti vàs sfijt; i mnozichie nà gnega pasti, i bittichie od gnega podvighnuti à nà koye on budde pasti skarscittichie gnih: à sarçe, i duscu, Mayko, tvoyù probostichie mac od bolesti: nekàſe odkriyu iz mnozih sarça misli. Smutisceſe ovimi ricmi sfà veseglia, i radosti onoga dnevvi, çicch straha, i sumgnæ,

Sctò proro kuyu S. Simeun, i S. Anna.

Vecchi

Angeo 'zapovida S. Yoseffu dà bixii ù Egippat.

Vecchi yosćtè bij ovij ſtrah dò mallo dàna, kadàſe Angeo ù ſnù prikaza S. Yoſeffu, velecchi, i zapovidayucchi, dà tutakò uſtanne, iuzme diticchka, i matter gnegovvu; i nochiom dà bixij ù Egippat; i ondi, dà pribiva, docimmu opet naviſti. Posluſſca Yoſef, i priko puſtigna, i teſcçih pùta, pò drumih s'veliççim trudom, i uboſćtvom purovaſſce zayedno, i ulizoſce ù Egippat: i pribivaſce ù miſtu, koyeſe ſadà zove Matarea, blijzu grada Eliopola.

V Egiptu xiviſce, kakono ubòzi trudno, i potrebno ù velikkn uboſćtvu, buduechi tuyinçi, i inoſtranҫi, nepoznayucchi n'koga. Nebi ni magni ſtrah ſſakcaſni ondì: yere, zà ſſè, dàſe uzdahu, dàchie Goſpodin Boog diticchka, i gnih braniti od zlà ſſakoga; niscta ne magne gliubav biiſce od ſtraha uzròk, i ne davaſce gnima mirno pocivati. A onò, sćtò nayvechie muccaſce B. Mayku, bieſce zà iſto, gledati, i sliſcati velikko neznaſtvo, nevmiſtvo, i slipochiù, ù koyih xivgliahn pnçi onì, koyi oſtaviviſci, i zoboraviviſci pravoga, iſtinoga Bogga, i Bogga vicnoga, poklagnahvſe idolom, kijpom vraxyim izdiglianim rukammi gliudskimi, kuku drigliom, zmiyam, yunçem, i takkim innim balvanom pogãnim; à ù gnih vragovom neciſtim, i prokletim, koyi gnih varrahu, i ù propaſt pakgliennu potezahu, i ſmuçahu.

Pribivaſce onì ù Egipru dò ſmarti Irudovæ; i obyavglienyem opeta iſtoga Angela vratiſceſe ù zemgliu ſſoyù; i ſtanovaſſce ù Nazarettu gradu ſſomu: Iz koga ſſakko litto hodyahu ù Yeruzalem, zà pohoditti onu Sfetu çærqvu Boxyu.

Oſtà Yeſus ù çærqui Boxyoy.

Buducchi yur YESVS od dvanadeſte godisćta, oſtà ù iſtoy çærqui bez znanya Rodi-

teglia

diteglia sfoyih. Iskafsce gnega zà trij dnij oni velè xalosni s'mnozimi nzdaisij, i suzammi: nay posliga naydosce meyu Vcitegli ù çærqvi, od koyih on jispitòvasce mnogga Otaystva Sfetoga Pijsma; i odgovarasce nà gnih upitanya: gdiga B. Mayha vidivsci, reccemu: Sijnko, sctò si takò nama vcinio? Evvo ya, i Otàç tvoy xalosni iskahomo tebe? Odgovori tàd gnoy on: Cemù mene iskahote: neznadiahote vij; dà ù onih stvarih, koyæsu Oçà moga, potrebuye, dàse ya nahoddim? Koyæ besiddæ zà sfè, dà ih inni ne razumissce, niscta ne magne B. Mayka zapametijh, i postavvi pò sred sarça sfoga, zà razmisgliati otaystva skrovita, i potayna, koyase ù gnih uzdarxahu.

Sfè vrime ostalo dò tridesti godiscta xivioye Gospodin s'blagoslovglienom Maykū sfoyom, sluxecchi gnu, i poslusсayucchi, kakono naypo slusсniyi Sijn. Od cessa moxemo mij, razumitti podni xenstvo Sijna boxyega, i Velicanstvo Matteræ Slavnæ: takò, dà Boggu stvorenye sfoye zapovida, i dàga Boog, ucinivscise clovik poslu ssca, i poslè sfakke naredyene izvarscuye. Sctòseye dogodillo Yesussu, i B. Diuiçi dò tridesset godiscta, xivecchi zayedno.

Bivsci dakle Yesùs sfarscio dvadesset, i devet godiscta, i trinadeste dana, dijlise od B. Maykæ, i poyde k'rijçi Yordani nà missto immenom Betabora: gdi S. Ivan karstiasce vodom puka; i tu bij Gospodin od Ivanna karsten vodom ù Yordani. Radi koga karstenya snixenoga primisce sfæ naravskæ voddæ kripost teglinutyem Prisfetoga Tijla Yesussova zà karstitti sfakkoga Karstyanina cistom, pravom, i naravskom vodom, à ne od rusa, illi inakvom.

Dilisce Gñ od B. Maykæ od tries godiscta. i bii od S. Ivanna karsten.

Vlize tutako Yesùs ù pustignu, i postivsci ù gnoy ceterdesset dàna, i ceterdesset nocchij, bij od hudobæ napastovan onimi trimi napastij, i pridobi necistoga Luçifera ù sfijh.

Izijde pò tomu iz pustignæ, kakono Naucitegl Primudri, i nebeski, pripovidati, i kuppiti sobom Vçenike. Takoyer uccini ostalæ stvari, koyæ su upijsanæ ù xivotu Gospodinovu, i od Sfetih Vangelista. Sliscassce B. Mayka cestokrat pripovidanya boxanstvenà gnegovva, i pametovasce ih s'pomgnom velikkom. Pijsce Eutimiy, dàye bila onà karstena od istoga Gospodina Sijna sfoga. Nasclaseye, i nà pijru ù Kani od Galilèæ s'gnim, i s'Vçeniçij gnegovimi gdi pomagnkavsci potrebno vijno, milostiva Gospoyà molli blagoslovgliena Sina sfoga, dàbi ù onoy potrebi onù uboggu cegliad pomogao. Zgodno uccini Gospodin, i kad doyde vrime odluceno, sctoga bijsce B. Maykæ molilla: yerese gnoy nekrati nikadar niscta, akò onà sctogòd istom uzprosi. Obràti dakle voddu, koyu Gospodin cijni, vlitti ù nikoliko sudòva, ù prislatko, i priugodno vijno, koyim velè obeseli sfih, koyi bijhu nà onomu piru. I ovò bij nayparvo cuddo, ràdi koga Vçeniçi gnegovvi ù gnega virrovasce.

Svar. to. 2. od B. Diviçæ disp 18 sect. 3.

B. Diviça. B. Diviça kaxe pot rebu Gñu od vina.

Pripovidayucchi Gospodin ù drugghi dàn', doyde B. Mayka s'rodyaçij, i recce nitko od puka gnemmu: Enno Matti tvoyà, i bratya tvoyà isctu tebe. (Pò obicayi Xidovskoy bratucedi, i rodyaçi nayblixgnix zovu se bratya, koyi bijhu od stranæ Materinæ, illi Yosefovæ, koyi bijsce sçijgnen Otaç Isukarstov.) Moxemo zà isto virovati, dàye velèkrat hodilla onà, sliscati prigliubvennæ rijci Gospòdinovæ, i poglèdati boxanstvenni obraz gnegov, uzveli-

uzvelicecchi cudesa, koya on cignasce.

Cinillaye tako onà sfeyer, dò cimse priblixa vrime onò odluceno, od Gospodina, kad htiasce vecch umriti: ucinivsci tàd on s'Apostolij sfoyimi nayposledgnu vecerru, dillise od pridraghæ Mayhæ sfoyæ, koya bijsce ù strani drugoyistæ kuchiæ vazmennoga Yagnça s'ostalimi sfetimi xenammi blagovalla.

Poyde tad Gospodin ù vartao Getseman, gdì imasce bitti uhichien; à B. Mayka ostà ù istoy kucchi punna svmgnæ, i straha, cekayucchi, zacutti onù nocch xalosni, i gorki glas od muk kæ gnegovvæ. Vzaznà onà posli ponochia, daga bijhu razboyniçi, i nepriategli gnegovvi uhittili; i dàga od sudça dò sudçavodyahu sfezana. Od parve izijde onà s'ostalimi xenammi iz kuchiæ; i nascadsciga, slijdiga sfudatyà dò glaviççæ od Kalvariæ, gdi nemogucchi xalost, i tugu sfoyù ricmi izrecchi, izgovarasce priobilnom rijkom od suza, ocittuyucchi màc od bolesti, koyi bijsce probol sarçe gnæ, uzrivsci pridragoga Sijna sfoga tolikko gliuto, i gorko izragnena, i izruxena: i kakono yagagnça pritihha razdærpena od onih vùka pakglien nih. Nisçta ne magne ù sfemu pogayayucchise s'hochiom Boxyom, stasce stanovitta, i krepka, hotecchi smart gnegovvu onà, kakono on htiasce od sebe ucinitti onò smartno posfetillisçte Vicnomu Oçù zà slavvu Bogga Oçà, i zà pridatti platu zadovoglnu, i obilniyu zà grijhe nassce.

Oñ cinii molitvu à Getsemanu vartlu.

A xalost, i bolest B. Mayke bij za isto tolikka, kolikka bijsce gnæ gliubav, kom onà gliubglialce Sijna, takovva, tkòvu moxe izrijti? yere i gliubav, i ostala hotinstva sarcanna izhodde iz gliubavi. Yur bij gnæ gliubav vechia,

neggoye ikad bijla ù niyednoy matteri ſtvorenoy nà sfijtu: Gliubgliaſcega o nà gliubavyu Occinom, i gliubavyu Matterinom ; yerega bijſce bez clovikka pò kripoſti Duhasfetoga zacela, i porodilla. Bijſce gnæ Sijn yedinorodyenni, clovik nayizvarſniyi, i naypuniyi sfaççih miloſtij, i kripoſtij. Alli pò ſred sfijh ovih boleſtij, i xaloſtij nijſe onà nikad prinemogla, ni palla, kakono martvà ; neggo kòd krijxa ſtaſcexnà nogàh, kakono kameniti ſtup, illi ʒelovna, krepka, i ſtanovitta, razgledayucchi placnimi ocimma nà krijxu xaloſnu onù prilikku razpetogà Sijna sfoga ; i prikaxuyucchiga nà posfetilliſcte ù miriſſanye od sladoſti Oçù Vicnomu: molecchiga, dàbiſe ſmilovao nà vas narod clovicanski, i proſtiomu neizbroyne grijhe, i slocinſtva sfakka.

B. Mayka sliidi Gna dò ſmarti.

Ovimye nacinnom B. Mayka slijdila ù mukkah Sijna sfòga ; takoye i dio ù gnih imalla, i ù doſtayanſtvu. Koyu dobroſtivoſt gnæ hotecchi Goſpodin s'krijxa nadariti, recce gnoy: Xenno Etto ſijn tvoy : A uceniku Ivannu priloxi: Etto matti tvoya. Dayucchiyoy Ivanna zà Sijna nà sfoyè miſto. Primi on gnù od toga caſſa dò ſmarti zà matter, sluxecchi, i branecchi gnu, kakono Matter Rodyennu. Kàd onà pogledda, i uzri, dà izdahnu, bijlabi zà iſto, i onà duſcu puſtila, i izdahnula zayedno s'gnim, dà nij gnù kripoſt Boxya uxdarſala ù xivotù. Alli gnoy iſtinom probode tàd màc od boleſti duſcu, i ſarçe, kàd viddi, dà osctra, i gliuta ſuliça Longinova probode parſi, i ſarçe martvù vecch Sijnu sfomu: Vecchma ſarçe gnæ yoſc xijvo ranivſci.

Prima Tijlo martvo B. Mayka.

Dighnuſce gliudi bogomilli s'krijxa martvo Tijlo Goſpodinovo, koye B. Mayka uze na

rukæ sfoyæ, i zagarliga tolikim chiuchienyem od tughæ, i xalosti, dàse nemoxe izrijti. Nayposli bivsci vrime, i dobba, dàse podà ukop màrtvu tijlu, uzèsceyoyga s'rukà, i postavvisceg a ù greb novvi Yosefov s'sprovodom, i s' doprachienyem S. Ivanna, i nikoliçih bogoglìubnih xena, i xalosnæ Maykæ.

V kuchiu Ivanna Marka vratise tàd Sfeta Diviçça, gdì bijhu ucinilli Vazmennu vecerru. Tù onà punna xalosti, i gorkosti prista, zà cekati dàn privesellì od Vskarsnutya Prislavnoga Sijna sfoga. V toy xalosti, i tuzi proydosce B. Diviççi one okò trij dnij koyeye dusca Gospodinova postala ù Limbu, gdi stahu kakono ù tamniççi duscæ Sfetih Otaça, koyi bijhu priminuli od stvorenya sfijta dò onoga cassa. Lexasce tadà ù grebù martvò Tijlo zatvoreno, i zapecachieno.

Bivsci dakle doscao oni slavni càs mallo priy odzoræ ù yutro ranno sfichiucchi dan nama Nediglni, uskarsnu xijv, slavvan, slavodobitnik, i neumarli Gospodin nasc Spasitegl Isukarst, podavsci dusca blaxena, i boxanstvom sfemoguchia Tijlu sfomu xivòt blaxeni, i neumarli; i cinivsci, da izijde iz grobà xijvo Tijlo bez otvorenya, i bez raspecachienya od groba istoga. Vskarsnutye Gnovo

S'druxbom dàkle neizbroynom od dusca Sfetih Otaça, izvedenih iz Limba, prikazase Yesùs slavni Pridragoy Mayçi, buducchi onà naydostoyniya od sfijh ostalih. Razmislimo sad sfi koliççi, kammo otijdosce suzæ, tughæ, i gorkosti iz sarça Sfetæ Bogorodiçæ, kadà onà pogledda ù oni obraz prislavni Sijna sfoga pridragoga? Razvedrise, kako-

no nebbo naoblaceno, dulca Gospoyæ ovæ: prominiscese suzæ ù neizrecenno veseglie, i radost. Strascèonà, kakono misecinna ù tminnah, kadà prosvà sfiloft sùncanna, i prikâzase gnoy Tijlo prilijpo, i prisfitlo Yesussovo, xijvi, i prislavni Isukarst, gnæ xivòt, i slavva. Tkò moxe izrecchi gnæ radosti ù pogledanyu sijna sfoga? Tkò onò gliubglienno zagarglienye, i onò çelivanye od rana prislavnih, i priyasnih. Koyæmu bijhu nà rukàh, nà nogàh, i nà parsih yosćter ostallæ, koyæ syahu boxanstvom. Takoyer, tkòchie yosc ricmi izrecchi hualæ, i pohvalæ, koyimi proslavvisce Pricistu Bogoròdiçu vazda Diviççu sfæ kolikkæ duscæ Sfetih Otaça; yere bijsce onà bijla pomocchniçça, od gnih izbavglienya, oslobodítegliça od gnih suxagnstva, Mayka onoga Gospodinna, koyì biesce gnih s'tolikkom slavvom odkupio, i izatmina oslobodio, i izvadio?

B. Mayka viddi Isukarsta slav na nayparva.

Pribiva pò Vskarsnutyu Gospodin slavni nà zemgli ceterdesset dàna; ù koye dnij imamo bogomillo, virrovati, dàye nayvecchi dio pohodio, i stao, i razgovaraose s' B. Maykom, obesselecchignu ocittovanyem slavvæ sfoyæ, i slatkim razgovorom. Vesegliahuse s'gnom, i Sfeti Apostoli, i sfi ostali Virni radi prizamirnæ slavvæ gnæ Sijna Priblaxenoga: à onà, uzdayucchi slavvu, i velikæ hvalæ Gospodinu Boggu ucasce gnih Otaynosti velikæ boxyæ, i dvizasce sfakkæ sumgnæ od pràvoga, i istinoga Vskarsnutya, i od innih stvarij, i utemeglievasceih ù sfetoy virri.

CestoB. Mayku pohod di Gn slav ni.

Dakle ù ceterdeseti dan prikazase Gospodin slavni Mayçi sfoyoy, i sfim Vcenikom nà glaviççi Maslinskoy; gdise bijhu oni naredbom gnegovvom skupili; i razgovorivscise s'gni-

Vzisçastye nà nebo.

s'gnimi prigliubexglivvo, pocce polagahno, uzdvizatise k'nebbu; i blagoslivgliayucchi sfih inokupno s'ne izrecennim vesegliem, slavvom Velicanstvom, i radostyu uzijde nà nayvisce nebbo Empireo, gdì sidij uz desnæ Bogga. Oçà sfemoguchiega ù slavvi yednakoy, ostavivsci B. Mayku veseliyu slavvom sfoyom, neggo dresselu sfoyim poscastyem nà nebesa.

Vràtisceſe sfi koliççi ù Yeruzalem ù istu kuchiu nayposledgnæ vecerræ, koya bijsce nà glaviççi grada Davidovà Siona: ovdi nastoyahu oni nà molitvæ, i cekahu Doscastye (obechiano gnim) Duhasfetoga, koga primi Sfetà Diviçça s'toliko vecchimi milostij, i obilniyimi darovij, neggo sfi ostali, kolikoga ona vecchnia poznaice, xudyasce, i cekasce s'vechiom ispravvom duscæ sfoyæ: takose, i pristoyasce gnæ dostoyanstvu, bivsci onà ostalla Mayka, i Nauciteglìça Sfæ çærqvæ Karstyanskæ.

Pribiva posli toga Prisfeta Vażda Diviçça Bogorodiça ù Yeruzalemu, razmiscgliayucchi vecchi dio od vrimena boxya Otaystva, koya Prislatki YESVS Boog, i clovik sijn gnæ ù putti clovicanskoy bijsce dillovao: à navlasctitto cesto uzimasce Tijlo Gospodinovo ù S: Sakramentu s'ostalimi virnimi; i bijsce to sfakki dan, dayucchi sfim gnima dobar nauk: yere onà nayboglie razumiyasce velicanstvo, i dostoyanstva Gospodinova: i tolikko onà boglie bijsce pripravna nà S. Priceschienye, i po obicayi od gnega tolikko vechie milosti sfeyer primasce.

Doscastye Duhasfetoga.

Yoscter bijsce gnæ obicay, pohoditti cesto, i millo posctovatti onà sfeta mista posfechiena postupayij, i stoppami, idillimi cudnovatimi Gospodinnovimi. Takoyer velè nastoyasce,

Sctò cignasce B. Mayka posli.

vicbati slatiçimi besidami, i uci:ti, nauk boxyi onò mlayahno Karstyanstvo, koyese obrachiasce nà virru Isukarstovu; i yur se prostirasce pò sfemu sfijtu. Onà bo ucasce Sfete Apostole, i ocittovasce gnim Otaynosti od Zacetya Yesussova, od Porodyenya, od Obrezanya, i od ostalih stvarij gnegovva Didinstva i Mladosti dò triès godiscta.

Pomagasce onà molitvami, i sfetim xivglienyem sfoyim, kripecchi, i utvardyucchi ù dobrù sfakkomu sfù onù Sfetu skupsctinu. Onà blaxenim obrazom sfoyim obeseglievasce, i nasladyevasce xalosna kadgod gnih sarça: vladasceih ù bezrednih pohotinstvih, i telesnæ gnih xegliæ utaxasce, i ù gnih slabostih uzmnaxasce neyakost, i mallu snagu: obrachiasce nà pokorru griscnike, i podvizasce onè, koyibi ù zlò upalli. Bijsce prema sfim gnæ prigorusctagliubav, smerno podnixenstvo, ustarpglienstvo ù tugovanyih, i progonstvih: stanovitta ù suprotivah: à ù oblicyu takka, dà samo gnu pogledati, dosta bijsce, zà proghnatti sfakku xalost, i zlò pohotinstvo: yere obraz gnæ prikàzovasce nikko dostoyanstvo, velicanstvo, i dijku boxanstvennu pristoynu Mayçi Boxyoy. Zà tòyu sfàk xudyasce viditi; i takò mnozi grediahu ù Yeruzalem samo zà pogledati Prisfeto lijçe gnæ. S. Ignaçio biskup, i muccenik pupijsa S. Ivannu Vangelisti ovakko: Tkòchiese naycchi meyu virnimi Karstyànij, i pria teglij nassçæ Sfetæ virræ, i zakonna, koyi nexudi, pogledàti, i govoritti s' onom, koyaye dostoyna bijla nositti ù utrobbi sfoyoy, i poroditti istinoga, i xivoga Bogga?

Meyu ovaçimi bioye Veliki onij Dionisiy Areopagit Vcenik Sfetoga Pavla Apostola.

Povde

Poyde on, viditi òvu Prislavnu Gospoyu; i vidivsci lijçe gnæ, napunnise dusca gnegovva velikka nasiadyenya, veseglia, radosti, zacudyenya, vzrivsci ù gnoy boxanstvenno velicanstvo velè vechie, neggo clovicansko, i od umarlih: sctò uzrokova ù gnemu tolicko zacudyenye cudno, i zamirno, dàye on rekaò; dàbi bio zà isto gnu darxao zà Bogga; i kakono Boggu, dàbise bio poklonio; dà ne budde on znao pò S. Virri: dà Boog yest Duh neumarli, i nevidivvi; à onà dà nebijsce Boog, ni mogasce bitti, boducchi stvorenye boxye. Prilaga k'ovomu Vbertin ù sfoyih pijsmih, dà S. Dionisiy ugledda okolo B. Bogorodiçæ mnosctvo od Angela nebeskih, kakono voysku ne izbroynu.

Bijlaye takoyer B. Mayka ù gradu Efesu Asiyæ Magnæ, illi Nàtoliyæ, zayedno sà Sfetim Ivannom Vangelistom. Sctòse nahoddi upijsano ù Saborru Efesinskomu ù kgnizi, koya bij upijsana çarigradskim tadà Popovvom. Prostirasce takò B. Bogorodiça sfitlost sfoyù pò sfih stranah; i darivasce duhovno spasenye, i xivòt sfim onezim, s'koyimibi opcchilla, naukom, i sfetignom sfoyom.

Buducchi onà velè godiscta ovako xivila, vzdarxucchi gnu Gospodin Boog nà sfijtù zà utiscenye, i korist sfæ sfoyæ çærqvæ; i buducchi vecch stariya ù dobroy starosti; i videcchi onà pò sfijh stranah od sfijta navistenu S. Virru Karstiansku, proslavglieno Sfeto Imme Sijna sfoga Yesussa Gospodinna nascega, uxexena gliubavyu, i poxùdom, dàbi gnega ù Rayu nebeskomu vidila, i uxivala, poccega sarcanno, i gliubvenno molitti, dàbi gnu oslobodio, i izvadio iz tuga xivotà umarloga; i

sobom

sobom odveo nà uxivanye blaxenoga gnegov-va obraza, i Velicanstva.

Angeo navisti smart B. Mayçi.

Vslissci Prislavni Sijn Maykæ sfoyæ pridraghæ, millæ, i dostoynæ molitvæ: takò, i poslà k' gnoy Angela sfoga s'veselim navistenyem od gnæ smarti. Primiga onà s' velikoin radostyu duscæ sfoyæ; i sfè ocittova S. Ivannu Sijnu sfomu posignenomu. On tàd to navisti sfima virnim, koyi bijhu ù Yeruzalemu, i cassomse sfuda pro glasi pò sfemu onomu rusagu, i darxavvi. Mnozi poydosce ù Yeruzalem, i skuppiscese na glaviççu Sionsku ù onu kuchiu, gdi Gospodin uccini nayposledgnu vecerru s' Apostolij sfoyimi. Sfeti oni Karstyanni donesosſce mnogghæ sfijchiæ, i pomasti mirisnæ pò gnih obicayi; i mnogghæ pijsni spravisce, zà spivvatijh ù dobba gnæ slaànoga priminutya.

Sfi xiivi Apostoli naydoscese nà smarti B. Maykæ.

çicch vechiega vessélya, i uzràdovanya B. Bogorodiçæ, i duhovnoga utiscenya. Sfetih Apostola, htij Gospodin Boog dà buddu dovedeni oda sfiih stràna, i darxava od sfijta cudnovatim nacinnom sfi Apostoli (koyi yosc bijhu xivi tada, pripovidayucchi S. Vangelye) ù onu kuchiu, ù kòyse onà nahodyasce. Prispisce tàd, i inni Apostolski gliudi Yerotey, Timotey, i Dionisiy Areopagit, i druzzi, koyi bijhu sarcanno prosilli od Gosppdinna, da bijh ucinio dostoynih, viditi onu slavnu, i blaxenu smart.

B. Maykæ Priy smarti lipi razgovor.

Kadà B. Bogorodiça vazda Diviçça pogledda onù Sfetu skupsctinu, obeselise priveliçim veseglíem; i hvalæ radosnæ uzdava sfomu blagoslovglenomu Sijnu radi ovæ milosti, i veseglia. Pogledavsci pàk sfih koliçih priblaghim, i pritihhim pogledom, recce gnima: Xùdili su vele Angeli nebeski, poscastyè moyè iz ovæ

zemgliæ

zemgliæ nà nebo; i ya sam molilla Gospodinna Bogga, i Siina moga pridragoga, dàbi mene odveo ù kraglieſtvo sfoyè. Pogodiomive milostivo Gospodin, i uslisciove molbæ moyæ snixenæ, koyæchie barzo izvarscitti. Rekſci ovæ rijci lexe nà ubogghi sfoy odriç, i postegliçu; i sfijh okolo poglèdayucchi, (*koyi imashu ù rukàh sfijchiæ uxexenæ*) okom, i pogledom vecch boxanſtvenim, neggo clovicyim, cijni dà blixe priſtupe, nekà bi gnih blagoslovilla sfetimblagoslovom sfoyim. I bivscijh blagoslovilla, molli, i prosi Gospodina Sjna sfoga, dàbi potvardio ovij gnæ blagoslov s'nebèsa; i dàbi darovaognim onà vikuvicnà dobrà, koja ne imayu sfarhæ, ni poghibili. Pocèsce onì sfi prolivati suzæ çicch gnæ diglienya; à onà gnih tiſſcasce, govorrecchi: Ostannite s' Boggom, i s'boxyom milosti moyi Sinovi prigliubvenni, i pridrazi: Neplaccite, radi telesnæ moyæ smarti: neggose veselitte, yere iddem k'Boggu momu, i k'Sijnu momu Prislavnomu.

Naredi pak S. Ivannu, dà podà gnæ dvij sukgniçæ; yednù yednoy Divoyciçi, à druggu druggoy, koyæ s'gnom duggo vrime bijhu xivilæ, i ondi bijhu tadà.

V ovo dobba sijde s'nebesa Prislavni Gospodin Isukarſt sà sfimi nebeskimi Angelij, i slavnimi dvoranij bezbroynimi. Vzrivsci B. Bogorodiça Sijna sfoga Yeſuſſa s'veliççim veſegliem, i radoſtyu duscæ sfoyæ recce: Blagoslivgliam tebe Gospodinne blagodarnice sfakoga blagoslova, i sfakkæ sfitlosti: yere bij tebi drago, i millo vzeti put ù utrobbi moyoy Ya ſtanovitto, i krepko virruyem, dà chiese ù menni iſpunniti sfè, ſctoſi tjj rekao, i obechiào

Dokle

Dokle onà takò govorasce, prostrise nà postegliçi; i spravivscise naredno, uzdvighnu rukæ k'nebbu punna neizrecenoga veseglia; yere pogledasce Prislavnoga Sijna sfoga, koyi gnu zvasce k'sebi ù vicno blaxenstvo: Recce tàd onà: Ispunnise ù menni rijc tvoyà. Takò reksci, prilikkom od onoga, koyi hochie, zasspatti, Prisfeta gnæ dusca, bez bolesti, i bez truda otijde, i ostavvi martvò Tijlo sfoyè; i uzijde blaxena nà nebesa k'onomu Gospodinnu, komu bijsce onà put dala. Priminu obnocch ù occi petnadestoga dnevvi Agosta, Kolovoza misseça, posli Isukarstova porodyenya, pedeset, i sedam godiscta: à pò Muççi Gospodinovoy, dvadesset, i trij. Imasce tàd B. Diviçça sedamdeset, i dva godiscta, magne dvadesset, i ceter dnevvi: takò su mnozi upijsali: à onò, sctò koyigòd govorre, dà nij xiuilla, neggo pedeset, i devet; illi sctò druzi, neggo scesdeset, i trij godiscta, ne imase virrovati. Yere, akò virruyemo, dàye istina onò sctò mnozi Sfeti sfidoce ù piismih sfoyih, dàsuse nascli nà gnæ priminutyu, i smarti Sfeti Apostoli, i s'mnozimi innimi S. Dionisiy Areopagita, (sctò on sam pijsce, dà tadà ondi bij) po trebuye, i usilovanismo, recchi, i virrovati, dàye digli bio xivòt B. Gospoyæ nassçæ. Yerese nij obratio k'Isukarstu S. Dionisiy neggo, kadà S. Pavao Apostol poyde ù Atenu grad, sctoseye dogodillo ù pedeseto, i druggo godiscte Gospodinovo: à tadà B. Diviçça imasce scesdeset, i sedam godiscta xivotà sfoga.

B. Mayka od 72. godiscta umri.

Odvede dakle sfemogucchi, i blagoslovglieni Sijn pricistu duscu Maykæ sfoyæ nà nayvisce nebbo. Primisce gnu kragliççu, i Gospoyu sfoyù sfi blaxeni od slavnoga dvora nebe-

Veseglie nà nebu SS Angela radi B. Diviççæ.

skoga dvoranni s'pijsnij od pohvala, i s'velikom radostyu, i s'neizrecennim vesegliem, pristoyecchise takò, dàse proslavvi Mayka Kraglia vicnoga, i Gospodinna sfih gnih, i sfega sfijta. Zacudi scese sfi koliççi, uzrivsci gnæ izvarsnæ kriposti, lipotu, slavvu, velicanstvo, i vrès od sfaççih milostij, koyih tolikka bijsce yasnost, i syanye od sfiitlosti, dàse yedvà mogahu poznatti slavvæ, i kriposti sfih ostalih Sfetih, i blaxenih: i zà to govorahu: Tkòye ovà, koya iz pustignæ uzlazi pripunna raskòsca, naslognena varh pridragoga sfoga?

Bij Prisfeta dusca postavgliena ù slavvu varh sfih Hora, i voyska od Angela, ù takkoy visini od slavvæ, i velicanstva sama pò sebi, i uzviscena uz desnu Sijna sfoga Prislavnoga Isukarsta. B. Diviççæ slavva nayvechià nas nebu.

V isto vrime nà zemgli, ù koye B. vazda Diviçça izdahnu, mnoscstvo od Angela prislatko spivanye zacinahu okolo gnæ Pricistoga Tijla, docimbij postavglieno ù grèb, radecchi ò ukoppu, i branecchiga. Bij ovo spivvanye cuveno od sfijh bogomillih, koyi tu bijhu ù sfè trij dnevvi. A SS. Apostoli, i sfi ostali uzrivsci B. Tijlo martvò kleknusce, i pocescega, çelivati s'velikom radostyu, posctovanyem, i gliubavyu, hvalecchi Gospodinna Sfemoguchiega, koyi bijsce iz onæ Sfetæ putti uzeo put sfoyu, kom tolicka cudesa cudnovata bijsce dillovao. Pomazasce Pricisto Tijlo pò obicayi privridnimi pomastij, i zaviscega ù cisto platno, pijsni od slavvæ pivvayucchi, i posipayucchiga sfaççim çvitye, i stvàrii mirisnimi. Allise niyedni vogn mirisni nemogasce nayecchi; koyibise syednàcio s'onim primirisnim vognem, koyi iz istoga Prisfetoga Tiila

izho-

izhoyasce, kakono izavrella nebeskih mirisa, i rogna.

Cudesa oko S. Tiila od nemocchnika.

Doydosce mnozi nemocchniçi mucceni od tesckih, i razliçih nemocchij, i sfise vratisce doma zdravvi kripostyu, i dostoyanstvom Sfetoga Tijla B. Bogorodiçæ. Vzesce tad ù isti dàn pednadesti Agosta Kolovoza; Sfeti Apostoli nà plecchi sfovæ martacki odar, nà komu lexasce Prisfeto Tiilo, i ponesosscega priko grada ù vartao Getseman, spivvayucchi sfi koliççi virni, i s'gnimi Angeli nebeski pokvalæ, i slavvæ B. Bogorodiçæ. Vzdase tad Xidovin nikki nevirnik od rodda Aronova, pohittiti rukammi odàr onij, dàga oborri nà tle: allimu rukæ ostassce ondi odkinutæ, vissecchi, porazom mahnittæ sminosti gnegovvæ. Poznà tàd on sagriscenye sfoyè, prosfitglien gorkom mukkom: i pocce prolivati groznæ, i pokornæ suzæ, i prositti prosctenye, i primiga. Zapovidimu S. Pettar, dà prislonni kàrnæ kosti k'rukam obisscenima, koyæse opet sastassce, i ù yedno svedinissce. Ostà clovik zdrav, i ù tijlu, i ù dusci, pokàrstivscise. Yerese ne pristoyasce ù ovii dàn veselli, i radosni B. Diviççi, dà ostanne tkogod xalostan, neisprosivsci s'gnæ ruka blaxenih milost, i zdravye xudvenno.

Vlizosce ù vartao Getseman, i hotecchi oni poloxitti vecch Sfeto Tijlo ù greb, ponovissce sfi koliççi suzzæ, i placce, çælivayucchi bogomillo, i pocitayucchiga snixeno, nemogucchi occi od gnega odvratiti, gdi bijsce, i sar çe gnih. Nayposli, postavivsciga ù greb, mnozi otidosce doma; à Sfeti Apostoli nikakore, neggo ondi ostassce oko trij dnevvi, sliscayucchi Angelska spivvanya, i inokukno, i oni slavecchi s'Angelij Privisçgnega Bogga. Tretyi

S. Tomma doyde tretyi dan.

dan

dan doyde S. Tomma Apoſtol,xaloſtan,yereſe ne biaſce namirio nà slavnoy ſmarti B. Diviççæ. Takò, i xudyaſce iſtom pogledati Sfeto Tijlo,i posčtovatiga. Profsi dakle,dàbimu greb otvorilli. Dopusčtenyem boxyimſe zgoddi, dà on nepriſpiye, nekàſe pò molbah gnegovvih ocittuye uskarſnutye prislavnæ Bogorodiçæ, koyeſe biaſce dogodillo. Otvoriſſce tàd SS. Apoſtoli gròb, i sfeto Tijlo nenaydoſſce, neggo ſamo platno ciſto, i oſtala, ù koyih bij zavito: sfà pripunna bijhu vogna miriſnih prizamirnih. Sfakka sfi onì izçelivaſce: pak grob zatvorivſci, iz koga izhodyaſce, i pahaſce nebeski miris, vratiſceſe punni veſeglia, i radoſti neizgovorivvæ ù grad, viruyucchi iſtinom, dà ono Sfeto Tijlo ſyedigneno s'duſcom slavnom sfoyom,i proslavglieno bijſce uskarſnullo,i uzilclo neumarlo nà nebo ù vicno blaxenſtvo.

Bij B. Diviçça Bogorodiça ſredgnega ſtaſſa, i kijpa, zà sfè, dà govorre koyigod, dàye bijla pò vechia: oblicye gnæ slicno zærnu pſcenicnomu: imaſce koſſæ, i vlaſi xutæ, kakonò zlato, occi biſtræ, obærvæ razlicnæ, i poçærnæ priſtallæ: noos podugaſti, lijpæ uſnæ,i priblaghæ ù beſidenyu: obraz, i lijça diglia, a ne obla: rukæ dugaſtæ, i parſti: pogled gnæ tih, i razborit bez prilikkæ od uznoſſenya, od oholaſti, i od bezrednoſti; neggo miran, i podnixen: haglinnæ, i ſukgnæ gnæ ne bijhu omaſtenæ, neggo naravskoga lijça, i oblicya: bijſce velè krotka, i naredna ù sfemu: posčtovaſce sfakoga: nebijſce ſarditta, ni poſmihivva, ni slobodna ù beſidenyu.

Stàs, i Prilikka B. Diviççæ.

Iſpijſa maſtimi S. Luka Vangeliſta gnæ prilikku,i slikku pravvo,buducchi yoſc onà xijva, ù koy-

ù koyse izgleda gnæ oblicye, i pozna se, kolikko Mayka prilicna, i slicna bij Sijnu sfomu od gnæ (po Duhusfetomu) zacetomu, i rodyenomu.

Ovakki bii xivòt Prisfetæ Bogorodiçæ MARIAE vazda Diviççæ Gospoyæ nasscæ, upiisan od mudyih, i bogomillih Piisaliaça, à od mene ù kratko skupglien, i priprosto izgovoren, ostavivsci neizgovorivva Otaystva, koyasu ù gnemu skrovena, i koyaye boglie istomaccio ù dnevvii gnih Sfetkovina Otàç Posctovani Pettar Ribadiniera ù Piismu çvitnomu od Sfetih, sctoya sàd nemoggu ucinitti, yere neimayucchi pèinvàza, zà mocchi ih utisctiti; tkògodchie drugghi mlayi lascgne, i boglie, sfà kolikka datti nà sfitlost potrebnomu naroddu Slovinskomu.

Pribiva yur dakle nà nebesih B. Diviçça Bogorodiça ù nayvechioy slavvi, i blaxenstvu nayblixgna kod Isu kàrstaPrislavnoga Siina sfoga, i s'dulcom, i s'tiilom, neumarla, i blaxena varh sfiih Angela, i sfih koliçih sfetih. Ondiye onà nassca Odvitniça, i parciça, Gospoyà, i Kragliçça, i Samodarxiça od neba, i od zemgliiæ; od onuda nàs onà pomaga sfoyimi milostivimi, i mogucchimi molitvami; i brani nas siromahhe odasfiik napastnika pakglienih, i oda sfiih poghibilii, i napastii, i kakono virna razdiglitegliça od blaga boxyega, i od milostii nebeskih diliih priblago, i priobilno sfima Karstyanom pravovirnim; à navlasctito onezim, koyi sarçaniye, i bogogliubniye Gospodinu Isukarstu, i gnoy sluxe; i koyise gnoy s'vechiom bogomilostyu priporucuyu, i pod kriilom gnæ blagostivvim skrivayu. Yere onà yest Mayka od milosardya, i od sfaççih

S. Luka ucini gnæ Prilikku.

milo-

milostij, buducchi ona prava Mayka Isukar-stova, od koga ishodde, i isticcu sfi darovi, sfæ milosti, i dobrò boxye sfakko; i sfà yosc blagodarstva duhovna, i telesna; pacek isto blaxenstvo, i xivòt vicni sfima dobrim karstyā-nom. Pò komusu drazi, i ugodni Gospodinu Boggu sfi Sfeçi, koyisu bijli od pocetka sfijta dò ovoga dobba; i kovichie bitti dò sfarhæ, i vijkom. V cemu poznaymo sfi, kolikosmo darxani posobito gnoy sluxiti, gnu pocitati, i vazda slaviti; i k'gnoyse utiççati ù sfakko dobba, biysci nam onà porodilla nasscega Spasiteglia Isukarsta, ù komuye vicno blaxen-stvo nasce, i sfakko dobrò.

Imamo potrebu (velij S. Bernardo) ovæ pomocchniççæ, i branitegliçæ, koyaye yedi-na meyu Boggom, i meyu nami. Radi toga sfi Sfeçi, i Sfetiççæ ù sfà vrimena, i od sfaççih Naroda, koyisu xivili, i priminuli ù çærqvi Op-chienskoy Apostolskoy, yednoy, sfetoy, poci-talisu, sluxilisu, i sarcanosu castill i B. Bogo-rodiçu vazda Diviççu MARIV, kakono do-bre, prave, i virne slughe. Nastoyalisu sfi gnu slaviti, uzveliccati, i uzviscevatti ricmi, i dil-lij, razmislivsci pametyu sfoyom gnæ velican-stvo: pripovidalisu yezikom zamirna gnæ cudesa, i gnæ kriposti, i vridnosti: slidilisu xi-vglienyem sfoyim prisfeti, i boxanstveni gnæ xivòt: stvorioye bo gnu Gospodin Boog sfe-mogucchi tolikko izvarsnu zà nauk, i ogledal-lo sfega sfijta: i kolikosu vecchi koyigod Sfeçi bijli tolikosu, i vecchma castilli, i sluxilli B. Diviççu MARIV Bogorodiçu.

S. Bernardo sctò pii sce.

Govorre Sfeti, i Mudri Vcitegli, daye ve-licka milost Boxya, i kakono zaklad pridraghi od spasenya, bitti pravi, i sarcanni sluga, i ca-

ſtitegl B. Maykæ, uticucchiſe k'gnoy s'uzdançom bogomillom, i slidecchi gnæ Sfeti xivòt, i izvarſnæ kripoſti. yere gnu caſtecchi, slidecchi, i molecchi nij nitko oſtao privarren, ni zaſramglien; neggo, uzdayucchiſe ù gnæ moguchiu pomocch, sfakkuye miloſt priſtoynu ùproſio, i priobilno primio. Zà to medenni S. Bernardo, ſarcanni caſtitegl gnæ pijſce: Korij tvoye milo ſardye, ò Diviçço Priblaxena, akòſe nahoddi tkogod, koyiye proſio miloſt koyugod od tebe, illi ù tugah pomocch, dàyu nij primio, i tvoye blagodarſtvo ſtekao, kadaye gnu ù sfoyih potrebah proſio. A drugovye nagovara sfakoga, dale k'gnoy ſnixeno uticce, i da budde gnæ milli caſtitegl, i sluxbenik, ovakko, i ovimi riçmi:

S. Bernardo ſtà veli.

O tij clovice, koyi pò ſred sfitovnih valova, i tugovanya putuyeſc, akò nechieſc ù napaſtih poghinuti, ne moy occi tvoyæ od ovæ zvizdæ Siverskæ odvratiti: akòte vitri od napaſtij vecch nà ſtijnæ, i grebene osctre odnoſſe, i razbiyayu neſrechiæ, i tughæ pogleday ovu zvizdu, i zovi nà pomocch MARIV. Akò tebe valovi od oholaſti, ſarcbæ, lakomoſti, tracenya, marmoſcenya, nenavidoſti, zavidoſti lupayu, i topè, pogleday zvizdu zaupiy MARIV. Akòſe pocneſc topitti radi tegotæ, i gardobæ grijha tvoyih, i radi grubochiæ duſcæ tvoyæ; ter priſtraſſcen od ſuda ſtraſcnoga boxyega pripadaſſcſe, i xaloſtiviſcſe, i boyiſcſe, dà ne utonneſc ſred dubokæ pucinæ odneuſanya pomisli, i zazivay MARIV. V poghibiah, ù tugovanyih, ù progonſtvih, i ù sfaççih potiſctenyih, i pecallih, pomisli MARIV, moli MARIV zaupiy MARIV: Ne odilila ſe

onà

onà od vſna tvoyih, ne odililaſe od ſarça tvoga, ni od duſcæ tvoye; i nekà tij ſteceſc miloſt pò gnæ molitvah, nemoy, propuſtiti, ni zaboràviti naukke gnæ Sſetoga xivglienya, i opchienya. Yere, akò tij buddeſc gnu sliditi, nechiciſc, zayti s'puta; molecchi gnu, nechieſc poghinuti; mislecchi ò gnoy, nechieſc ſagriſciti darxecchiſe zà gnæ skut, nechieſcſe ukinuti, ni paſti: branecchite onà nechieſcie ſtraſciti; vodecchite onà, nechieſcſe umoritti; buducchiti onà miloſtiva, doyedritichieſc ù luku xudvennu od pokoya, i blaxenſtva vicnoga. Vpijſa sſè ovò, i vechie S. Bernardo.

Zà iſto ſtvar iſtina yeſt dà Priſſeta Bogorodiça vazda Diviçça pod krijla sſoyà sſè pravovirne; prima: à navlasčtito, koyiſe k'gnoy utiççu, i priporucuyu pomaga, cinecchi poſobitæ miloſti, i dragoſti gnima.

Prikazaſe yednom Sſetomu Garguru Taumaturgu Cudnotvorçu Biskupu od çeſareæ, i naredi S. Ivannu Vangeliſti, koyi s'gnombijſce, velecchimu: Nauci, ò Ivaune, Gargura onò, sčtò imma on virrovati, i pripovidati od Priviſcgnega Otayſtva Sſetoga Troyſtva: takò on i uccini.

Molecchi gnu S. Baſilio zapoviddi onà S. Merkuriu Mucceniku dà kopyem sſoyim ubiye Yuliana çeſarra Rimskoga Odmetnika, i Progoniteglia Virræ Karſtyanskæ: i takò bij ubiyen ovii nevirnik, i potopglien ù ogagnvicni.

Miloſti koyæ S. Diviççæ cinii slùgam sſoym

Prikazaſe S. Martinnu, i obeſeliga, i napunni velikæ radoſti, buducchi ù gnæ druxbi mnosčtvo od SS. Diviça, koyæ biihu s'gnom ſiſclæ s'nebeſa.

S. Cirillo Alexandrinski podvignuſe zà gnæ caſt,

càst, i sluxbu protiva Nestoriu Polovirniku, i pridobiga: takò, i bij pomoxen nà càs smartni od B.Diviççæ, isprosiv scimu onà proscteny od grijha onoga, koga biasce ucinio naopako sumgnecchi od S. Ivanna Zlatoùstnika.

S. Ivan Damascen, bivsci mu ruka desna odsicena çicch kriva sfidocanstva suprocch gnemu ucignena od Poluvirça, primi istu ruku zdravvu od B. Maykæ; allimu ostavvi nà uspomenu ovoga cudda zlamen, kakono krug xiççæ nà mistu posicenomu.

S. Gargur Papa Veliki, naredivsci, nositti Prilikku ucignenu B.Diviççæ od S. Lukæ ù Procesiunu, illi sprovodu nà opchienih sfega puka molitvah, buducchi pomorenye, i kugga varla pò Riimu, utaxi rasarcbu, i ggniv Boxyi, i isprosi sfemu puku zdravye, i proghnà pomorstvo, i smartnu nemocch od sfega grada. Poslà on isti S. Leandru Arihibiskupu od Sivigliæ grada Spagnskoga, Prilikku istu B. Gospæ pripisanu, koyaye, i sadagni dan ù Gvadalupi proglasena pò Spagni, ipò sfemu sfijtu, cinecchi sfuda velikka cudesa gnom Gospodin Boog.

S. Idelfonso Arhibiskup od Toleda (brànivsci vridnostyu, kripostyu, i mudrostyu pripovidanya, i piisanya sfoyih ciltochih, i vicno Divicanstvo Bogorodiçæ vazda Diviççæ suprocch nikoyim Poluvirçem, koyiga pakglienimi ricmi mærcahu) bii dostoyan Prislavnu Maykn viditi, i poklonittise gnoy ù çærqvi od Toleda: kadà iz gnæ blaxenih ruka bii gnemu darovana ona nebeska odichia, kom ono obogatti, i bii ucignen grayannin Raya nebeskoga.

Ruperto Opàt Tuicenski, koyi, nebuducchi

chi biſtræ pameti, i razumka, gubgliaſce uzdançu, dáchie mocchi razumitti Sfeta Pijſma, i gnih Otayſtva, pomolivſci B. Diviççu, iſproſimu oná odGoſpodina Bogga tolikko umſtvo, i razumitelſt vo, dáſe uccini clovik velè znanaç, i umitegliaç meyu sfimi Vciteglij gnegovva dobba. Bij takoyer prisfitao, i ù xivotù, i pò ſmarti kripoſtimi, i mnozimi cudeſmi

Pr mi iſti dàr Alberto Veliki Znanaç od Slavnoga Reda S. Dominika, koyi nauci sfakkæ kgnigghæ Naravskæ, i Bogoslovskæ, kolikko xudyaſce; i bij Naucittegl S. Tomaſſa. Vmſtvo tolickoiſproſi on molitvom od B.Goſpæ, yere bijſce pò naravi tupæ pameti.

Nebiſmonikadar sſarkæ naſcli, ahobiſmo htilli upiiſati sſæ miloſti, i blagodarſtva: koyaye cinilla, isſeyer cinij B. Diviçça sfima, koyi gnæ pomocch proſſe; i koyaſu upijſana od bogomillih Pijſallaça, ucignena dobrim, i bogomillim.

Nij magne zà iſto nikad bijſo B. Goſpæ miloſardye nà pomocch, i od veliççih griſcnika, neggo bij blagoſt prema Sfetim, i dobrim. Tko nezna, dà oná oslobodi Teofila grayaninaGrada Adamæ ù Giliçij darxavvi, koyi, bivſci ozloglaſſen, i zà to varlo raſarcen, i ggnivom zaslipglien, priddaſe hudobi; odreceſe Bogga, odvarxeſe od Iſukarſta, i od B. Maykæ gnegovvæ; i nayposli uccini pijſmo rukom sſoyom pridayucchiſe gnim ſaſmà vragu neciſtomu s'duſcom, i s'tijlom. Allimu posli bij ovo pijſmo s'pomocchi B. Goſpæ vrachieno, bivſciſe on pokayao, i iſproſio prosctenye od tolickoga ſagriſcenya.

Yur sctòchiemo rijti od miloſti ucignenæ Marij Egiçiànskoy, koyaſe bijſce ucinilla ſmetlisctе, i bunisctе putenimi gnæ neciſtochiamnij?

Ovà, priporucivsci se ù Yeruzalemu B. Diviçi Bogorodiçi, i gnoy obechiavsci, dàchie pustiti, i pomarzitti nà sfæ bludnosti putennæ, pomocchyu gnæ milostivom uccinise od smertliscta perivoy od kripostij, i ray od nebeskih raskosca, ù pustigni cinecchi pokorru.

Ostayemi sadà, dà ovdi priloxim ù kratko, illi dà istom uspomenem cudnovata, i zamirna cudesa, koya cinij, B. Gospa od Loreta izasfetæ onæ sfoyæ Nazarenskæ Kucchiçæ pò sfemu Sfijtu: urachia onà slipçem vijd od ociyu; sdravye kgliastim, hromim, smartno ragnenim, ostavglienim od lijcnika meyu marçimi. Izbavglia onà od duhovnæ poghibiæ, od sillæ vraxyæ: tkòse gnoy priporucuye sfakse doma zdrav vrachia, pijsni, i hvalæ, i slàvvæ gnoy upiyucchi.

Reçimmo nayposli, gdise nà sfijtu grad nahoddi, illi selò karstyansko, ù komuse ne nahodde çærqvæ, illi Ottari B. Gospæ? V sfihse nahodde zlamenya od milostij primglienih, i od cudesa ucignenih sfakkoy varsti od gliudij, i od xena bogomiliih od B. Gospæ.

Poydite, akò moxete, i xudite oc imma gledati cudnovatæ stvarij, koyæse dogayayu sfakko litto nà velikuGospu, illi Stomorinu nà petnadeste Agosta Kolovoza misfeça pò sredTurskæ zemgliæ ù Bosni blizu selà Olova imme-nom. Ovdichiete yiditi, kakonose strascno mucce vragovi prid onom slavnom Prilikkom B. Gospæ, ù gliudih, i ù xenàh karstenih, i yedni ozdravgliayu, izgonnecchi iz gnih B. Gospa necistè hudobe; à druzise mucce, govorecchi ù pri kazanyu gnim B. Gospa, dà ih nechie tadà oslobodditti, i naredyùye gnima, dà koyigod dàn postè, i xexinayu, illi koyegod druggo dobro dillo dà ucinè; i dàse opet dò godi-

scta

sĉta vrate k'gnoy, illi dò dva: i tada, dàchieih oslobodit ti: i tako imſe dogaya.

Prilicnaſe cudeſa gorurecennim nahodde bezbroyna, i milosti neizgovorivvæ koyæye cinilla velikkim pomilovanyem S. Bogorodiça yur tiſſucchiu, pet ſat, pedeſet, i vechie godisĉta proſcaſtih, ù sfakka dobba, pò sfih darxavvah, i ruſazih, meyu sfimi narodij, sfakoy varſti muskoy, i xenskoy, bogattima, i ubozim, Plemenitoy Goſpodi, i puku ù urime mirno, i ratno, ù veſeglih, i ù tugovanyih, ù xivotù, i ù ſmarti, s'pravednimi, i s'greſcniçij; dijlilaye B. Goſpa, i dijlitichie dò sfarhæ sfijta miloſti, i darove sfoyè, blàgo, i miloſtivo pò miloſardyu sfomu.

Goſpodin naſc Spaſitegl vazdaye darivao, i vikòmchie darivati nama pò gnæ molitvah, i molbah sfakko dobrò zà ſpaſenye duſcæ, i tijla potrebno, nà proslavglienye, i uzvelicenye B. Maykæ sfoyæ, kakono harni Sijn doſtoynoy Mayçi sfakkæ caſti, i posĉtovànya. Blagoslivgliali dakle gnu, i gnæ slavno imme vàzda sfi naroddi, i sfi yeziççi: i poznalli gnù zà Bogorodiçu sfi virni, i nevirni nà slavvu gnæ, a sfoyè ſpaſenye: nekàſe takò pò gnoy uzmnoxi poznanye Sfemoguchiega Goſpodinna Bogga, i naſſcega Spaſiteglia Iſukarſta, koyiye gnù tolikko uzviſio, nadàrio, i uzveliccio sfaççimi miloſtij; i izvarſnimi kripoſtij: i nekà mij sluxecchi, i caſtècchi gnu ciſto, i kripoſno doſtoyniſe ucinijmo gnæ sfaççih pomilovanya, i priobilnih blagodarſtva ſadà nà ovemu sfijtu, i vijkom nà nebeſih.

S F A R H A.

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

LETANIAE
PRIBLAX VAZDA DIVIÇÇAE
MARIAE
BOGORODIÇAE LORETANAE.

GOſpodinne pomiluy.
Iſukarſte pomiluy.
Goſpodinne pomiluy.
Iſukarſte cuy nas.
Iſukarſte usliſſci nas.

Occe nebeski Boxe:	Pomiluy nas.
Sijnu Odkuditegliu sſijta Boxe:	Pomiluy nas.
Duſcesſeti Boxe:	Pomiluy nas.
Sfeto Troyſtvo yedan Boxe:	Pomiluy nas.
Sfeta Maria:	moli za nas.
Sfeta Bogorodiço:	moli za nas.
Sfeta Diviçço od Dieviçà:	moli za nas.
Mayko Iſukarſtova:	moli za nas.
Mayko Boxyæ miloſti:	moli za nas.
Mayko priciſta:	moli za nas.
Mayko pridivicanska:	moli za nas.
Mayko neoççvàrgnena:	moli za nas.
Mayko neteghnuta:	moli za nas.
Mayko gliubvenna:	moli za nas.
Mayko zamierna:	moli za nas.
Mayko Stvoriteglieva:	moli za nas.

Mayko

Mayko Spaſiteglieva: moli za nas.
Diviçço primudra. moli za nas.
Diviçço posctovàna: moli za nas.
Diviçço pripovidivva: moli za nas.
Diviçço mogùchia: moli za nas.
Diviçço blagoſtivva: moli za nas.
Diviçço virna: moli za nas.
Zarçalo od pravdæ: moli za nas.
Priſtolye od mudroſti: moli za nas.
Vzrociço naſſcega veſeglia: moli za nas.
Sude duhovni: moli za nas.
Sude caſtenni: moli za nas.
Sude plemeniti: moli za nas.
Ruxiço potàyna: moli za nas.
Turne Davidovi: moli za nas.
Turne leſàgni: moli za nas.
Kuchio zlatna: moli za nas.
Korabgliço od uvietta: moli za nas.
Vrata od neba: moli za nas.
Zvizdo yutargna: moli za nas.
Zdravye od nemòcchnih: moli za nas.
Vtociscte od grieſcnika: moli za nas.
Vtiſciteglịço od xalosnih: moli za nas.
Pomocchnịçço od Karſtyana: moli za nas.
Kraglịçço od Angela. moli za nas.
Kraglịçço od Patriaraka: moli za nas.
Kraglịçço od Proròka: moli za nas.
Kraglịçço od Apoſtola: moli za nas.
Kraglịçço od Muccenika: moli za nas.

Koliç-

Kragliçço od Spovidnika: moli za nas.
Kragliçço od Divijçà: moli za nas.
Kragliçço sfijh Sfetih: moli za nas.
Yagagnce Boxyi, koyi dvixefc grijhe od sfiijta:
Profti nam Gofpodinne.
Yagagnce Boxyi, koyi dvixefc grijhe od sfijta:
Vsliffci nas Gofpodinne.
Yagagnce Boxyi, koyi dvixefc grijhe od sfijta:
Pomiluy nas.
℣. Moli zà nas Sfeta Bogorodiço.
℟. Dafe doftoyni ucinimo obechianya Ifukarftovih.

MOLIMMO.

Miloft tvoyù, profsimo, Gofpodinne, ù pamèti naffcæ uliy, nekà mij koyifmo poznalli, Angelovim naviftenyem Ifukarfta Sijna tvoga Vputchienye pò muççi gnegovvoy, i krijxu budemo dovedeni k'slavvi od Vskarfnutya.

Pò iftomu Ifukarftu Gofpodinnu naffcemu.
Amen.

SLAVVA, I HVALA
GOSPODINV BOGGV.
I B. D. B. MARII.

Pomagn kanya ovako Ponapravvi. List. Rÿzak.

4. 15.karstjteglia. 5. 18.kakonosu upijsali. 13.za ucinitti. 6.1. August. 9.4.uvridyenya. 12.14.razlucenæ. 13.36.obrezanyu. 14.14.zakonito. Parvorodyenoga. 17.3.udoviççu. 17.3.Boxyoy. 19.8.slipocchi. 10.klagnalce. 10.zmiyam. 15. padosce. 20.22.sfietlost. 30.istoy. 21.25.Vangeliste. 32.posluha. 23.6.pohvaliti 25.2.varxe. 3.nekaga. 26.5.vicnomu. ij., koye. 27.6. Gospodinovoy. 28.7.tako. 29.syedignenya. 31.14. Gospodinne. 32.6.razloxitto. 27.samom. 26.izvansctinu. 37.12.zlohotinstvo. 38.13.nemogahu. 43.16.smèrese. 44.14.hochre. 45.16.poznanye nehtiymose. 52.32.spovidio. 56.3.Gospodinna. 60.20.obesselitti. 61.20.Gospodinna. 65.32.trista. 68.6.kraglieltvu. 71.20.karv, i voddu. 74.4. koyi nas. 74.2.ochiutiti. 75.14. s'krijxa. 76.4. Vangelista. 77.34. nemuccenosti. 80.6.sfarhæ. 27. i Sijna, i Duhasfetotoga. 83.1. vocchka. 3. obsluxevatti. 9.hrànu. 13.srànni. 83.26. Anna. 34.Dobrosrecchna. 84.2.slavvi. 85.14. boxanstvenno. 91.14. darovimi 13.koyà. 94.22. sfarhu. 95.7.malahnoga. 15.pinezimi. 19.ocittova.

